2026. 174. lapszám * XXIV. évfolyam * Ára: 900 Ft

FEJÉR KOMÁROM-ESZTERGOM VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Tisza-Kiss László,

ügyvezető igazgató, AGC Glass Hungary

Nobel-díjas díszdoktor

Turul szíve tanösvény

Rácalmási tökfesztivál

MESEÖSVÉNY

„A ZÖLD MACSKA TITKA"

színező- és rajzverseny

A LAMBERG-KASTÉLY – RADÓ ANTAL KÖNYVTÁR

SZÍNEZŐ- ÉS RAJZVERSENYT HIRDET

ALSÓ TAGOZATOS ISKOLÁSOKNAK.

Rajz kategóriában A/4 méretű, színesceruzával, filccel vagy zsírkrétával készített, a mesetrilógia szereplőit, mozzanatait ábrázoló műveket várunk.

AKI SZÍNEZNI SZERETNE: A ZÖLD MACSKÁS SZÍNEZŐKET GYERMEKKÖNYVTÁRUNKBAN VEHETI ÁT.

AZ ALKOTÁSOKAT A LAMBERG-KASTÉLYBAN, A GYERMEKKÖNYVTÁRBAN NYITVATARTÁSI IDŐBEN KÖNYVTÁROSUNKNAK ADHATJÁTOK LE

2026. NOVEMBER 18. 17.00 ÓRÁIG.

A LEADNI KÍVÁNT SZÍNEZŐ, ILLETVE RAJZ HÁTOLDALÁRA ÍRJÁTOK RÁ A NEVETEKET, ÉLETKOROTOKAT ÉS ELÉRHETŐSÉGETEKET!

MINDEN PÁLYÁZÓ EGY ALKOTÁSSAL INDULHAT.

A 7-8 ÉS 9-10 ÉVES KOROSZTÁLY LEGJOBBAN SIKERÜLT SZÍNEZŐIT ÉS RAJZAIT KÜLÖN-KÜLÖN DÍJAZZUK.

A Meseösvény olvasásnépszerűsítő programsorozat az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma támogatásával valósul meg.

Nemzeti Kulturális Alap

Az eseményen kép/hangfelvétel készül, ezt a rendezvény résztvevői megjelenésükkel tudomásul veszik.

Kenso Soai Nobel-díja és a Pannon Egyetem

Mi van egy kézfogás mögött?

Kenso Soai, a Pannon Egyetem 2015-ben avatott díszdoktora az idei kémiai Nobel-díj egyik kitüntetettje. A japán kutatóhoz veszprémi kutatások, közös szakmai kötetek és személyes kapcsolatok is kötődnek. Egy Nobel-díj híre Veszprémben egy régi fényképet is előhívott. Kenso Soai Gelencsér András akkori rektorral fog kezet: 2015-ben járunk, a japán professzor a Pannon Egyetem díszdoktori címét veszi át. Tizenegy évvel később Henri B. Kagannal megosztva neki ítélik a kémiai Nobel-díjat.

Abonyi János rektor a képet felidézve azt kérdezte: hány kézfogás választ el bennünket a Nobel-díjastól? A Pannon Egyetemen a válaszhoz személyes ismeretségek és szakmai munkák is tartoznak. **Kurdi Róbert** kutatásai, **Pályi Gyula** nemzetközi kapcsolatai és a veszprémi kiralitáskutatás előzményei segítenek megérteni a fényképen megörökített találkozás hátterét.

Egy apró különbség jelentősége

Bizonyos molekulák két olyan változatban létezhetnek, amelyek egymás tükörképei, mégsem illeszthetők pontosan egymásra – ahogyan a két kezünk sem. Ezt nevezik kiralitásnak. A térbeli különbségnek gyakorlati jelentősége is van: egy gyógyszerhatóanyag két tükörképi változata például eltérően hathat a szervezetben. **Kagan** és **Soai** „az aszimmetrikus szerves szintézisben fellépő nemlineáris hatások és az autokatalízis felfedezéséért” kapta a Nobel-díjat. Kutatásaik megmutatták, hogyan erősödhet fel a kémiai reakciókban az egyik tükörképi változat kezdeti kis előnye.

Soai és munkatársai 1995-ben olyan reakciót írtak le, amelyben a keletkező termék saját további képződését segíti, miközben az egyik változat túlsúlya növekszik. A Soai-reakció ezzel kísérleti példát adott arra, hogyan válhat egy parányi kezdeti különbség meghatározóvá. Ez az élet eredetének kutatásához is fontos támpont: segíthet megérteni, miért részesíti előnyben az élővilág bizonyos molekulák egyik tükörképi változatát. Azt azonban nem bizonyítja, hogy a földi élet kialakulásakor ugyanez a reakció játszódott le.

A veszprémi szál

A királis molekulák kutatásának már az 1990-es években voltak veszprémi előzményei. **Bencze Lajos** kutatócsoportja a korábban Veszprémben dolgozó, később a Modenai Egyetemen kutató Pályi Gyulával együtt foglalkozott ilyen molekulák tulajdonságaival és előállításával. A munkához publikációk, diplomadolgozatok és doktori értekezések kapcsolódtak. Pályi Gyula érdeklődése a 2000-es évek elején az aszimmetrikus szintézis és a Soai-reakció felé fordult; a témához később Kurdi Róbert munkái is kapcsolódtak. A veszprémi kutatók a Soai és munkatársai által felfedezett reakcióhoz, valamint a kiralitás eredetéhez kapcsolódó kérdéseket vizsgálták.

A szakmai találkozásoknak Magyarország is helyszínt adott. A Soai-reakcióval foglalkozó konferenciasorozat résztvevői 2010-ben és 2015-ben Felsőmocsoládon gyűltek össze. A 2015-ös rendezvény az 1995-ös közlemény huszadik évfordulójához kapcsolódott, és veszprémi programot is tartalmazott.

Soai 2015. szeptember 4-én, a Mérnöki Kar tanévnyitóján vette át a Pannon Egyetem díszdoktori címét. Az ünnepségen elhangzott laudáció tudományos és iskolateremtő munkásságát méltatta: az aszimmetrikus autokatalízis felfedezését, valamint hozzájárulását a természetben megfigyelhető molekuláris egyoldalúság eredetének megértéséhez. A méltatás kiemelte, hogy a Soai-reakció jelentősége túlmutat a szerves kémián, és más tudományterületek érdeklődését is felkeltette.

A 2017-ben megjelent Advances in Asymmetric Autocatalysis and Related Topics című kötetet Pályi Gyula, Kurdi Róbert és **Claudia Zucchi** szerkesztette; a könyvben Soai és munkatársai is publikáltak. Kurdi Róbert 2022-ben társszerzőként jegyezte az izotópkiralitásról és a kozmokémiáról szóló fejezetet egy Soai társszerkesztésével megjelent kötetben.

A fejezetben bemutatott kutatás azt vizsgálta, hogy a világűrből származó anyagok eltérő izotópösszetétele miként járulhatott hozzá az életre jellemző molekuláris kiralitás kialakulásához. A kérdés a Soai-reakció egyik tanulságához kapcsolódik: egy rendkívül kicsi kezdeti különbség is nagymértékben felerősödhet. A 2015-ös kézfogás mögött kutatások, publikációk és évek alatt felépült szakmai kapcsolatok állnak. Soai Nobel-díjának híre így Veszprémben egy, helyben is jól ismert kutatástörténethez kapcsolódik. Vajon mely mai kutatások jelentőségét látjuk majd tisztábban évek múlva?

TO

Regio Regia
A Közép–Dunántúl értékteremtőinek magazinja
XXIV. évfolyam 174. szám
http://www.regioregia.hu

Kiadja:
Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310–971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:
Csathó Barna, Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea, Kiss T. József, Mórocz Károly, M. Tóth Sándor, Réz Napsugár, Tárnay Olivér

Fotó:
Kiss T. József, Nagy László, Raáb Zoltán, Szabó János

Címlapfotó: Planning & Trading Group archív

Nyomdai előkészítés:
KEM–Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomdai partnerünk:
Print Brokers Team Kft.
9027 Győr, Tibormajori út 1. – Ipari Park

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU–ISSN: 1785–7074

Interjúinkból ajánljuk:

Tisza-Kiss László visszatért az AGC élére **8. oldal**

Tizenhét évnyi AGC-s pályafutás, majd három és fél évnyi kitérő után 2025 augusztusában visszatért a tatabányai autóüveggyár élére **Tisza-Kiss László**. Az ügyvezető igazgató egy nehéz időszakot megélt, de jelentős lehetőségekkel rendelkező üzem irányítását vette át.

Vállalkozói érdekképviselet Fejér vármegyében **14. oldal**

Halenár István, a VOSZ Fejér vármegyei elnöke szerint egy érdekképviselet akkor erősödhet meg, ha képes kézzelfogható segítséget nyújtani a vállalkozóknak. A megyei szervezet az elmúlt két és fél évben új programokat indított, megújította a Prima Gálát, és új irodába költözött. Az elnökkel az eredményekről, a gazdasági bizonytalanságról és az előttük álló további feladatokról beszélgettünk.

Mi rejlik a Midea öt csillaga mögött? **16. oldal**

Közel harmincéves műszaki kereskedelmi, hűtés- és fűtéstechnikai tapasztalatának köszönhetően a székesfehérvári székhelyű Planning & Trading Kft. mára a világhírű Midea márka kizárólagos importőrévé vált nemcsak Magyarországon, hanem Szlovákiában és Csehországban is.

Az iparkamara híd a vállalkozások és a kormányzat között **20. oldal**

Dr. Simon Attila két éve, amikor elvállalta a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tisztségét, a szolgáltatói szemlélet és a vállalkozásokkal folytatott párbeszéd erősítését, valamint a kamara láthatóságának növelését tűzte ki célul.

TARTALOM

LAPINDÍTÓ

Mi van egy kézfogás mögött? ..... 3. oldal
1956, te csillag? ..... 5. oldal
Látványhalászat az Öreg-tó partján ..... 6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Hódít az eSuper Jolly ..... 7. oldal
Vissza akarjuk szerezni a tatabányai gyár régi tekintélyét 8–10. oldal
Pezsgő élet Tata-Tóvároson ..... 11. oldal
Az Év Főépítésze: Ripszám János (Zamárdi) ..... 12–13. oldal
Előbb a tartalom, aztán jöhet a tagbővítés ..... 14–15. oldal
Mi rejlik a Midea öt csillaga mögött? ..... 16–18. oldal
Vendéglátós vérrel, szívvel-lélekkel ..... 19. oldal
Az iparkamara híd a vállalkozások és a kormányzat .... 20–22. oldal
Átadták a Turul Szíve Kardiotanösvényt Tatabányán ..... 23. oldal
Mesterséges intelligencia a tanulás szolgálatában ..... 24. oldal
Amikor a tudás már nem kiváltság ..... 25. oldal
Körutazás a Fehérvár Travel körül ..... 26–28. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Nemzetközi Kocsitoló Fesztivál ..... 29. oldal
Élhető, kertvárosias Devecsert szeretnénk ..... 30–31. oldal

1956, te csillag?

A minap emlékeztünk az 1956-os forradalom hőseiről, október 23. történelmi jelentőségéről. Arról az eseményről – ami a mai fiataloknak nem mond semmit, talán csak romantikus elképzeléseik vannak róla –, amely elkezdte lebontani a szovjet uralmat Magyarországon és Európában.

Persze még évtizedeknek kellett eltelnie az átkos Kádár-féle gulyáskommunizmusban, amíg az elvetett mag szárba szökkent, hiszen november negyedikén a keletről jött tankok elsöpörték a magyar forradalmat.

Leomlott a berlini fal, a szovjet csapatok kitakarodtak a kelet-európai érdekszférából, fellélegzett a nemzet. Viszlát Iván – énekeltük a PaDödö-s lányokkal. Több mint három és fél évtizede többé-kevésbé nyugodtan, békében élhetünk. 56 szellemisége beleívódott a köztudatba, a pesti srácok és társaik a honi legendárium hősei lettek.

Megdöbbenve olvastam a minap, hogy néhány agyament „gondolkodó" elkezdte relativizálni szent forradalmunkat. Ilyen írások jelennek meg, hogy az október 23-i eseményeket részeg futballhuligánok robbantották ki, mindenki fosztogatott, lincselt, betörték a kirakatokat, olyan volt az egész, mint ma Párizsban a „diákmegmozdulások", egy kegyetlen terrorhullám söpört végig szerintük Budapesten, és az országban.

Akik pedig ezeket az idiótaságokat írják, még egy meggondolatlan elképzelés sem voltak 56-ban. Nincs joguk ítéletet mondani! Talán vissza kéne venni barátaim, a gyűlöletből, a magyar értékek lerombolásából! Maradjon meg bennünk inkább Faludy György verse: 1956, te csillag!

Veér Károly
főszerkesztő

TARTALOM

Magyary öröksége ma is irányt mutat ..... 32. oldal
Samu, aki világhírűvé tette Vértesszőlőst ..... 33. oldal
Új lendület, régi összefogás ..... 34–36. oldal
Kalandok a képernyőn túl ..... 36. oldal
Régi idők teaháza a Jankovich-kúriában ..... 36. oldal
Ács kiválóságait köszöntötték ..... 37. oldal
Klárika és Vince közt 100 év a korkülönbség ..... 38–39. oldal
Fiatalok a fiatalokért – közösséget épít a KEMIFE ..... 40. oldal
KINCSKERESŐ
Nagyot durrant a Tatai Patara ..... 41. oldal
Avagy: A miniszter félrelép a Vörösmarty Színházban ..... 42. oldal
Lelkem kapujában ..... 43. oldal
Szent Kristóf-os összefogás egy álomért ..... 44. oldal
Fantomfájás madárdallal ..... 45. oldal
Ősi tudás, új ízek, közös élmények ..... 46. oldal
Civilek és egyenruhások a katonaságról ..... 47. oldal
Hagyományok és közösségi élmények Bánhidán ..... 48. oldal
Koreai konyhájuk ízeivel érkeztek Tatára ..... 49. oldal
„Az élet szép, szeretni jó" ..... 50. oldal

Egy kis ember nagy fogása

Halak a hálóban

Michl Jozsef polgármester köszöntötte a résztvevőket és nyitotta meg a konferenciát

Színes programok és szakmai konferencia Tatán

Látványhalászat az Öreg-tó partján

A Tatai Városkapu Zrt. és az Aranyponty Halászati Zrt. szervezésében idén is megrendezték október utolsó hétvégéjén az Öreg-tavi Halászfesztivált. A Kastély-téren és az Öreg-tó partján látványhalászat, koncertek, kézműves vásár, gasztronómiai és családi programok várták az érdeklődőket.

„A látványhalászat napján kiadós eső esett, de mindez nem zavarta a szépszámú érdeklődőt, kíváncsian figyelték a halászok munkáját, melyet évszázadok óta hasonló technikával végeznek és fogják ki a halat." A halászok hálójukat kivetve „takarították be" a gazdag zsákmányt. Egy-egy „tanyában" több tíz mázsa halat kerítettek be 400 méteres hálójukkal. A látványhalászaton összesen mintegy 20 mázsa hal ficánkolt a csapdában!

Ez az esemény rendszerint megelőzi a nagy lehalászást, mely általában novemberre esik. Megtudtuk, hogy idén átlagos „haltermés" várható, az aszály nem jelentett veszélyt. Szerencsére a reggeli eső nem szegte kedvét az idelátogatóknak, és közben a nap is kisütött. A szervezők a gyerekekre is gondoltak, akik megismerkedhettek a halászok munkájával, eszközeivel. Játszóház, kézművesek várták őket. Sok kondérban készítették már a halászléalapot, amibe aztán belekerültek a frissen kifogott halakból vágott szeletek. Az Öreg-tó hazánk egyik legrégebbi halastava, halgazdasági hasznosítása évszázadokra tekint vissza. A tó lehalászása már a XX. század elején is kiemelkedő eseménynek számított, az „Öreg-tavi nagy halászat" pedig hamar Tata egyik jellegzetes, városi eseményévé vált. Ezt az örökséget őrzi és keltette új életre 2001 óta ez a Halászfesztivál. Az érdeklődők testközelről követhették nyomon a hagyományos halászat minden mozzanatát. A háló vízbe eresztése, kihúzása, a zsákmány kiemelése és a halak válogatása nyújtott élményt kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Az Öreg-tavi Halászfesztivál időutazás a régi hagyomány világába, különleges tóparti élmény és találkozás egy ma is élő mesterséggel, a halászattal. A halászat mellett sokféle program, köztük halválogatás és halvásár is várta a látogatókat, így a fesztivál a halászati hagyományok mellett a helyi gasztronómia és a közösségi élmények kedvelőinek is tartogatott programokat.

Kiegészítő programként Halászat, Turizmus, Természetvédelem „közös vizeken" címmel első alkalommal rendeztek szakmai konferenciát. Az Öreg-tó évszázadok óta meghatározó eleme Tata természeti és kulturális örökségének. A város halászati hagyományai, a tógazdálkodás, valamint a természet és az ember együttélése olyan értékeket képvisel, amely napjainkban is formálja a térség jövőjét és indokolttá teszi a különböző szakmai területek közötti együttműködést. Az összejövetelen **Michl József**, Tata polgármestere köszöntötte a résztvevőket.

A konferencia célja, hogy lehetőséget biztosítson a közös kihívások és a fenntartható jövőt szolgáló megoldások szakmai megvitatására. Előadást tartott Puskás Nándor „Integrált halastavi vízgazdálkodás szerepe a vízmegtartásban" címmel, majd dr. Váradi László ismertette a tógazdálkodás jelenét és jövőjét Európában. Lévai Ferenc, az Aranyponty Halászati Zrt. vezérigazgatója érdekes eszmefuttatásban tette fel a kérdést: Milyen idős az Öreg-tó? A konferencia kerekasztal-beszélgetéssel és szakmai fórummal zárult.

A látványhalászat első napján a Pötörke Népművészeti Egyesület és a Kincső Zenekar szórakoztatta a közönséget, vasárnap este pedig Rutkai Bori „bandája" lépett fel.

Kiss T. József

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Szeretnénk minél több kisebb, nagyobb rendezvénynek otthont adni, olyan eseményeket szervezni, amelyek segítik a helyi vállalkozásokat. Hiszek abban, hogy ezek a rendezvények nemcsak a meglévő tagjainkat vonzzák, hanem újabb vállalkozókat is megszólítanak.”

HALENÁR ISTVÁN

Hódít az eSuper Jolly

Üzleti reggelivel egybekötött termékbemutatóra invitálta partnereit az Eurotrade Kft. az M1 Truck Centrumba. **Szűcs Attila** az Eurotrade Csoport ügyvezető tulajdonosa elmondta, az IVECO egy teljesen elektromos modelljét mutatták be. Az IVECO nem újdonság a cégnél, 25 éve forgalmazzák, 2022 óta cégük a márka importőre. Ez a típus a kategóriájában, jellemzőivel a legjobbak közé tartozik. Teherbírása 1,4 tonna, raktere 17 köbméteres. A jó menettulajdonságokról tesztvezetésen győződhettek meg a pilóták.

Tata

A tatai Angolkertben, a Cseke-tó partján a 20. század elején Magyarország egyik jelentős pezsgőgyára működött. A második világháború után megszakadt hagyományt a Séra család élesztette újjá, mely immár több mint két évtizede dolgozik az épület megmentésén és régi rangjának visszaállításán.

Cikkünk a 11. oldalon

Kisapostag

Ötvennégy év a vendéglátásban, ebből húsz év Kisapostagon. Juhászné Baranya Ilona, vagy ahogyan a faluban mindenki ismeri, Ica néni, pontosan tudja, mennyi munka, kitartás és áldozat kell ahhoz, hogy egy kis település vendéglátóhelye életben maradjon.

Cikkünk a 19. oldalon

Tisza-Kiss László visszatért az AGC Glass Hungary élére

„Vissza akarjuk szerezni a tatabányai gyár régi tekintélyét”

Tizenhét évnyi AGC-s pályafutás, majd három és fél évnyi kitérő után 2025 augusztusában visszatért a tatabányai autóüveggyár élére Tisza-Kiss László. Az ügyvezető igazgató egy nehéz időszakot megélt, de jelentős lehetőségekkel rendelkező üzem irányítását vette át. Az európai autóipar visszaesése, az erősödő kínai verseny és a magas energiaköltségek komoly kihívást jelentenek, miközben új megrendelések, technológiai fejlesztések és egy megújult vezetői csapat adnak alapot a bizakodásra. A cél nem kevesebb, mint visszaszerezni a tatabányai gyár korábbi meghatározó szerepét az AGC nemzetközi cégcsoportján belül.

– Tizenhét év után távoztál az AGC-től, majd három és fél év elteltével visszatértél. Miért döntöttél annak idején a váltás mellett?

– Azt hiszem, tizenhét év után egy kicsit elfáradtam. Úgy éreztem, nekem is szükségem van a megújulásra, és talán a vállalatnak is jót tesz a változás. 2005-ben kerültem az AGC-hez, különböző mérnöki és projektvezetői pozíciókban dolgoztam, majd közel tíz évig termelési igazgatóként, később pedig két és fél-három évig ügyvezetőként.

Amikor lehetőségem nyílt arra, hogy a győri Dana Hungary Kft. egyik autóipari üzemének gyárigazgatója legyek, elfogadtam a kihívást. Ott fogaskerekek gyártásával és differenciálművek összeszerelésével foglalkoztunk. Egészen más technológia, más vállalati kultúra, de nagyon sokat tanultam belőle.

– Milyen tapasztalatokat tudsz most hasznosítani a tatabányai gyárban?

– Mindkét vállalat multinacionális környezetben, az autóipar számára termel, ahol a minőség és a hatékonyság alapvető követelmény. Az amerikai vállalatnál azonban erőteljesebben érvényesült a profitorientált szemlélet. Megerősödött bennem, hogy nem feltétlenül a gyorsabb termelés vezet jobb eredményre. Sokkal fontosabb, hogy elsőre megfelelő minőségben gyártsunk, ne kelljen javítani vagy újragyártani a termékeket. A jövedelmezőség egyik kulcsa éppen ez.

Az AGC-nél ugyanakkor erősebb a rendszerszemlélet és a hosszú távú partnerkapcsolatokra építő gondolkodás. Egy beszállítói probléma kezelésében például az amerikai vállalat keményebben érvényesíti a szerződéses feltételeket, míg az AGC inkább közös megoldásra törekszik. Mindkettőnek vannak előnyei. Én szeretném ötvözni a két szemlélet erősségeit.

– Milyen állapotban találtad a gyárat, amikor visszatértél?

– Sok területen érezhető volt az elégedetlenség, és a dolgozók részéről komoly információigénnyel találkoztam. Azt tapasztaltam, hogy az emberek szeretnék tudni, merre tart a vállalat, milyen döntések születnek, és azok hogyan érintik őket. Ezért visszahoztuk a negyedéves dolgozói tájékoztatók rendszerét. Egy-egy tájékoztatót hét alkalommal tartunk meg, hogy minden műszakhoz és az irodai munkatársakhoz is eljussunk. Előzetesen összegyűjtjük a kérdéseket, majd személyesen is lehetőséget adunk a párbeszédre. Ez nem mindig könnyű, mert nem minden kérdésre tudunk olyan választ adni, amilyet a munkatársak szeretnének hallani. De fontosnak tartom, hogy őszintén beszéljünk a nehézségekről is, és világossá tegyük, milyen feltételekkel valósulhatnak meg bizonyos elképzelések.

– A vezetői munkában is változást szeretél volna elérni?

– Igen. Korábban sokszor azt éreztem, hogy bizonyos döntéseknél túlságosan várunk az európai központ útmutatására. Én inkább azt képviselem, hogy a helyi menedzsmentnek kezdeményeznie kell, és vállalnia kell a felelősséget. Menjünk el a lehetőségeink határáig, és ha szükséges, majd jelzik, hogy meddig mehetünk. A várakozás sokszor csak frusztrációt okoz.

Ennek a hozzáállásnak már vannak eredményei. A karbantartás területén például jelentős előrelépést értünk el. Korábban sok gondot okozott a gépek állapota és rendelkezésre állása, ma már sokkal felkészültebben, tervezettebben dolgozunk, de még nem vagyunk elégedettek, tovább kell folytatnunk az elkezdett munkát. Javultak a munkavédelmi, környezetvédelmi, energia- és vízfelhasználási mutatóink, és a minőség területén is kedvező változásokat látunk. Ezek természetesen nem egyetlen ember eredményei, hanem a teljes menedzsment és a munkatársak közös munkáját dicsérik.

– Az európai autóipar nehéz időszakot él át. Mennyire érzitek ezt az AGC-nél?

– Természetesen bennünket is érint. Az, hogy egy autó elektromos vagy hagyományos hajtású, az üvegigény szempontjából nem jelent alapvető különbséget. A gyártási volumenek változása és az ázsiai versenytársak térnyerése viszont komoly kihívás. Különösen a kínai konkurencia erősödése érzékelhető.

Egyre több Kínában gyártott autó kerül az európai piacra, miközben a kínai autóüveggyártók is egyre versenyképesebbek. Vannak olyan vállalatok, amelyek az üveget Kínában állítják elő, Európában pedig már csak a végszerelést végzik. Ezzel még a szállítási és vámköltségek mellett is kedvező árakat tudnak elérni. Ráadásul minőségben is felzárkóztak, tehát ma már nem lehet pusztán erre alapozni az európai gyártók versenyelőnyét.

– A megrendelések alakulása mennyire ad okot bizakodásra?

– Nem működik valamennyi gyártósorunk, tehát a visszaesést mi is érezzük. Ugyanakkor szerencsés a vevői és termékportfóliónk. A debreceni BMW-gyár például nagyon fontos partnerünk: gyakorlatilag minden ott készülő autóhoz szállítunk valamilyen üveget. Emellett erős a Mercedeshez kapcsolódó üzletünk, és a Toyota is széles termékpalettával van jelen a megrendelőink között. Amikor hónapról hónapra áttekintjük a következő tizenkét hónap várható rendelésállományát, azt látjuk, hogy viszonylag válságálló modellekhez szállítunk. Ez stabilitást ad. A következő két-három évben a foglalkoztatotti létszámunkat is stabilnak látom.

– Jelenleg hányan dolgoznak a tatabányai üzemben?

– Nagyságrendileg 750-en. Korábban ez a szám elérte az ezret is, de azóta jelentős automatizálási fejlesztések történtek. A szereldében például két teljesen automata gyártósorunk működik. Olyan munkafolyamatokhoz, amelyek korábban műszakonként 15–20 embert igényeltek volna, ma már öt munkatárs is elegendő.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy kevésbé lenne szükségünk jó szakemberekre. Éppen ellenkezőleg: a korszerű technológiák egyre felkészültebb dolgozókat kívánnak. A helyi munkaerőpiacon nagyon erős a verseny, kevés a szabad munkaerő, ezért különösen fontos, hogy vonzó munkakörülményeket és megfelelő ösztönzőrendszert biztosítsunk.

– Gazdaságilag hol tart most az AGC? Sikerült túljutni az elmúlt évek nehézségein?

– Az elmúlt öt év nagyon komoly kihívásokat hozott. A 2020 körüli időszakban még sikeresen működtünk, majd az energia- és alapanyagárak drasztikus emelkedése jelentősen rontotta a helyzetünket. Az üveggyártás rendkívül energiaigényes tevékenység, így az energiaköltségek változásának különösen ki vagyunk téve.

Ezért külön energetikus foglalkozik a megtakarítási lehetőségek feltárásával. Számos kisebb-nagyobb fejlesztést valósítunk meg. A gyártás során keletkező hulladékhőt például az üvegmosáshoz használt víz előmelegítésére fordítjuk. Folyamatosan vizsgáljuk a berendezések működtetésének optimalizálását, az energiafogyasztás csökkentését.

– A napelempark mennyire tud hozzájárulni az energiaköltségek mérsékléséhez?

– Bár jelentős méretű napelemparkkal rendelkezünk, az éves energiafelhasználásunknak mindössze 7–8 százalékát fedezi. Ez jól mutatja, milyen nagy az üzem energiaigénye. Éppen ezért minden megtakarítási lehetőséget meg kell ragadnunk. Léteznek már olyan ipari megoldások, amelyeknél a legenergiaigényesebb termékek gyártását az olcsóbb villamosenergia-időszakokra ütemezik. Mi még nem tartunk itt, de folyamatosan keressük az új lehetőségeket. Az energiaköltségek emelkedését nem mindig tudjuk teljes egészében ellensúlyozni, ezért ezen a területen még sok feladatunk van.

☞

– Az autóüvegek fejlesztése is új irányokat vesz. Milyen lehetőségeket jelent ez a tatabányai üzemnek?

– Az autóiparban egyre nagyobb szerepet kapnak a komplex, magasabb hozzáadott értékű üvegtermékek. Jó példa erre a BMW iX3 szélvédője, amelynek alsó része személyre szabható kijelzőként is működik. Ezt nem Tatabányán gyártják, de jól mutatja, milyen irányba fejlődik a technológia. A mi célunk az, hogy a cégcsoporton belül minél több összetett termék végszerelése kerüljön hozzánk.

A következő évben két fontos új feladattal bővülhet a portfóliónk: napfénytetők és szélvédők összeszerelésével. Ezeket az üvegeket Franciaországban és Csehországban gyártják, de a végfelhasználási helyük Magyarországon, illetve Szlovákiában lesz. Logisztikai szempontból előnyös, ha itt végezzük el a készre szerelést. Ez üzleti lehetőség és egyben presztízskérdés is számunkra.

– Számíthatunk további telephelybővítésre?

– Egyelőre nincs ilyen döntés. Területünk és lehetőségünk lenne rá, de az európai autóipar jelenlegi helyzete óvatosságra int. Jelentős kihasználatlan gyártókapacitások vannak Európában, ezért új beruházásról csak megfelelő piaci feltételek mellett érdemes dönteni.

– Az ár mellett mivel lehet ma versenyezni az autóipari beszállítói piacon?

– A minőség és a szolgáltatás színvonala legalább ilyen fontos. Egyre több megrendelő a környezetvédelmi szempontokat is komolyan figyelembe veszi. A Volvo például különösen nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a beszállított termékek milyen környezeti terheléssel jutnak el a gyárba. Nálunk az autóüvegek szállításához visszaforgatható tárolóeszközöket használunk, így a csomagolás nem termel hulladékot a megrendelőnél. Az ilyen megoldások ma már a versenyképesség fontos részét képezik.

– Milyen középtávú célt tűztél ki magad elé, amikor elfogadtad a visszatérésre szóló felkérést?

– Nagyon jólesett, hogy visszahívtak. Ezt a korábbi munkám elismeréseként és komoly bizalomként éltem meg. Már akkor úgy tekintettem a következő időszakra, mint egy körülbelül ötéves feladatra. Azt szeretném, hogy a tatabányai gyár ismét a régi fényében tündököljön.

Volt idő, amikor az AGC európai üzemei között meghatározó szerepet töltöttünk be. A beruházásokért folyó versenyben mindig számoltak velünk, és olyan szakembergárdánk volt, amely más kontinenseken is részt vett gyárak létrehozásában. Brazíliába és Marokkóba például húsz-harminc kollégát küldtünk ki hosszabb időre, hogy segítsék az új üzemek elindítását. Azt szeretném, ha újra ilyen tekintélyünk lenne a cégcsoporton belül. Nem egyszerűen a termelési volumen növelése a cél, hanem az, hogy szakmailag és gazdaságilag ismét megkerülhetetlen szereplők legyünk.

– Mennyire alkalmas erre a jelenlegi vezetői csapat?

– Nagyon bizakodó vagyok. A tizenkét tagú menedzsmentből hatan nagyjából egy éve vagy annál rövidebb ideje dolgoznak a jelenlegi pozíciójukban. Új lendület, tettrekészség és bizonyítási vágy jellemzi a csapatot. Mindannyian szeretnénk visszaszerezni azt a szakmai megbecsülést, amely korábban jellemezte a tatabányai gyárat. Ehhez természetesen nem elegendő a vezetők akarata. Minden munkatárs tudására és elkötelezettségére szükség van.

– Hogyan lehet a dolgozókat jobban bevonni a fejlesztésekbe? Működik még a korábbi újítórendszer?

– Működik, bár kisebb intenzitással, mint régebben. Úgy gondolom, nem feltétlenül egy külön programon múlik, hogy a dolgozók ötletei eljutnak-e a vezetéshez. Sokkal fontosabb, hogy a folyamatos fejlesztés természetes része legyen a mindennapi munkának. Erre jó példa a szereldében szervezett ergonómiai képzésünk. Különböző munkakörökből érkező kollégák vettek részt benne, majd minden csoport saját fejlesztési feladatot dolgozott ki a munkakörülmények javítására. A megoldásokat a menedzsment előtt mutatták be. Eredetileg csak a legjobbakat szerettük volna jutalmazni, végül valamennyi csapat elismerést kapott, mert annyira értékes ötletek születtek. Ez megmutatta, milyen eredményeket lehet elérni, ha a munkatársak lehetőséget és bizalmat kapnak.

– A munkaerőhiány miatt külföldi dolgozókat is foglalkoztattok. Milyen tapasztalatokat szereztetek?

– Jelenleg mintegy ötven-hatvan filippínó kollégánk van, és kezdeményeztük a foglalkoztatásuk meghosszabbítását. Jó tapasztalataink vannak a szakképzettségükkel és a munkájukkal kapcsolatban. A jelenlétük a változó munkaerőigények kezelésében is segítséget jelent, például a nyári szabadságolások idején. Természetesen ők is élnek a szabadság lehetőségével, de az eltérő hazautazási szokások miatt a rendelkezésre állásuk másképpen alakul.

– Korábban az AGC erősen jelen volt Tatabánya közösségi életében. Szeretnétek ezt is újraépíteni?

– Határozottan. A társadalmi felelősségvállalás és a helyi közösséghez való kötődés számunkra is fontos. Hosszú idő után idén ismét részt vettünk a Bányásznapon, ahol a menedzsment tagjai személyesen csapoltak sört a munkatársainknak. Apró gesztus, de sokat jelenthet a kapcsolatok erősítésében. Szeretnénk visszahozni a családi napokat és a nyílt napokat is. Fontos, hogy a dolgozók ne csupán munkahelyként tekintsenek az AGC-re, hanem olyan közösségként, amelyhez jó tartozni.

– Vagyis a gazdasági eredmények mellett az AGC-s identitás visszaépítése is a céljaid között szerepel?

– Igen, talán ez az egyik legnagyobb feladatunk. A gyár korábbi sikereinek alapja nemcsak a technológia és a termelési hatékonyság volt, hanem az a tudás, összetartás és büszkeség is, amely a munkatársainkat jellemezte. Ezt szeretnénk újra megerősíteni. Ha sikerül visszaépítenünk a közösséget, javítanunk a versenyképességünket, és ismét olyan eredményeket elérnünk, amelyekre az egész cégcsoport felfigyel, akkor azt mondhatjuk majd, hogy elvégeztük a feladatunkat.

Veér Károly

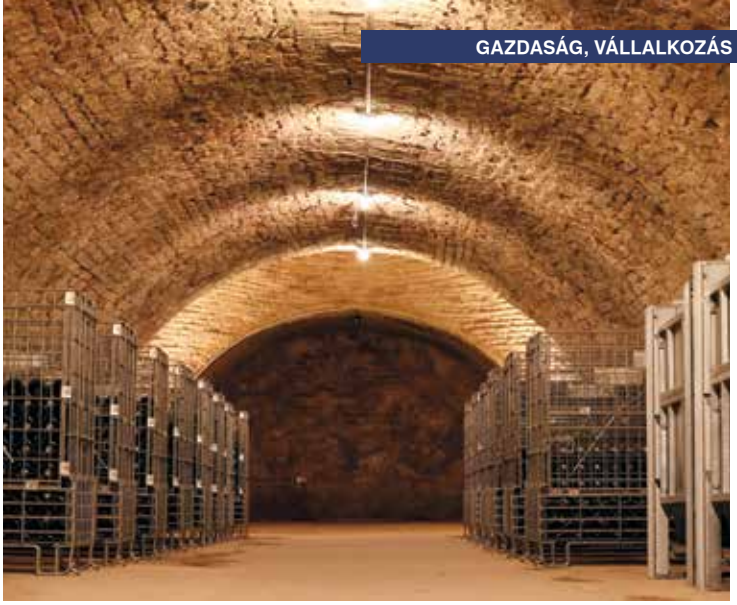

Újra pezsgő készül az Esterházyak egykori uradalmi központjában

Pezsgő élet Tata-Tóváros on

A tatai Angolkertben, a Cseke-tó partján álló egykori Esterházy-uradalmi központ falai több mint két évszázad történetét őrzik. Az impozáns műemlék épületben egykor főúri összejöveteleket rendeztek, majd a 20. század elején Magyarország egyik jelentős pezsgőgyára működött. A második világháború után megszakadt hagyományt a Séra család élesztette újjá, amely immár több mint két évtizede dolgozik az épület megmentésén és régi rangjának visszaállításán.

Gróf Esterházy Ferenc kezdeményezésére 1905-ben indult meg a termelés, egy évvel később pedig Hubert Emil, a világhírű francia Moët & Chandon pezsgőház korábbi mestere vette át a szakmai irányítást. A francia hagyományokon alapuló, palackos erjesztésű pezsgők hamarosan a tatai uradalom különleges termékeivé váltak.

Háromféle pezsgő készült itt: az édes, „Lakodalmas" néven ismert változat, az erőteljesebb „Áldomás", valamint a száraz „Billikom", melynek neve serleget jelent. A tatai Esterházy Pezsgőgyár a kor jelentős magyar pezsgőkészítői, a pécsi Littke és a budafoki Törley mellett igyekezett rangot és ismertséget szerezni.

Tata-Tóváros ekkoriban kedvelt kirándulóés üdülőhely volt. Az Angolkert szépsége, a lóversenyek, a vendéglők és a vasúti közlekedés egyaránt vonzották a látogatókat. Sokan betértek a Hattyúligeti Vendéglőbe vagy az Esterházy Pince Vendéglőbe is. A pezsgőgyár így nemcsak gazdasági, hanem társasági és idegenforgalmi szerepet is betöltött.

A második világháború után azonban véget ért ez a virágzó korszak. Az épületet 1948-ban államosították, a pezsgőgyártás megszűnt. A következő évtizedekben különféle vállalkozások működtek falai között, ám az egykori uradalmi központ állapota fokozatosan romlott.

A fordulatot a Séra család megjelenése hozta el. Séra Mihály borász és testvére, Séra Péter orvos a 2000-es évek elején kezdte meg az épület és a hozzá tartozó pincerendszer részenkénti megvásárlását.

– Eredetileg pincét szerettünk volna. Amikor megtudtuk, hogy eladó a tatai Esterházy-pince és az egykori uradalmi központ, felkeltette az érdeklődésünket, és belevágtunk. Akkor még nem gondoltuk, mekkora feladatot vállalunk – idézte fel a kezdeteket Séra Mihály.

A műemlék helyreállítása komoly kihívást jelentett. Az ingatlan nyolc különböző helyrajzi számon szerepelt, az épületegyütteshez pedig mintegy 1500 négyzetméteres pincerendszer és az 500 négyzetméteres bálterem is tartozik. A család lépésről lépésre haladva kezdte meg a felújítást, és fokozatosan látogathatóvá tette a történelmi épületet.

A legfontosabb eredmény azonban kétségkívül az, hogy ismét pezsgő készül az Esterházy-pincében. A Séra család a hagyományos francia, méthode traditionnelle eljárást honosította meg újra, melynek során a pezsgő másodlagos erjedése palackban történik. A manufakturális készítés hosszú érlelési időt és gondos kézi munkát igényel.

A tatai Esterházy Pezsgőgyár ma ismét a város különleges turisztikai értékei közé tartozik. Az épület és a történelmi pincerendszer előzetes egyeztetéssel, csoportosan látogatható. A több mint két évtizede tartó értékmentő munka pedig azt bizonyítja, hogy a múlt öröksége megfelelő elhivatottsággal új élettel tölthető meg.

A történelmi pincében ma évente mintegy 6–7 ezer palack pezsgő készül hagyományos, palackos erjesztésű eljárással. A pezsgők hosszú érlelési folyamaton mennek keresztül: az idei termésből készülő italok várhatóan két-három év múlva kerülhetnek palackozott késztermékként a fogyasztókhoz. A manufakturális pezsgőkészítés és a műemléki környezet együtt teszi különlegessé a tatai Esterházy Pezsgőgyárat.

KTJ

Az egykori uradalmi központot nemrégiben Francesca Esterházy Blackwell, az utolsó Tatán élt gróf, Esterházy V. Miklós lánya is felkereste. Az 1969-ben Sydney-ben született, ma is Ausztráliában élő Esterházy-leszármazott számára különösen megható élményt jelentett, hogy dédapja, gróf Esterházy Ferenc nyomdokain járva tekinthette meg a család egykori birtokközpontját.

Lengl Zoltán gratulál Ripszám Jánosnak a díjátadó ünnepségen

Csoportkép Badacsonytomajon, Szent István király Kápolna előtt

Közös felelősség épített és természeti környezetünkért

Az Év Főépítésze: Ripszám János (Zamárdi)

Rekordszámú érdeklődés mellett rendezték meg a XXX. Országos Főépítészi Konferenciát a Balatonnál. A jubileumi eseménynek ezúttal nem egyetlen település, hanem a Balaton régió adott otthont: Balatonfüreden, Salföldön és Badacsonytomajban állami, vármegyei, térségi és települési főépítészek, valamint az építészet, a településtervezés, az urbanisztika és a tájépítészet képviselői tanácskoztak.

A Magyar Főépítészek – Országos Főépítészi Kollégium – Egyesület által szervezett, a Közlekedési és Beruházási Minisztérium Balatoni Főosztályának, a „Balatoni Főépítészségnek" a szakmai koordinációjával megvalósult háromnapos konferencia középpontjában a Balaton épített és természeti öröksége, a térség jelenlegi kihívásai, valamint a felelős és léptékhelyes téralakítás és térségrendezés lehetőségei álltak.

Az 1996-ban útjára indított Országos Főépítészi Konferencia immár harminc éve biztosít országos fórumot a főépítészek és a társszakmák képviselői számára. A jubileumi alkalom egyszerre adott lehetőséget az elmúlt három évtized tapasztalatainak összegzésére, a jelen problémáinak megvitatására és a főépítészi hivatás előtt álló feladatok közös megfogalmazására.

A hely szelleme: táj, örökség és települési karakter

A nyitónap Balatonfüredről Salföldre, majd Badacsonytomajba vezette a szakmai közönséget, így a tájról, az örökségről és a települési karakterről szóló gondolatok közvetlenül a bemutatott helyszíneken váltak megtapasztalhatóvá.

Salföldön Fábián Gusztáv polgármester, Varga-Ötvös Béla elnök (Káli Medence Környezetvédelmi Társaság) és Kerner Gábor műemléki szakmérnök vezetésével ismerkedtek meg a résztvevők a település építészeti értékeivel és sajátos karakterével. A program Somogyi Győző Kossuth-díjas grafikus- és festőművész emléke előtt is tisztelgett.

Badacsonytomajban „A Hely Szelleme" című program a balatoni építészeti örökség továbbélésének kérdéseit állította középpontba.

A résztvevők felkeresték a Jankovics Tibor által tervezett Szent István király-kápolnát, majd a Tátika épületében Callmeyer Ferenc építészeti hagyatékát és a balatoni strandok fejlesztésének építészeti, illetve közösségi kérdéseit is megidézték, Ungváry-Kiss Márta MMA-ösztöndíjas építész tolmácsolásában.

Örökség, felelősség és a Balaton jövője

A fő szakmai napnak a Balatonfüred Kongresszusi Központ adott otthont. A konferencia megnyitója a főépítészi hivatás országos, térségi, kamarai és szakmai szerepét egyaránt megjelenítette.

Lengl Zoltán balatoni főépítész, főosztályvezető (KBM), a rendezvény házigazdája köszöntötte elsőként a résztvevőket. Beszédében a regionális gondolkodás és a térségi koordináció jelentőségét hangsúlyozta. A konferencia egyik fontos céljaként jelölte meg, hogy a résztvevők tabuk nélkül beszélhessenek a Balaton múltjáról, jelenlegi problémáiról, jövőjéről és a lehetséges megoldásokról.

Tutervai Mátyás, a Magyar Építész Kamara elnöke a főépítészek kamarai szerepének megerősödéséről és a szakmai együttműködés jelentőségéről beszélt. Kiemelte a főépítészek szakmai önállóságának fontosságát és a szakmai egyeztetések intézményesített formáinak megerősítését. Hangsúlyozta,

Salföld séta

Szekcióülés a Balatonfüredi Kongresszusi Központban

hogy a főépítész és a tervtanács szerepének nem a beruházási folyamat végén, a kész koncepciók bírálatára kell korlátozódnia, hanem már a folyamat korai szakaszában, konzultációk keretében hozzá kell járulniuk a jó döntések megszületéséhez.

A köszöntőket követően Horváth Zoltán, az Országos Főépítészi Kollégium alelnöke megnyitójában hangsúlyozta: a főépítészi rendszer az elmúlt három évtizedben „mozgalomból intézménnyé nemesült", miközben alapvető küldetése változatlan maradt: a közérdek képviselete az épített környezet alakításában. Az épített környezet minősége a társadalom egészének ügye. Az épületek évtizedekre, olykor évszázadokra meghatározzák településeink arculatát, kulturális identitását és mindennapi életünk minőségét. Az építészet ezért nem kizárólag magánügy, hanem közérdek is. A főépítészi szerep ugyanakkor nem szűkíthető le a tervek szakmai kontrolljára.

A délelőtti plenáris előadások ezt követően a hagyomány és az innováció kapcsolatát, valamint a Balaton regionális építészeti örökségét vizsgálták. A szakmai programot a Balaton építészeti értékeit és kortárs törekvéseit bemutató kiállítások egészítették ki.

A délutáni szakmai munka három párhuzamos szekcióban folytatódott. A „Partmenti dilemmák" résztvevői a tópart átalakulását és a Balaton természeti, valamint épített identitásának védelmét vizsgálták.

Elismerések a főépítészi hivatás szolgálatáért

A szakmai napot díszvacsora és ünnepélyes díjátadó zárta. Az Év Főépítésze 2026 elismerést Ripszám János Ybl Miklós-díjas építész, Zamárdi főépítésze vehette át. Főépítészi Életműdíjban részesült Schreffel János okleveles építészmérnök, Újbuda nyugalmazott főépítésze, valamint Lantay Attila Pro Architectura-, Hild János- és Ybl Miklós-díjas építész, Székesfehérvár főépítésze. A díjátadó a főépítészi hivatásban végzett kiemelkedő szakmai munka és a hosszú távú értékteremtés előtt tisztelgett.

Összegzés, továbbadás és közös állásfoglalás

A zárónap a három szakmai szekció tanulságainak összegzésével kezdődött, így a párhuzamos műhelyek legfontosabb megállapításai a konferencia teljes közönsége elé kerültek.

A szakmai program a városi örökség és a kortárs beavatkozások felelősségének kérdéseivel, majd a Balaton kulturális és tájtörténeti összefüggéseivel folytatódott. Schleicher Vera a Balaton, mint kulturális tér társadalmi és kulturális jelentésrétegeit mutatta be, Herczeg Ágnes Mőcsényi Mihály Balaton-képét és tájépítészeti örökségét idézte fel, Turi Gergő pedig a szántódi gyerektábor újjáélesztésén keresztül egy modern kori építészeti örökség újra hasznosításának lehetőségeiről beszélt.

A jubileumi konferencia emlékszalagját a Balatoni Főépítészség munkatársai helyezték el a vándorzászlón, majd a zászlót ünnepélyesen Jászberény képviselőinek, Budai Lóránt polgármesternek és Alvári Csaba főépítésznek adták át. A következő Országos Főépítészi Konferencia házigazdája ezzel Jászberény lesz.

A konferencia zárónyilatkozata

A XXX. Országos Főépítészi Konferencia zárásaként a résztvevők nyílt szavazással, nagy többséggel elfogadták a konferencia zárónyilatkozatát. Az Országos Főépítészi Kollégium ezzel tizenhárom év elteltével elevenítette fel azt a korábbi hagyományt, amely szerint a konferencia legfontosabb szakmai megállapításait és közös állásfoglalását hivatalos záródokumentum rögzíti.

A résztvevők a zárónyilatkozatban megerősítették, hogy a főépítészi szolgálat közérdekű, értékőrző és értékteremtő hivatás. Állást foglaltak a főépítészi hálózat szakmai megerősítése, a folyamatos képzés, a szakmai függetlenség és a főépítészek felelősségének egyértelmű meghatározása mellett.

A konferencia résztvevői együttműködést ajánlottak az érintett minisztériumoknak, szakmai kamaráknak és szervezeteknek, valamint az önkormányzatoknak annak érdekében, hogy a következő nemzedékek számára értékálló és emberhez méltó épített és természeti környezetet adhassunk tovább.

A háromnapos jubileumi konferencia közös üzenete így egyszerre szólt a harmincéves főépítészi hagyomány megbecsüléséről és a jövő iránti felelősségről: a Balaton, településeink és épített környezetünk értékeinek megőrzése csak szakmai párbeszéddel, együttműködéssel és a közérdek következetes képviseletével lehetséges.

TO

Fotók: Lőrincz Lujza, Tóth Mark

Vállalkozói érdekképviselet Fejér vármegyében

Előbb a tartalom, aztán jöhet a tagbővítés

Halenár István, a VOSZ Fejér vármegyei elnöke szerint egy érdekképviselet akkor erősödhet meg, ha képes kézzelfogható segítséget nyújtani a vállalkozóknak. A megyei szervezet az elmúlt két és fél évben új programokat indított, megújította a Prima Gálát, és új irodába költözött. Az elnökkel az eredményekről, a gazdasági bizonytalanságról és az előttük álló további feladatokról beszélgettünk.

– A VOSZ országos szinten is megújult. Mit jelent ez a megyék számára?

– Minden tekintetben megújult a VOSZ. Gazsi Attila, az új országos elnök személye is új lendületet hozott a szervezetbe. Nyitottabbá kívánja tenni a kommunikációt, több fórumot teremt, és bevonja az elnökség tagjait a kérdések megvitatásába. Témából nincs hiány: a kormányzati intézkedések folyamatosan új helyzeteket teremtenek, és úgy látjuk, ezek az intézkedések nem mindig szolgálják a vállalkozók érdekeit. Van tehát mit képviselnünk.

– Fontosnak tartom, hogy ne politikai alapon tegyünk különbséget a vállalkozók között. Nem helyes pusztán a sikerek mögött politikai kapcsolatokat feltételezni. A mi feladatunk valamennyi vállalkozás érdekeinek képviselete, együttműködve a mindenkori kormánnyal.

– Mennyire működik a párbeszéd a VOSZ-on belül és a kormányzattal?

– A VOSZ-on belül Gazsi Attila nagyon erősen bevon bennünket a munkába. A kormányzattal való kapcsolatot úgy fogalmaznám meg diplomatikusan, hogy kiépülőben van. Még viszonylag rövid idő telt el, ezért korai lenne megítélni, mit hoz a jövő. Én a központ munkáját is elsősorban azokból a beszámolókból ismerem, amelyeket kapunk, illetve azokból a kérdésekből, amelyekben kikérik a véleményünket.

– Ön szerint mi nehezíti ma leginkább a vállalkozások helyzetét?

– A gazdaság működéséhez gyökeresen hozzá kell nyúlni, ha új lendületet akarunk adni neki. Ez nem új probléma, már korábban is romló gazdasági mutatókat láttunk. A visszatartott uniós források kétségtelenül nehezítették a helyzetet, de szerintem ennél átfogóbb változásokra van szükség. A foglalkoztatás korábban gyakorlatilag teljes kihasználtság mellett működött, tehát a növekedés nem épülhet pusztán arra, hogy több ember áll munkába. Modernizálni, automatizálni, hatékonyabbá kell tenni a vállalkozások működését. Ehhez viszont tőke és fejlesztési források kellenek. Pályázati lehetőségek nélkül nagyon nehéz érdemi előrelépést elérni.

– A bizonytalanság mennyire érződik a cégvezetőkön?

– A romló számok mellett talán ez a legnagyobb gond. Azt tapasztalom, hogy sok cégvezetőben erős a kilátástalanság és a bizonytalanság érzése. Ez rombolja a jövőképet, megnehezíti a mindennapi döntéseket. Ha egy vállalkozó tudja, milyen irányba változnak a feltételek, akkor alkalmazkodni tud hozzájuk. Ha viszont nem tudja, hogy mi következik, felkészülni sem tud. Többen megkerestek már bennünket a VOSZ-nál, hogy mit látunk, mire számíthatnak, de a várható intézkedésekről mi sem rendelkezünk olyan információval, amellyel biztos választ adhatnánk.

– Két és fél éve vezeti a megyei szervezetet. Milyen téren sikerült előrelépni?

– A megyei szervezet korábban nem működött elég aktívan, viszonylag kis taglétszám jellemezte. Amikor átvettem a vezetését, a központ részéről erős elvárás volt a tagtoborzás, megvoltak a létszámnövelésre vonatkozó irányszámok. Én viszont azt mondtam, addig nem fogok tagokat toborozni,

amíg nincs stabil bázisunk, és nem tudunk olyan szolgáltatásokat nyújtani a cégeknek, amelyek miatt érdemes hozzánk csatlakozni. Előbb tartalmat kellett adni a szervezetnek.

– Ennek egyik eredménye az üzleti reggelik sorozata?

– Igen, ez lett az egyik legnépszerűbb programsorozatunk. A Sóstói Stadionban kéthavonta megrendezett, kötetlen hangulatú reggelik célja, hogy a vármegye és a város működését meghatározó cégvezetők, a VOSZ tagjai, valamint a Székesfehérvári VIP Klub üzletemberei személyesen is megismerjék egymást, és új partnerségeket építsenek. Nagy az érdeklődés, mert a vállalkozókat a saját nyelvükön szólítjuk meg, és az ő problémáikkal foglalkozunk. Fontos, hogy a résztvevők elmondhassák a tapasztalataikat és a nehézségeiket. Ezeket továbbítani tudjuk az országos elnökségen keresztül akár a kormányzati fórumok felé is. Számomra itt kezdődik az érdekképviselet.

– Mostanra eljutottunk oda, hogy nem nekünk kell tagokat toboroznunk: a vállalkozók keresnek meg bennünket, hogyan csatlakozhatnak, hogyan vehetnek részt a programjainkon. Ez igazolja, hogy van létjogosultsága annak, amit csinálunk.

– Miben különbözik a VOSZ működése a kamaráétól?

– A két szervezet háttere nagyon különböző. A kamaráknál jóval nagyobb főállású apparátus dolgozik, a VOSZ megyei szervezete viszont lényegében belőlem, egy vállalkozásfejlesztési tanácsadó kolléganőből és két, a Széchenyi-hitelekkel foglalkozó munkatársból áll. Én az elnöki feladatokat társadalmi munkában végzem, a saját cégem vezetése mellett. Ha már elvállaltam, szeretném ezt a munkát tisztességesen, eredményesen végezni. Egy névleges tisztségnek nem látnám értelmét. A VOSZ-hoz alapvetően önkéntesen csatlakoznak a vállalkozók, ezért különösen fontos, hogy érezzék a tagság értékét.

– Milyen konkrét szolgáltatásokkal tudják segíteni a tagokat?

– A helyi programok mellett országosan is bővül a kínálat. Az egyik fontos terület az energiabeszerzés: a tagoknak kedvezőbb konstrukciókat tudunk kínálni. Emellett tanácsadással, pályázatírással is segítünk, és a megyei irodában a Széchenyi-hitelek ügyintézésében is közreműködünk. A központ szakmai háttere egyre több vállalkozói problémára kínál megoldást.

– A kisebb vállalkozások is élnek ezekkel a lehetőségekkel?

– Leginkább éppen ők fordulnak hozzánk. A nemrég indult vagy néhány fős cégek sokszor nehezen igazodnak el a lehetőségek között. Ha valaki például pályázati segítséget kér, a kolléganőnk már az elején meg tudja vizsgálni, hogy egyáltalán megfelelhet-e a feltételeknek, milyen kiírás lehet számára kedvező. Ezután a pályázatírói háttér is rendelkezésre áll. A nagyobb, régebb óta működő cégeknek viszont, az a tapasztalatunk, hogy többnyire már megvannak a saját kapcsolataik ezen a téren.

– Milyen további változásokat értek el a megyei szervezet működésében?

– Amikor átvettem az elnöki feladatokat, hiányzott a megfelelő digitális háttér: nem volt megyei honlapunk, sem megfelelő csatornánk a tagokkal való kapcsolattartásra. Ezt rendbe tettük. Ma már körlevelekben tájékoztatjuk a partnereket, a honlapon pedig követhetők a programok és a hírek.

– A Prima Gála a Prima Primissima Díj megyei fóruma. Hogyan zajlik ez a megmérettetés Fejér megyében?

– Szerettük volna ténylegesen kiszélesíteni a jelölés lehetőségét a megye egészére, ezért új rendszert építettünk ki, így ma már a járási vezetők, a VOSZ-szal együttműködő pénzintézetek és a nagyobb önkormányzatok is jelölhetnek. A végső döntést egy öttagú zsűri hozza meg, személyükben képviselve a gazdaság, a társadalom egyes főbb csoportjait: dr. Cser-Palkovics András (Székesfehérvár polgármestere), dr. Vizi László Tamás (főiskolai tanár, rektorhelyettes), Lehrner Lóránt (közgazdász, kulturális szakember), Miklósa Erika (Kossuth-díjas operaénekesnő) és Sinkó Ottó (a Videoton Holding Zrt. társvezérigazgatója).

– Az Év vállalkozója díjakról is itt születik döntés. Sok kiváló jelölés érkezik, ezért nem könnyű választani, de úgy gondolom, hogy ezzel a rendszerrel szélesebb körből, méltó módon választhatjuk ki a díjazottakat, és emeltük az elismerések rangját is.

– A gála megjelenésében is tervezünk újításokat. A rendezvénynek idén is a székesfehérvári Városháza díszterme ad otthont. Dolhai Attilával, a színház igazgatójával megállapodtunk abban, hogy a műsort közösen állítjuk össze, a színház művészeinek közreműködésével. A következő lépésként pedig szeretnénk magát a gálát is a színházba vinni, és különleges előadásként, melyre jegyek válthatóak, a nagyközönség előtt is megnyitni, természetesen a meghívott vendégek számára fenntartott helyeket külön kezelve.

– Az irodájuk is új helyre költözik. Miért volt erre szükség?

– A Királysoron, az inkubátorházban bérelt két, egymásból nyíló helyiség nem volt igazán alkalmas a feladatainkra. Most a Gyümölcs utcába költözünk, egy szintén bérelt, de a saját igényeink szerint felújított és kialakított, jóval tágasabb irodába. Itt a munkatársainknak is megfelelőbb körülményeket tudunk biztosítani, és lesz olyan tárgyalóhelyiség, ahol kisebb közösségeknek előadásokat, fórumokat tarthatunk. Azt szeretnénk, hogy a hozzánk ügyet intézni érkező vállalkozók is kényelmesebb környezetben kapjanak segítséget.

– Milyen további együttműködések erősíthetik a vállalkozói közösséget?

– Szoros kapcsolatot alakítottunk ki a FIVOSZ megyei szervezetével, és együttműködünk a VOSZ női szekciójával is, mely a szervezet egyik legerősebb közössége. Ők is rendszeresen szerveznek programokat, melyen a hölgyek szép számmal megjelennek.

– Szeretnénk minél több kisebb, nagyobb rendezvénynek otthont adni, olyan eseményeket szervezni, amelyek segítik a helyi vállalkozásokat. Hiszek abban, hogy ezek a rendezvények nemcsak a meglévő tagjainkat vonzzák, hanem újabb vállalkozókat is megszólítanak.

Cseh Teréz

Az oktatás mint üzleti érték

Mi rejlik a Midea öt csillaga mögött?

Közel harmincéves műszaki kereskedelmi, hűtés- és fűtéstechnikai tapasztalatának köszönhetően a székesfehérvári székhelyű Planning & Trading Kft. mára a világhírű Midea márka kizárólagos importőrévé vált nemcsak Magyarországon, hanem Szlovákiában és Csehországban is. Az idén februárban átadott Training Centerük, valamint a 2024-ben épült Showroomjuk öt csillagos minősítést kapott a Midea értékelési rendszerében. Mindez Európában egyedülálló, és világszinten is csupán három hasonló központ működik. Balogh Dániel műszaki vezető azonban talán egy még nagyobb értékre hívta fel a figyelmünket: az oktatás náluk a vállalati ökoszisztéma része, kulcseleme, mely egyszerre támogatja a partnerhálózatot, növeli az értékesítést és minimalizálja az ügyfélpanaszokat, ráadásul eközben szakmai tudást ad át és bizalmat, márkát épít.

– Képzőközpontot sokan hoznak létre, de mitől különleges a Planning & Trading Akadémia?

– 2022 februárjában kezdtük kidolgozni az első nagyobb szabású, saját szervezésű tanfolyamot, mely a Midea levegő-víz hőszivattyúk beüzemeléséről szólt. A képzéshez egy szakmai kiadványt is készítettünk, hogy ezzel is segítsük a szerelők munkáját. Akkoriban még rengeteg kérdés merült fel a lakossági hőszivattyúkkal kapcsolatban, nemcsak a végfelhasználók, hanem a szerelők körében is.

– Már akkor azt láttuk, hogy az összetettebb termékkategóriáknál az oktatás az egyik leghatékonyabb eszköz a viszonteladói hálózat támogatására. B2B-rendszerben értékesítünk, tehát a partnereink telepítik, üzemelik be és tartják karban a termékeinket, és ők találkoznak közvetlenül a végfelhasználóval. Ezért alapvető érdekünk, hogy megfelelő tudással rendelkezzenek, és már a döntés során is segítsék a vásárlót eligazodni a műszaki lehetőségek között.

– Az oktatás ugyanakkor a sales és az aftersales folyamatainkat is erősíti. Ha a terméket megfelelően telepítik és üzemelik be, kevesebb probléma jelentkezik később, az elégedett vásárló pedig a márkánk hírét viszi. Ráadásul a képzéseken olyan új partnereket is elérünk, akik ugyan a tudásért érkeznek hozzánk, de közben megismerik a termékeinket, a kollégáinkat és a mögöttünk álló infrastruktúrát, és ezek hatására akár hosszú távon is mellettünk tehetik le a voksukat viszonteladóként.

– A képzés ezért nem pusztán sales-eszköz, hanem egy ökoszisztéma része. A személyes kapcsolattal, a szakmai és műszaki támogatással, az oktatással azt a tőkét építjük, amely talán mindennél fontosabb: a bizalmat. Ezért is ragaszkodunk a személyes, interaktív képzésekhez. Ez egyértelműen win-win helyzet: a partner tudást és biztos hátteret kap, a végfelhasználó szakszerű segítséget és jól működő terméket, mi pedig elégedett vásárlókat, stabil partnerhálózatot és hosszú távon erősebb márkát.

– Mi áll egy ilyen komoly szakmai képzés mögött, miért érdemes ezen részt vennie egy szakembernek?

– A képzést nyolc-tíz hónapos előkészítés előzte meg, így 2023 januárjában tudtuk elindítani első ízben. Három teljes napból kettőt az elméleti és műszaki ismeretekre szánunk, az utolsó pedig ténylegesen gyakorlati foglalkozás. A képzés egymásra épülő rendszerben működik, az elméleti napok teszttel zárulnak, és csak azok folytathatják a képzést, akik sikeres részvizsgát tettek. A tanfolyamon a legalapvetőbb ismeretektől indulva részletesen átveszünk mindent, amire a szakembereknek a tervezés, a telepítés és a beüzemelés során szükségük lehet.

– A képzést azért is szívesen választják a partnereink, mert annak elvégzése után, valamint két sikeres közös beüzemelést követően önállóan végezhetik el a Midea levegő-víz hőszivattyúk beüzemelésének adminisztrációját. Ez a kiterjesztett jótállás alapja is, ezért ez a jogosultság komoly szakmai felelősséget is jelent. Ez egy kölcsönös bizalmon alapuló együttműködés. Ma már a beüzemelések több mint felét partnerhálózatunk jól képzett szakemberei végzik. Ez számunkra óriási eredmény, különösen úgy, hogy közben folyamatosan nő a termékek iránti kereslet.

– Hogyan bővült tovább az Akadémia tevékenysége?

– 2025-től kezdtük szélesíteni az oktatási tevékenységünket. Termékismertetőket indítottunk többek között VRF-rendszerekről, folyadékhűtőkről és kereskedelmi hőszivattyúkról. Fontos, hogy ezeknek a termékkategóriáknak egészen más a célközönségük. Míg a lakossági klímáknál jellemzően nagykereskedőkkel és kisebb szerelővállalkozásokkal dolgozunk, a hőszivattyú már magasabb műszaki ismeretet igényel, a nagyobb ipari rendszereknél pedig tervezők, beruházók és nagy kivitelező cégek jelennek meg. Emiatt az oktatások szakmai mélysége is eltérő.

– Közben technikumokkal és felnőttképző intézményekkel is szorosabb kapcsolatot alakítottunk ki. Tanulócsoportokat fogadunk, akik

már a képzésük során megismerhetik a termékeinket, a céget és azt a műszaki hátteret, amely biztosítani tudunk számukra.

– Emellett egyre fontosabbá váltak a belső képzéseink is. Folyamatosan szélesedik a termékpaletta, rengeteg az újdonság, ezért a saját értékesítőinket és műszaki kollégáinkat is rendszeresen képezni kell. Az is fontos, hogy a cégen belül egységes legyen a szakmai kommunikáció.

– A képzés fontos vállalati értékké vált. A vezetőség felismerte a jelentőségét, és megvan a szándék arra, hogy a jövőben is energiát, időt és pénzt fordítsunk rá. Bonyolult műszaki termékekről beszélünk, amihez tudást, és teljes műszaki supportot is biztosítani kell.

– Hosszú távon gondolkodva ez különösen fontos, mivel az a célunk, hogy márkát építsünk, és megbízható módon működjünk, növekedjünk, kiérdemelve a piacaink bizalmát.

– A számok visszaigazolják ezt a szándékot, látható növekedést produkál mindez?

– Igen, az eredményeink jól tükrözik, hogy helyes úton járunk, jó célokat követünk. 2025-ben nagyjából 2100 személyes elérést generáltunk az oktatásokon, a termékismertetőkön, illetve a különféle eseményeken, konferenciákon. Az oktatási tevékenységünk ugyanis nem korlátozódik a saját helyszínünkre: roadshowkat is szervezünk az ország különböző pontjain, konferenciákon veszünk részt, és partnereink szakmai workshopjaira is elvisszük a termékeinket és a tudásunkat. Sokatmondó, hogy ebből 680 elérés a háromnapos hőszivattyús képzésünkhöz kapcsolódott. További mintegy 220 főt értünk el a VRF-rendszerekhez és folyadékhűtőkhöz kapcsolódó programokkal. Örömünkre szolgál persze az is, hogy mintegy 600 tanuló is érkezett hozzánk, technikumokból, illetve felnőttképzési intézményekből.

– 2026-ra pedig ennél is nagyobb eredményeket céloztunk meg, melyek közül az egyik legfontosabb, hogy a magas szakmai színvonalú, gyakorlati képzések körét tovább szeretnénk bővíteni. Jelenleg három ilyen képzésünk van, amelyekkel idén már ezernél is több elérést produkáltunk. Ezzel együtt az idei évre összességében 2500–2600 személyes elérést tervezünk, melyet a különböző oktatásokkal, termékismertetőkkel és szakmai programokkal együtt kívánunk megvalósítani.

– Az oktatási modellünket közép-európai leányvállalataink is követik. 2024 végétől, kisebb volumenben, de náluk is elindultak a képzések. Tavaly Szlovákiában mintegy 200, Csehországban közel 400 elérésig jutottak, és mindkét helyen már Showroom is működik. Folyamatban van továbbá a cseh Training Center kialakítása is.

– A hazai Training Centerüket idén februárjában adták át. A jelennek vagy inkább a jövőnek építették ezt a létesítményt?

– A jelennek, de úgy tartjuk, ez a jövőépítésünk alapja is. Kezdetben egy kis, húszfős oktatóteremmel indultunk, majd amikor 2024-ben elkészült a Showroom, az adott helyet az oktatásunknak is. Az Akadémia folyamatos bővülése, tevékenységének kiszélesedése, a mélyebb szakmai és gyakorlati képzések igénye azonban szükségessé tette egy önálló, erre a célra kialakított oktatóközpont létrehozását is. Ezért döntöttünk a Training Center megépítése mellett.

– A mintegy 180 négyzetméteres, dedikált oktatóközpontban van egy korszerű előadóterem egy nagy LED-fallal, az egésznapos képzésekhez szabott nagyon kényelmes és elegáns moziülésekkel, illetve közvetlenül innen nyílik a gyakorlati oktatóterem is, ahol immáron nem csupán bemutató jellegű, hanem konkrétan eszközökön végzett gyakorlati oktatást tudunk tartani.

– Célunk volt, hogy a Showroom is visszaszakapja eredeti funkcióját. Itt tudjuk fogadni a partnereinket, a nyílt napokra érkező végfel- ☞

Fények és tájak

Székesfehérvár – **Id. Bagó Bertalan** alföldi képeit felvonultató kiállításnak adott otthon a székes-

fehérvári Vörösmarty Színház emeleti galériája. A szeptember 25-én megnyílt Fények és tájak című tárlatot **Dolhai Attila** igazgató nyitotta meg.

Az aradi vértanúkra emlékeztek

Tata – Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverését követő megtorlás áldozatai előtt tisztelegtek október 6-án Tatán. A Fenyő téren, az aradi vértanúk emlékére állított kopjafánál rende-

zett ünnepségen a 177 évvel ezelőtti eseményeket idézték fel, és megemlékeztek a szabadságharc tatai kötődésű áldozatairól is.

A kamarai etika jövőjéről tanácskoztak

Esztergom – A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Etikai Bizottsága Esztergomban tartotta kétnapos ülését, melyen kamarai etika jövője és kihívásai volt a legfőbb téma. **Dr. Horváth György**, az MKIK Etikai Bizottságának elnöke elmondta, a kétnapos konferencia célja, hogy a tisztségviselői etikai szabályozás elfogadását követően áttekintsék a kamarai etika következő időszakának fő feladatait, különös tekintettel a vállalkozásokra irányadó etikai kódex koncepciójára, az egyeztetésbe bevonandó szervezetek körére.

használókat, illetve a különféle érdeklődőket. A kiállítótérben megtekinthetik a termékpalettánkat, a kollégáink pedig segítenek eligazodni a készülékek között, és szükség esetén megfelelő telepítőpartnert is tudnak javasolni.

– Sikerült tartalommal is megtölteni az új Training Centert?

– Mondhatni pillanatok alatt csúcsra járattuk. A háromnapos hőszivattyús képzést négy év alatt már több mint ezren végezték el, és még mindig akkora az érdeklődés, hogy egy-egy meghirdetett új kurzusra 24 órán belül többszörös a túljelentkezés.

– Természetesen a képzési palettánk is folyamatosan bővül. Idén egy klímás szervizoktatást is indítottunk. Az egynapos, kifejezetten gyakorlati képzésen legfeljebb tizenkét fős csoportokkal dolgozunk, hogy mindenkire megfelelő figyelmet tudjunk fordítani. A kollégáinkkal a saját gyakorlati tapasztalataink, a vevőszolgálathoz leggyakrabban beérkező kérdések és a szerelők által gyakran elkövetett hibák alapján állítottuk össze a tananyagot. A legalapvetőbb dolgoktól, akár a multiméter használatától indulunk, és innen jutunk el az összetettebb szervizproblémák felismeréséig és megoldásáig. Az érdeklődés itt is rendkívül nagy.

– Ezek a képzések jól kiegészítik az államilag akkreditált szakmai oktatást is. Az iskolában a tanulók megkapják a műszaki alapokat, nálunk pedig olyan gyakorlati tapasztalatot szerezhetnek, amely nagyobb magabiztosságot adhat nekik a tényleges munkához.

– A következő lépcsőfok pedig éppen most indul: azoknak a szakembereknek, akik a háromnapos hőszivattyús programot korábban már elvégezték, idén ősszel hőszivattyús továbbképzést is indítunk.

– Ezek szerint a „lifelong learning", azaz az „élethosszig tartó tanulás" jellemzi ezt a szakmát is?

– A Midea folyamatosan innovál, rengeteg a termékfejlesztés és a változás. Az új termékek pedig új ismereteket hoznak magukkal, melyeket először nekünk kell megtanulnunk, majd továbbadnunk a partnerhálózatnak. Ez valóban az élethosszig tartó tanulás: a gyors változásokat és fejlesztéseketfolyamatosan követni kell.

– Ennek a változásnak jelentős részét ma már a szabályozási környezet is hajtja. Az Európai Unió évek óta szigorítja az üvegházhatású hűtőközegek használatát, korlátozza vagy akár tiltja is egyes típusok alkalmazását. A 2024-ben elfogadott uniós szabályozás fontos fejezetei épp a jövő évben lépnek érvénybe. Ez valamennyi gyártót alkalmazkodásra és fejlesztésre kényszerít. Rövidebbek lettek a termék-életciklusok, gyorsabban kell reagálni, új megoldásokat kell kidolgozni. A Midea jelentős összegeket fordít kutatás-fejlesztésre, és több termékkategóriában is az élmezőnyben jár.

– Minden új technológia új tudást is igényel. Nem elég kifejleszteni és piacra vinni egy készüléket: a szakmának is meg kell tanulnia biztonságosan és megfelelően dolgozni vele. Ez pedig tovább növeli a szakmai oktatás jelentőségét.

– Talán itt látszik igazán az a gondolkodásmód, amely a Planning & Trading működésének egészére jellemző. Nem egyszerűen importálunk egy márkát azért, hogy minél több terméket eladjunk. A termék mellé szolgáltatást, műszaki támogatást, oktatást, marketinget, logisztikát és alkatrészellátási hátteret is biztosítunk. Ez az a hozzáadott érték, ami valóban versenyképessé teszi az adott terméket.

– Ez azt is jelenti, hogy a következő időszakban az oktatás szerepe tovább nőhet?

– Egyértelműen. Újabb és újabb képzéseken dolgozunk. Ugyanakkor tudatosan kell haladnunk, mert egy komoly tanfolyam kidolgozása hónapokat vesz igénybe, és a meglévőket is folyamatosan frissíteni kell.

– A következő nagy lépés pedig már túlmutathat a saját vállalati rendszerünkön is. A képzéseink jelenleg ugyanis nem államilag akkreditáltak. Ezeket mi szervezzük, mi finanszírozzuk és a céljuk elsősorban az, hogy magas szintű, naprakész szakmai tudást adjanak, a hangsúly pedig a megszerzett tudáson és nem az oklevélen van. A piac azonban más megoldásokra is igényt tart.

– Például az uniós szabályok változása miatt a hatósági F-gáz engedéllyel rendelkező szerelőknek átképzésen kell részt venniük. Meg kell ismerniük az új hűtőközegeket, hogy azokkal felelősségteljesen, biztonságosan tudjanak dolgozni. Magyarországon több mint tízezer regisztrált szerelőről beszélünk. Ennek az átképzési feladatnak a megszervezése a hatóságok számára is óriási kihívás, ezért szakmailag felkészült cégekkel kívánnak együttműködni. Mi is szeretnénk bekapcsolódni ebbe a rendszerbe. A tervek szerint jövő tavasszal indulhat el ez a folyamat, és 2027 második felében már ilyen jellegű képzéseket is tarthatunk.

– Nemzetközi irányban is szeretnénk tovább lépni. Jövő tavaszra egy regionális tudásmegosztó fórumot tervezünk, amelybe a szlovák és cseh piac szakemberei mellett a Midea központját is bevonnánk. Így nemcsak mi adhatjuk tovább a nálunk bevált tapasztalatokat, hanem más piacokról is szerezhetünk tudást.

– Rengeteg további ötletünk van, mert látjuk, milyen nagy az igény a valódi, gyakorlatban jól alkalmazható ismeretekre, és azzal is tisztában vagyunk, még milyen sok átadható információ van a birtokunkban. Mindehhez azonban előbb meg kell teremteni a megfelelő infrastruktúrát, az oktatói hátteret és a szakmai tartalmat. Ezért megfontoltan haladunk. Mindig hosszú távra építünk.

– Büszkék vagyunk arra, hogy ezen a piacon ilyen strukturáltan és ilyen szervezetten nagyon kevesen végeznek oktatási tevékenységet. A Midea értékelési rendszerében a magyarországi komplexumunk – a Showroom és a Training Center együtt – ötcsillagos besorolást kapott. Az Európai Unióban jelenleg ez az egyetlen ilyen létesítmény, és világszinten is párját ritkítja, rajtunk kívül Georgia, Dubaj és Brazília dicsekedhet ilyennel. A jövőben is azon dolgozunk, hogy képzéseink egyre magasabb szakmai színvonalat, még több gyakorlati tudást és valódi üzleti értéket nyújtsanak partnereink számára.

Cseh Teréz

Életre szóló hivatás Kisapostagon

Vendéglátós vérrel, szívvel-lélekkel

Ötvennégy év a vendéglátásban, ebből húsz év Kisapostagon. Juhászné Baranya Ilona, vagy ahogyan a faluban mindenki ismeri, Ica néni, pontosan tudja, mennyi munka, kitartás és áldozat kell ahhoz, hogy egy kis település vendéglátóhelye életben maradjon. A Kisapostagért Díjjal is elismert vállalkozó számára azonban a Halászkert jóval több egyszerű munkahelynél: egy hely, ahol nemcsak vendégeket fogadnak, hanem közösséget is építenek.

– Ötvennégy éve dolgozik a vendéglátásban. Hol kezdődött ez a hosszú pálya?

– Dunaújvárosban születtem, és 1972-ben a Hóvirág cukrászdában kezdtem dolgozni. Dunaújvárosban végeztem a vendéglátóipari iskolát is. Később Venyimen, az Akác presszóban dolgoztam, ahol akkoriban még újdonságnak számított az egyéni vállalkozás. Megfordultam Adonyban, Perkátán, Dunaföldváron is. Perkátán sütödénk, élelmiszerüzletünk, mozgóboltunk és iskolai büfénk is volt, sok alkalmazottal. Dunaföldváron hat évet töltöttem, onnan kerültem Kisapostagra.

– Hogyan lett a kisapostagi Halászkert az otthona és a munkahelye?

– A rácalmási Marcipán cukrászdánál dolgoztam, amikor innen elment egy pultos szülési szabadságra. Egyedül neveltem a kislányomat, és a szabadnapjaimon ide jártam dolgozni. A tulajdonos egyszer megkérdezte, nem venném-e bérbe a helyet, mert már nem akarja tovább üzemeltetni. Kivettem, de néhány hónap múlva azt mondta, inkább eladná. A párommal sokfelé kerestünk hitelt, végül az ingatlan felét sikerült megvásárolnunk. A másik fele a korábbi tulajdonosé maradt, azért ma is bérleti díjat fizetünk. A tizenhét évre felvett hitelünket tavaly fizettük vissza.

– Milyen állapotban volt az épület, amikor átvették?

– Nagyon sok mindent kellett rendbe hozni. Az épület rossz állapotban volt, és több olyan dolog is hiányzott, amit a működéshez előírtak. Amikor megszűnt a beltéri dohányzás lehetősége, szabadtéri, fedett helyet is ki kellett alakítanunk. Két évig készült a kis pagodás rész, és körülbelül hárommillió forintunkba került. Ezeket a fejlesztéseket mi finanszíroztuk. Nem könnyű így fenntartani a helyet, de folyamatosan dolgozunk rajta.

– Úgy hallottam, ennek az épületnek különösen régi vendéglátós múltja van. Mit tud róla?

– Amit a régiektől hallottam, az alapján több mint száz éve működik itt kocsma. Valamikor a termelőszövetkezet tulajdonában volt, tejcsarnok is működött itt, később bérbe adták vendéglátásra. Nagyon sok tulajdonosa és üzemeltetője volt az évtizedek során, szinte össze sem lehetne számolni.

– Ma milyen szerepet tölt be a Halászkert Kisapostag életében?

– Most már mi vagyunk az egyetlen ilyen vendéglátóhely a faluban. Volt egy másik presszó is, de az bezárt, az épületet az önkormányzat vásárolta meg, és most az iskolások, óvodások étkeztetését szolgálja. Hozzánk családi rendezvényekre is jönnek, és sokan egyszerűen azért térnek be, hogy találkozzanak egymással. Itt van a polgárőrközpont is; én magam is polgárőr vagyok, és gyakran itt gyülekezünk, itt tartjuk a megbeszéléseket.

– A rockterasz különleges színfoltja a helynek. Hogyan működik?

– Rockteraszként indult a koncertsorozat. Főleg kisebb, kevésbé ismert, amatőr együttesek jelentkeznek, de Budapestről is érkeztek már zenekarok. Sokuknak nehéz fellépési lehetőséget találni. Ők nem kérnek fellépti díjat, én pedig vendégül látom őket, a közönséget pedig együtt csalogatjuk. Jó hangulatú bulik szoktak lenni. A fiatalok mellett sokan az idősebb korosztályból is eljönnek, mert ezek a zenék visszahozzák a fiatalságukat.

– A koncerteken kívül más rendezvényeik is vannak?

– Minden évben tartunk nyuszisimogatót is. Van két nyuszink, a kisgyerekek pedig répát hoznak nekik. A falusi rendezvényeknél is együttműködünk az önkormányzattal. A polgármesterrel nagyon jó a kapcsolatunk, az éves rendezvénytervet is egyeztetjük. A falunapon például úgy alakítjuk ki a helyszínt, hogy a programok és a Halászkert területe összekapcsolódhassanak. De hogyan is lehetne ez másképp. A falunak szüksége van ránk, nekünk meg az itt élők adják a létezésünk értelmét. Amíg ez az összhang megvan, nincs okunk a panaszra.

Cseh Teréz

A jövő kamarája, ahogyan azt a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke látja

Az iparkamara híd a vállalkozások és a kormányzat között

Dr. Simon Attila két éve, amikor elvállalta a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tisztségét, a szolgáltatói szemlélet és a vállalkozásokkal folytatott párbeszéd erősítését, valamint a kamara láthatóságának növelését tűzte ki célul. Beszélgetésünk során a jövő iparkamarájának vízióját is megfogalmazta: egy erős, az önkormányzatiságra, valamint a vállalkozásokkal és a kormányzattal párbeszédre épülő köztestületét, amely a vállalkozói érdekvédelmi és szolgáltató tevékenysége mellett az állami feladatok ellátásában is hatékony szerepet vállalhat.

– Mi motiválta, amikor elvállalta a kamaraelnöki posztot?

– Meggyőződésem, hogy a kereskedelmi és iparkamaráknak hídszerepet kell betölteniük a piac, a gazdasági szereplők és a gazdaságpolitika között. Ehhez kétirányú párbeszéd szükséges: egyrészt a kamarának közvetítenie kell a vállalkozói igényeket a gazdasági döntéshozók felé, másrészt segíteni tud a kormányzati döntések társadalmasításában, feltárva a gazdaságpolitikai intézkedések hátterét, célját. A kamarának egyszerre kell figyelemmel lennie a magyar gazdaság általános és a vállalkozások együttes érdekeire.

– Másik fő célom a szolgáltató jelleg erősítése. A kamarának közel kell kerülnie a vállalkozóhoz. Nem elefántcsonttoronyban ülő, hanem a gazdasággal együtt lélegző, a vállalkozások igényeit közvetíteni akaró és képes kamarára van szükség. Úgy érzem, az elmúlt két évben látványos elmozdulás történt e téren Veszprém megyében, de van még hová fejlődnünk, hiszen vallom, hogy minden minőségi állapotnál van egy jobb, magasabb és ennek elérésére kell törekedni.

– Hogyan jelent meg ez a változás a gyakorlatban?

– Intenzívebb és célzottabb párbeszéd alakult ki a megyében a vállalkozásokkal; kapcsolatainkat és a párbeszédet működési terület, vállalatméret és iparág szerint is szervezzük. Kihez-kihez a maga nyelvén kívánunk szólni, mert más problémái vannak egy mikrovállalkozásnak, mint egy középvagy nagyvállalatnak. Az egyes iparágaknak más és más sajátosságaik vannak, melyek eltérő érdekérvényesítést igényelnek, de megint más igényeik vannak a megye különböző földrajzi régióiban működő cégeinek is.

– Hogy mindenkihez eljussunk, a rendezvényeinket is közelebb vittük a vállalkozásokhoz: különböző témákra összpontosítva üzleti reggeliket szervezünk Várpalotán, Veszprémben, Balatonfüreden, Pápán, Ajkán, Tapolcán, Sümegen, legutóbb a Somló térségében. Ezt a közvetlen párbeszédet a jövőben is folytatjuk. Nem azt várjuk, hogy a vállalkozók betaláljanak hozzánk, mi megyünk el hozzájuk. Sokrétű szolgáltatásainkról tájékoztató szórólapot is készítettünk, melyet minden megyei vállalkozáshoz eljuttattunk. Aki figyelemmel kíséri a tevékenységünket, az megtapasztalhatja, hogy rengeteg, általában ingyenes rendezvényt szervezünk a szakképzés és vállalkozás-fejlesztés terén egyaránt. Célunk minél több vállalkozói tudás és kompetencia átadása, fejlesztése. A regisztrációs díjak sokszorosát adtuk vissza a vállalkozásoknak. A világra nyitott és a jövőben gondolkodó vállalkozások éltek is ezekkel a lehetőségekkel, így je-

lentős pénzt tudtak megspórolni a kamarai szolgáltatások igénybevételével.

– Rendezvényeink szervezésében az iparág és a működési kör is kiemelt szempont. Célzott szakmai előadásokkal segítjük a vállalkozásokat például turisztikai, logisztikai, fogyasztóvédelmi, adózási, GDPR- és ESG-kérdésekben, vagy éppen mesterséges intelligencia használatban, illetve minőségügyi, bértranszparencia, szakképzési területeken.

– A szakmai programokon túl könyvelői-, HR-, női vállalkozói klubot is működtetünk, és örülünk a nemrég létrejött fiatal vállalkozói klubunknak is, mellyel a célunk az, hogy a jövő generációit felkészítse a vállalkozói létre és a kamarai munkára.

– Milyen szolgáltatások kerültek előtérbe?

– A vállalkozásfejlesztésben különösen fontos a vezetői tudás bővítése. A vállalatvezetés egy szakma, mely folyamatos tanulást igényel. Ezért hoztuk létre a VKIK Akadémiát, mely felnőttképzésekkel, szakmai programokkal segíti az új ismeretek megszerzését. Célunk, hogy a kamara az „egy életen át tartó" tanulásban segítő kezet nyújtson az új tudásra vágyó, már felnőtt vállalkozóknak is. A változó gazdasági környezet ugyanis folyamatos változtatás-menedzsmentet követel meg a vállalkozóktól, ehhez pedig megfelelő kompetenciákra és állandóan frissülő szaktudásra van szükség. Ezt a tudástranszfert is biztosítjuk.

– Arra is törekszünk, hogy már fiatal korban a vállalkozások felé fordítsuk a figyelmet. Ezért a szakképzésben is aktívan jelen vagyunk: a duális képzéstől a pályaorientáción és a mesterképzésen át az osztályfőnöki órák megtartásáig.

– Szakképzési és Foglalkoztatási Bizottságot is létrehoztunk, mely felméri, milyen szakmákra, kompetenciákra és tudásra van szükségük a megye vállalkozásainak, és ezt kamaránk közvetíti a szakképzési centrumok, egyetemek felé. Ennek eredményeként már új képzéseket is kezdeményeztünk, amely meg is indultak.

– Van egy külön járműipari klaszterünk, melynek kiemelt célja az érdekelt szereplők területi alapú együttműködésének erősítése, piaci pozíciójuk javítása, belföldi- és nemzetközi kapcsolataik erősítése, közös érdekeken alapuló fejlesztések, beruházások kezdeményezése és megvalósítása. Prioritásunk a minőségügyi és minőségbiztosítási munka erősítése is.

– A kreatív ipar összefogásában ugyancsak részt veszünk. Ez a Herendi Porcelánmanufaktúrában betöltött vezetői pozícióból adódóan személyesen is közel áll hozzám. Úgy gondolom, a kreatív ipar Veszprém megyében is kitörési pont lehet.

– Felkaroltuk az energiaközösségek ügyét is. Bízunk benne, hogy a Kormány energiapolitikája lehetővé teszi majd a létrehozásukat.

– Milyenek a vállalkozói visszajelzések? Érezhetően nyitottabbak a kamara felé?

– A rendezvényeken és az üzleti fórumokon tapasztalt aktivitás mutatja, hogy a vállalkozások kezdik felfedezni a szolgáltatásainkat és az új szemléletünket. Arra kérjük őket, mondják el, milyen akadályokkal, kihívásokkal találkoznak, hogy közösen keressünk válaszokat azokra. Arra kérjük őket, legyenek nyitottak a világra és az innovációra. Bízom benne, hogy a kamarai innováció is arra ösztönzi őket, hogy merjenek változtatni a vállalatvezetésben, a szervezésben, a technológiában, a termékfejlesztésben, a jogi megoldásokban, a PR-ban vagy a marketing-tevékenységükben.

– Minden megyei vállalkozást arra biztatok, forduljon hozzánk a gondjaikkal. A gazdaságpolitika alakításában ugyan nincs jogalkotói hatáskörünk, de a problémákat felszínre hozhatjuk, és eljuttathatjuk az illetékes szaktárcákhoz.

– A közösségépítés is alapfeladatunk. Szeretném, ha a 23 területi kamara közül a Veszprém megyei az egyik legdinamikusabb és leginnovatívabb lenne.

– Milyennek képzeli a jövő kamaráját?

– Az intenzív, és a másik fél érdekeinek megértésére nyitott társadalmi párbeszédben hiszek. Azt szeretném, hogy a kormányzati gazdaságpolitika felismerje a kamara kommunikációs erejét. A kereskedelmi és iparkamara ma az egyetlen olyan köztestület, amely az ország összes vállalkozásához elér. Bízom abban, hogy a regisztrációs díj megszüntetése ezt a szervezeti struktúrát nem fogja lerombolni, mert ezzel a vállalkozók és az ország gazdasága veszítene. Nyitottak vagyunk arra, hogy a gazdaságpolitikát közvetítsük a vállalkozók felé, és platformot teremtsünk a közvetlen párbeszédhez.

– Ha megkérdeznének, hogy milyen kamarai struktúra épüljön fel Magyarországon, akkor én azt mondanám, hogy egy nyugat-európai, ezen belül a német–osztrák mintához hasonló rendszert lenne érdemes kiépíteni, ahol a Kamara köztestület marad, önkormányzaton alapuló működéssel; szolgáltató (önként vállalt) tevékenységgel segíti a gazdasági élet szereplőit; részt vesz az állam gazdasági szerepvállalásának csökkentésében, a gazdasággal összefüggő közfeladatok ellátásában; a magyar gazdaság általános és a vállalkozások együttes érdekeinek kiegyensúlyozott képviseleti szerveként összekötő kapocs a piac, a vállalkozók és a kormányzati gazdaságpolitika között. Ennek részeként képviseli a vállalkozások érdekeit és elvárásait a gazdaságpolitika alakításáért felelős jogalkotó felé, egyben segíti a kormányzati gazdasági döntések társadalmasítását és a társadalmi párbeszédet. Fontosnak tartom, hogy a kamara a gazdasági érdekegyeztetés színtere legyen, szervezze és segítse a vállalkozások közötti értékláncok kialakulását, az erőforrások hatékony megosztását, ☞

☞ az érintettekkel együttműködve szabályozza a termékpályák működési rendjét.

–A kamara működési forrását a saját bevételek és állami feladatok ellátásáért kapott költségvetési bevételek biztosítsák. A kamara tagjai arányos közteherviseléssel, a vállalkozás teherbíró képességéhez igazodóan járulnak hozzá a kamara működéséhez, azaz meghatározott árbevételt el nem érő egyéni vállalkozók és mikro-, illetve kisvállalkozások semmilyen kamarai tagdíjat nem fizetnének, miközben a kamara önként vállalt és átruházott közhatalmi szolgáltatásait igénybe vehetnék. Ez a megoldás szinkronban lenne a most bevezetésre kerülő ötezer forintos regisztrációs díj eltörlésével is.

– Említette, hogy a Kamara részt vehetne az állam gazdasági szerepvállalásának csökkentésében, a gazdasággal összefüggő közfeladatok ellátásában is. Milyen közhatalmi feladatokra gondol?

– Például a vállalkozói regisztrációk és nyilvántartások vezetése, a közbizalmi szolgáltatások, az okmányhitelesítés, az aláírás-ellenőrzés, adott esetben az aláírási címpéldánykészítés. A szakképzésben is több feladatot vállalhatnánk át, de szerepet kaphatnánk a vállalkozásfejlesztési projektek végrehajtásában, egy kedvezményes vállalkozói finanszírozási rendszer működtetésében, tanúsítási/auditálási feladatok ellátásában, innováció-irányító szerepben, a választottbíráskodásban, bizonyos fogyasztóvédelmi feladatokban, a vállalkozói minősítési rendszerek működtetésében, a versenyjogi oktatásban, a gazdasági adatbázisok vezetésében, a gazdasági elemzések készítésében, valamint a kutatás-fejlesztési és minőségtanúsítási feladatokban is. Az átadható tevékenységek attól függhetnének, hogy a kamara olcsóbban és hatékonyabban el tudja-e látni az adott feladatot, mint az állami intézményrendszer. Ezt egyenként át kell nézni, számolni kell, és természetesen a döntés a jogalkotó belátásra van bízva.

– Végül, de nem utolsó sorban, szeretném, ha a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a nemzetközi kamarai mozgalomban is erősebb szerepet vállalna. Elsősorban az osztrák és német kamarai szervezetekhez közelednénk. Nézzük meg, náluk mi működik jobban, és vegyük át a jó gyakorlatokat.

– A kamarák tehát beintegrálódnának az állami közigazgatásba?

– A kamarák végezhetnének átruházott államigazgatási feladatokat, de továbbra is önkormányzati elven működő köztestületek maradnának. Az én gondolkodásomban a kamarai rendszer területi kamarákból és országos gazdasági kamarából áll. A területi kamarák önálló köztestületek, saját költségvetéssel, vagyonnal és választott szervekkel, tisztségviselőkkel. A területi kamaráknak van országos gazdasági kamarájuk és nem fordítva. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának a területi kamarákra kell támaszkodnia, nem lehet azok hierarchikus irányítója.

– A területi kamarák kapcsolata kiváló. A 23 szervezet jelentős formális és informális erővel bír; hálózatuk az ország valamennyi vállalkozását eléri. Nincs hasonló országos lefedettségű érdekvédelmi köztestület.

– A kamarai regisztrációs díj eltörlésének bejelentése milyen változásokat hozhat?

– Úgy vélem, ez a lépés elindíthatja a kamarai szabályozás újragondolását. A Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kész koncepcióval rendelkezik, hogy milyen legyen az új kamarai törvény. Gondolatainkat szívesen megosztjuk a területi és az országos kamarákkal, kezdeményezői szeretnénk lenni egy új, közös koncepció kidolgozásának, melyet a jogalkotó elé tárhatunk. Készek vagyunk az asszertív gondolkodásra és a párbeszédre. Koncepciónkban jelen van a demokratikus kamarai választás, a tagdíjak és állami források átlátható felhasználása, a transzparencia, a megyei bevételek és az ellátott állami feladatokhoz kapcsolódó költségvetési források helyben tartása, éves teljesítménymutatók elemzése, valamint a kamarai érdekképviselet és a hatósági döntéshozatal szervezeti elkülönítése.

– A modellünk lényege a tagság, az erős szakmai és területi önkormányzat, valamint az állami feladatdelegálás hármasa. A Kamara nem csupán érdekképviseleti vagy szolgáltató köztestület, hanem törvényben rögzített közjogi státusza, saját bevételi rendszere és több területen hatósági jellegű feladatai révén a vállalkozások és az állam közötti intézményes közvetítőként működő identitás.

– A jövőben a kamarai tagozatokat is újra lehetne gondolni, így például a jelenlegi tagozatok mellett újak is megjelenhetnének: banki és biztosítási, közlekedési, szabadidő, tanácsadási, üzleti és digitális szolgáltatási, valamint építőipari. Ezek alatt ágazati szakmai csoportok működhetnének. Szabályozni kell a kamara kiszervezett szolgáltatását végző, saját tulajdonú szolgáltató vállalkozásainak a működését és felügyeletét is.

– Olyan kamarai rendszer lenne kívánatos, amelyben jelen van az érdekképviselet, a szolgáltató szerepkör, meghatározott állami feladatok hatékony ellátása, jelen van a vállalkozásfejlesztés és a tanácsadás, a szakképzés, a vállalkozói közösségépítés és a gazdaságszervezési tevékenység. Szeretném, ha a kamara munkamódszere az asszertivitás, az egymásra figyelés és a folyamatos párbeszéd lenne.

Cseh Teréz

A természetben végzett mozgás az egészségmegőrzést szolgálja

Átadták a Turul Szíve Kardiotanösvényt Tatabányán

Újabb különleges lehetőséggel gazdagodott Tatabánya: a szív világnapjához kapcsolódva ünnepélyesen átadták a Turul Szíve Kardiotanösvényt a Turuli Parkerdőben. A Budapesti Szent Ferenc Kórház „Út az Egészséghez" programjának 22. állomását a Vérteserdő Zrt. valósította meg állami támogatással, egészségügyi és helyi partnerek együttműködésével. A kezdeményezés a természetjárást, a rendszeres testmozgást és az egészségügyi önellenőrzést kapcsolja össze.

A kardiotanösvény elsősorban a szív- és érrendszeri betegséggel, magas vérnyomással vagy cukorbetegséggel élők számára kínál ellenőrzött mozgási lehetőséget, de egészséges látogatók is használhatják. Célja, hogy a résztvevők rendszeres testmozgással javítsák erőnlétüket, megismerjék saját terhelhetőségüket, és elsajátítsák a helyes pulzusmérés módszerét.

A látogatók két különböző nehézségű útvonal közül választhatnak. A 2,25 kilométeres rövidebb kör mintegy 40–50 perc alatt, míg a 4,44 kilométeres hosszabb útvonal körülbelül 60–80 perc alatt járható be. A túrázók indulás előtt nyugalmi, majd a kijelölt állomásokon terheléses pulzust mérnek. Az adatokat túralapon rögzíthetik, amelyet a séta végén gyűjtőládába helyezhetnek. A mért értékeket egészségügyi szakemberek értékelik, és visszajelzést adnak a résztvevőknek.

A túrázáshoz szükséges pulzusmérő karórák és nordic walking botok a Gerecse Kapuja Látogatóközpontban, nyitvatartási időben igénybe vehetők.

Az ünnepélyes átadón **Györök Lajos**, a Vérteserdő Zrt. vezérigazgató-helyettese kiemelte, hogy az erdő nemcsak megőrzendő természeti érték, hanem a kikapcsolódás, a mozgás és a feltöltődés helyszíne is. Az új tanösvény mindezt az egészségmegőrzés lehetőségével egészíti ki.

Dr. Toldy-Schedel Emil, a Budapesti Szent Ferenc Kórház főigazgatója arra hívta fel a figyelmet, hogy a szívbetegek számára a mozgás megkezdésének egyik legnagyobb akadálya a bizonytalanság. Fontos, hogy biztonságos környezetben, szakemberek és önkéntesek támogatásával szerezhessenek tapasztalatot, majd önállóan is folytathassák a rendszeres testmozgást. Mint hangsúlyozta, ez az egészségmegőrzés egyik leghatékonyabb és legköltségtakarékosabb eszköze.

A megelőzés jelentőségét emelte ki **Dr. Virág József**, a Komárom-Esztergom Vármegyei Szent Borbála Kórház főigazgatója is. Rámutatott, hogy egészségünkért nemcsak akkor kell tennünk, amikor már kialakult valamilyen betegség. A mindennapos mozgás és az egészségtudatos életmód mellett fontos előrelépésnek nevezte a kórház közelmúltban létrehozott Egészségfejlesztési Irodáját.

Ferencz Zoltán, az erdőkért felelős helyettes államtitkár beszédében a természet és az egészség kapcsolatát hangsúlyozta. A kardiotanösvény jó példája annak, hogyan találkozhat az erdők rekreációs szerepe a korszerű technológiával és a megelőzés szemléletével. A természetben végzett mozgás mellett az önellenőrzés lehetősége is hozzájárulhat az életminőség javításához.

A tanösvény létrehozása széles körű együttműködés eredménye. A Vérteserdő Zrt. a megvalósítást és a fenntartást vállalta, a Budapesti Szent Ferenc Kórház a szakmai hátteret biztosítja, míg a Szent Borbála Kórház a túralapok értékelésében és a vezetett túrák szervezésében vesz részt. A programot a Gerecse Kapuja Látogatóközpont, a Tatabányai 4×4 Terepjárós, Polgári Védelmi és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, valamint az Erdészek a Vértes Értékeiért Egyesület is segítette. A fejlesztés részeként megújult a parkerdő egyik esőbeállója is.

Az új tanösvényt **Gedő Attila**, a Tatabánya-Bánhida-Szent Mihály Plébánia címzetes esperese áldotta meg. Az átadást követően három csoportban indultak bemutatótúrák, melyeken a résztvevők a gyakorlatban is megismerkedhettek a pulzusmérés és az önellenőrzés módszerével.

A Turul Szíve Kardiotanösvény egyénileg is bejárható, emellett rendszeresen szerveznek majd szakemberek által vezetett túrákat. Ezek időpontjairól a tanösvény Facebook-oldalán, valamint a Vérteserdő Zrt. és a Budapesti Szent Ferenc Kórház honlapján tájékozódhatnak az érdeklődők.

Forrás: Vérteserdő Zrt. – KTJ

Fotó: Lantos Róza

Európai együttműködés az Edutus Egyetemen

Mesterséges intelligencia a tanulás szolgálatában

A mesterséges intelligencia oktatási alkalmazása elsősorban pedagógiai kérdés: akkor van értelme, ha segíti a tanulást és az oktatók munkáját. Ezt a szemléletet képviseli az Edutus Egyetem is, mely a közel harminc ország több mint 2600 oktatástechnológiai szervezetét összefogó European EdTech Alliance kiemelt stratégiai partnere lett.

Az egyetem és az európai szövetség együttműködésének egyik központi területe a mesterséges intelligencia és a digitális technológiák felelős, etikus, pedagógiailag indokolt használata. Különös figyelmet fordítanak a gyermekek digitális jóllétére: az életkoruknak megfelelő egyensúly kialakítására, lelki és szellemi fejlődésük védelmére.

A generatív mesterséges intelligencia már széles körben jelen van a tanulásban. A tanulási eredmény szempontjából azonban nem pusztán a használat ténye, hanem annak módja a meghatározó. Ezért a pedagógusok felkészítése, az intézményi iránymutatás és a felelős alkalmazás egyaránt fontos szerepet kap az oktatás jövőjéről folyó szakmai párbeszédben.

Pedagógiai célokhoz választott eszközök

„Az AI oktatási térnyerése nem pusztán technológiai, hanem elsősorban pedagógiai kérdés. Nem az a cél, hogy minél több mesterséges intelligenciát használjunk az oktatásban, hanem az, hogy tudjuk, mikor, mire és hogyan érdemes alkalmazni úgy, hogy valóban segítse a tanulást és az oktatók munkáját. Az EEA-val létrejött partnerség lehetőséget ad arra, hogy bekapcsolódjunk az erről zajló európai szakmai párbeszédbe, megismerjük a nemzetközi tapasztalatokat és jó gyakorlatokat, miközben az Edutus saját oktatási és innovációs tapasztalatait is megosztjuk európai partnereinkkel” – fogalmazott Némethné dr. Gál Andrea, az Edutus Egyetem rektora.

A European EdTech Alliance (EEA) 2019 óta fogja össze Európa nemzeti oktatástechnológiai közösségeit. Kapcsolatrendszere révén az Edutus azt szeretné elősegíteni, hogy a már bevált nemzetközi megoldások gyorsabban váljanak hozzáférhetővé és a hazai viszonyokhoz igazíthatóvá. A tudásmegosztás az intézmények és pedagógusok mellett a szülőket és a diákokat is érinti.

Az együttműködés a gyors szakmai visszacsatolást és a technológiai fejlődéssel lépést tartó önszabályozási gyakorlatok megismerését is támogatja. A nemzetközi tudáscsere így a digitális eszközök felelős használatához kapcsolódó tapasztalatokra is kiterjed.

Kétirányú tudásmegosztás

Az együttműködés megalapozásában fontos szerepet játszott a Magyarországi EdTech Koalíció nemzetközi kapcsolatépítő és közvetítő munkája. Az Edutus a koalíció alapító tagjaként arra törekszik, hogy az európai tapasztalatok minél szélesebb hazai szakmai körhöz eljussanak. A kapcsolat másik iránya ugyanilyen lényeges: a magyar kezdeményezések és tapasztalatok is nagyobb teret kaphatnak az európai szakmai párbeszédben.

A partnerség már működő nemzetközi hálózatra épül. Az Edutus által létrehozott EduDigiTech tizenhárom országot összekapcsoló regionális oktatási, természettudományos, technológiai, mérnöki és matematikai, valamint robotikai hálózattá fejlődött. A World Robot Olympiad, továbbá a robotikai és drónprogramok a fiatalok digitális készségeinek, kreativitásának és technológiai tudásának fejlesztését szolgálják.

Az egyetem a DigitalTech EDIH konzorciumának tagjaként, Erasmus+ együttműködésekben és mobilitási programokban, valamint európai oktatási és innovációs projektekben is részt vesz. Az új stratégiai partnerség ezekre a tapasztalatokra támaszkodva kapcsolja az intézményt a mesterséges intelligencia oktatási szerepéről folyó közös európai gondolkodáshoz.

Cs.T.

Détári István, az Edutus Egyetem Mesterséges Intelligencia Központjának vezetője

Borsos György, a WorkSkill Kft. szakmai vezetője

Az AI lehetőségeiről a Bláthy Ottó Törzsasztal rendezvényén

Amikor a tudás már nem kiváltság

Hogyan változtatja meg a mesterséges intelligencia a munkát, a tanulást és a vezetést? Milyen új lehetőségeket kínál a vállalatoknak, és milyen emberi képességek értékelődnek fel a technológia térnyerésével? Ezekre a kérdésekre keresték a választ a Bláthy Ottó Törzsasztal október 21-i rendezvényén, a tatai Gottwald Étteremben. A szakmai találkozón az elméleti összefüggések mellett már működő, gyakorlati AI-megoldásokat is bemutattak.

A résztvevőket **Gíber Mihály**, az AGC Glass Hungary Kft. ügyvezető igazgatója, a rendezvény fővédnöke köszöntötte. Mint hangsúlyozta, a mesterséges intelligencia fejlődése olyan ütemű, hogy még a területtel foglalkozó szakemberek számára is komoly kihívást jelent a változások követése. A technológia egyre több területen válik mindennapjaink részévé, ugyanakkor a lehetőségek mellett a kockázatokról és a megfelelő szabályozás szükségességéről sem szabad megfeledkezni. A nemzetközi szakmai fórumokon is egyre hangsúlyosabban jelenik meg az AI biztonságos és felelős alkalmazásának kérdése.

Détári István, az Edutus Egyetem Mesterséges Intelligencia Központjának vezetője *Amikor a tudás már nem kiváltság* című előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy az AI nem pusztán egy újabb technológiai eszköz: alapvetően alakíthatja át életünket, munkánkat és az oktatás rendszerét. A mesterséges intelligencia segítségével ma már szinte korlátlan mennyiségű információhoz és válaszhoz juthatunk, ezért egyre inkább az emberi ítélőképesség, az ellenőrzés és a helyes döntések meghozatalának képessége válik értékessé.

Az előadó szerint a mesterséges intelligencia alkalmazása önmagában még nem jelent valódi tudásgyarapodást. Az oktatásban például lényeges különbség van aközött, hogy a diák egyszerűen elkészítteti feladatait az AI-val, vagy olyan, pedagógiai szempontból felépített segítséget kap, amely támogatja az önálló gondolkodását. Hasonló kérdés merül fel a vállalatoknál is: mely feladatokat érdemes a technológiára bízni, és mely döntéseknél nélkülözhetetlen az emberi közreműködés?

Détári István arra is rámutatott, hogy miközben az információ és a digitális tartalom egyre bőségesebben áll rendelkezésünkre, a figyelem és a valódi emberi kapcsolatok felértékelődnek. A jövő munkahelyein az emberek és az intelligens digitális ügynökök együttműködése válhat meghatározóvá. Már ma is léteznek olyan vállalkozások, amelyekben az AI-ügynökök önállóan végeznek ügyfélszolgálati, adminisztratív vagy értékesítési feladatokat. A vállalatvezetők számára ezért kulcskérdés, hogyan tudják a technológiát versenyelőnnyé alakítani, miközben megőrzik az emberi szakértelem, a bizalom és a felelősség szerepét.

A gyakorlati alkalmazás egyik különleges példáját **Boros László**, a WorkSkill Kft. ügyvezetője és **Borsos György**, a vállalat szakmai vezetője mutatta be. Az általuk fejlesztett *TrainingRobot* mesterséges intelligenciára épülő gyakorlóeszköz, amely a vezetők képzését támogatja. Segítségével a résztvevők valósághű helyzetekben gyakorolhatják például a célok pontos kijelölését, a teljesítményértékelést vagy a munkatársaknak adott visszajelzést.

A rendszer azonnal értékeli a megoldásokat, javaslatokat tesz a javításukra, és korlátlan újrapróbálkozási lehetőséget biztosít. Így minden résztvevő egyszerre, saját tempójában gyakorolhat, anélkül, hogy mások előtt kellene hibáznia. Az előadók hangsúlyozták: a cél nem a trénerek kiváltása, hanem a gyakorlás hatékonyabbá tétele, hogy a képzésen elsajátított módszerek a mindennapi vezetői munkában is valóban alkalmazhatóvá váljanak.

A szakmai előadásokat kérdések és hozzászólások követték, majd a résztvevők kötetlen beszélgetés és kapcsolatépítés keretében folytathatták a tapasztalatcserét.

Veér Károly

Ribi Péter, a Fehérvár Travel alapítójának munkáját Székesfehérvár Díszpolgára címmel ismerte el a város önkormányzata

Kisvállalkozástól a piacvezető szerepig

Körutazás a Fehérvár Travel körül

Nos, ez nem lesz egy megszokott cégtörténet! Azt lehet épp eleget olvasni a Fehérvár Travelről, hiszen évek óta verhetetlen a körutakat szervező utazási irodák országos versenyében. Hogyan lehetne láttatni, hogy mitől ők a legjobbak? Hogy miért varázslatos az, hogy az apa-fia családi vállalkozás Ribi Péterének és dr. Ribi Andrásának a munkája a hobbija is egyben? Mi az a másság, ami miatt gyakran a 9.00-kor meghirdetett út 9.10-re betelik? Megpróbáltam utasok, munkatársak véleménye, saját bemutatásuk és társadalmi szerepvállalásuk alapján körbejárni a témát.

A saját tapasztalat szülte ötlet

A barátnőm javaslatára befizettünk egy *„Gyöngyszemek az olasz csizma sarkában”* útra 2026 áprilisában. Amikor érdeklődtek tőlem, ez a csizmasarok konkrétan mit is jelent, puskáznom kellett a programból! A Lecce és Bari nevek csengtek csak ismerősen a sportvilágból, de Sant Angelo, San Giovanni Rotondo, Peschici, Vieste, Trani, Matera, Martina Franca, Alberobello, Castellana, Urbino, Ostuni esetében még rózsaszín ködképeim sem voltak. De, akit vonz az, hogy nem a megszokott tömegturista útvonalakat járva barangol Olaszországban, hanem még viszonylag érintetlen helyeket fedezhet föl, annak nagyon ajánlom ezeket a világörökségi kisvárosokat tengerparttal, sziklabarlanggal, barlangkápolnával, hófehér falakkal, katedrálisokkal, trullókkal, fehérkristályú cseppkőbarlanggal és persze kegyhelyekkel, szentekkel, utcai papírművesekkel, tésztát sodró asszonyságokkal, házi limoncellóval...

Interjú az útitársakkal

Marcsi-Bandi (nyugdíjas házaspár)

Ez a 38.(nem tévedés!!!) útjuk. A legemlékezetesebbek: Hollandia virágoskertjei, Párizs, Róma, Szicília-Capri-Nápoly, a svájci utak mindegyike, Német- ill. Bajorország, az osztrák Alpok, Tirol olasz része, Észak-Olaszország. Ezen az úton az őrtornyos kis olasz falvak és Ostuni, „a fehér város” voltak a kedvencek. András kis hagyományos fényképezőgéppel készített fotóiból pendrive-ra másolják a képeket, hogy otthon tudják nézegetni az emlékeket. Hazatérésük után pár nappal magyar tájakra indulnak a céggel. Céljuk az Ormánság, Pécs, majd Tirol következik szép kis hegyi kirándulásokkal.

Marika-Misi (középkorú házaspár)

Marika a férjén kívül egy barátnőjével is utazik a Fehérvár Travellel, így már a huszonvalahanyadik útnál tart. Misinek az a stratégiája, hogy amint meghirdetik a programot, ő elsőként jelentkezik. Marika annak a híve, hogy olyan szabadidőprogram legyen, ami a maiság élményét adja: helyi piac, bolt, étterem, fagyizó, kézművesek. A zempléni borkóstolás például ezért emlékezetes számukra, de remek volt a Nagy Skandináv körút, a párizsi Disneyland az unokával. A „gyöngyszemek” sorából Bari tetszett nekik leginkább. Minden útról hangulatos emlékkönyvet készítenek fotókkal, szövegekkel, s ezeket gyakran nézegetik.

Krisztina (középkorú egyedülálló hölgy)

Malajziában, Szingapúrban, Vietnámban járt a Travellel. Az első két helyre bármikor visszamenne az exkluzív ételek, egzotikus kínálat, gyümölcsválaszték, s főleg a helyiek kedvessége miatt. Ezt az utat azért választotta, mert az olasz csizma sarkában még kevesen jártak, nem tipikus turisztikai célpont Puglia felfedezése. A legtöbb élményt neki Urbino adta. A következő céges útja: a Loire-menti- kastélyokhoz vezet.

Egy soha meg nem kérdezett munkatárs: Ruzits Éva idegenvezető

Mármint újságíró által. *„Ezt most pótoljuk!”* – javasoltam. Éva Olaszország szerelmese. Rajong a kultúráért, a történelemért. Sajátos humorral, színjáték jellegű előadásokkal szórakoztatja az utasokat. Ontja a praktikus tanácsokat mit érdemes ajándékba vinni, megnézni, hogy érdemes eltölteni a szabadidőt.

A Travelnél 2018–19 óta dolgozik. Oly sok út van egy évben, hogy már nem számolja! Beosztás kérdése, hogy mennyit bír, de 1–2 hét szünet fontos, hogy legyen erő a nagy pörgésekre (4–10 napos utak). Télen más a

Az urbinói történelmi várnegyedhez is eljutottak a „Gyöngyszemek az olasz csizma sarkánál" út résztvevői

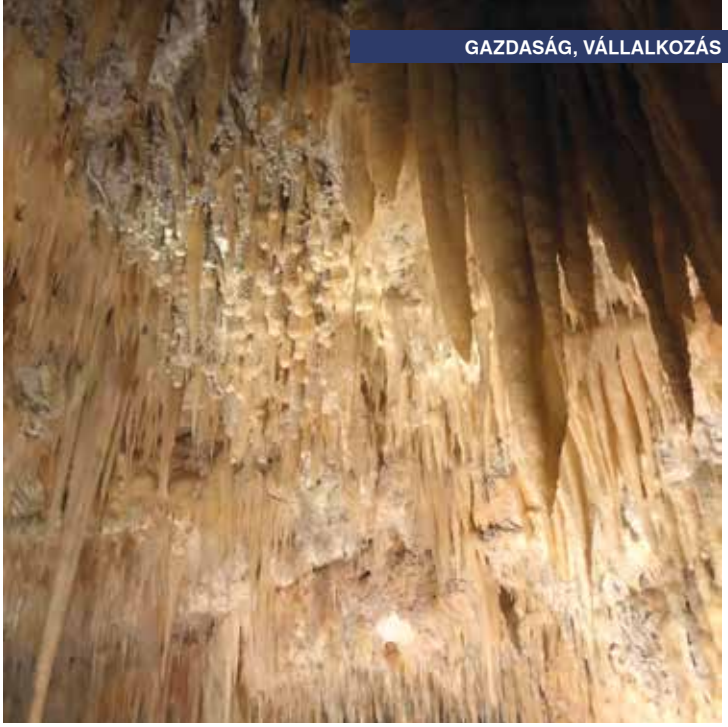

A Castellana Grotte fehér cseppkövei

világ, akkor havi 1 idegenvezetése van. A *„Személyes kedvenc?"*- re gyorsan jön a válasz: *„Mind! Nem tudnék kedvencet választani, mindegyik másért a szerelmem."*

A felkészülésről meglepő dolgokat mondott Éva. Egy új útra kb. egy évet, vagy sok-sok hónapot fordít. Van egy „betanuló út" tapasztalt kollégákkal, de egyénileg is elmegy, hogy a helyszínt megismerje. Szerinte 99 %-ban az anyaggyűjtés az igazi munka. Plusz kellenek az új hírek, a jegyárak, a vécék nyitvatartása, helyi szokások... Összegezve: *„200%-ot kíván! Egy egyetemen se tanultam annyit, mint amennyit itt kell."* Nagy a kihívás, sok múlik rajta. A programot készen kapja, próbálja kihozni belőle a legjobbat. *„Jó utat és kedves csoportot!"* szoktunk egymásnak köszönni – meséli nevetve.

A munkatársakról ezt mondta: *„Köztünk a cégnél kollegiális kapcsolat van: a referensek leszervezik a jegyeket, foglalásokat, az nagy segítség, hogy előtte is lehet velük egyeztetni. De a buszvezetővel is! Iszonyú sok mindenben tud segíteni. 46 fős nagy csoportok vannak, mindenféle emberekkel találkozunk. Jó a derűs alaphangulat, ha néhányan nem elégedettek, az már baj. Az utas visszajelzések nagyon fontosak. Elolvasom őket, sokat tanulok belőlük. Ezek aztán a referensekhez kerülnek, általuk meg a vezetőséghez."*

Egy kis cégtörténet

1996 júniusában Ribi Péter vezetésével zajlott az első Loire-menti kastélyok körutazás. Akkor a Szent István Művelődési Ház udvarán volt egy pici irodájuk egy alkalmazottal, 9 csoportos utat tudtak indítani. A 2. évben már 30 út, napjainkban több mint 600 út/év, 130 féle körutazás, két kisebb iroda, egy nagy irodaház. Díjak és elismerések sora. Behozhatatlan előny a konkurens cégekkel szemben.

– Melyik volt a legnehezebb időszak?

– Az indulás minimális tőkével, ismeretlen környezetben döcögősen zajlott. De már a második évtől nagyrészt megteltek az utak. A kezdeti nehézségek semmik voltak a világjárványhoz képest! Egyértelműen a Covid volt a legkritikusabb időszakunk. Vége lesz-e? Mikor? Minden bizonytalan. 3/4 évig egy csoport sem indulhatott, aztán minimálisan, majd varázsütésre visszaálltak az igények. Ahova lehetett menni, mentünk. A legnehezebb döntésem is ehhez kapcsolódik. Dél-Afrikában megjelent a Covid egy új variánsa. Oda ment volna csoportunk. Elinduljunk-e? - napokig alig aludtam ezen vívódva. Már le akartam fújni az utat, amikor a BBC bemondta, hogy az új variáns nem veszélyes. A helyi partner és az idegenvezető is biztatott. Végül igent mondtam, s egy nagyon jó út sikeredett.

– A Covid pszichésen is megterhelt bennünket. Sok munkatárs, család sorsa, a napi szintű aggódások. Később az állandóan változó szabályokkal kellett képben lenni. A meglévő pénzügyi tartalékaink miatt nem kellett senkit elbocsátani, páran mégis elmentek, mert nem érezték biztonságosnak a szakmát. Akik nyelveket beszéltek, könnyen kaptak állást. Ez a korszak a belföldi utazás fele mozdított minket - legalább Magyarországot is alaposan megismertük.

– Mi kell a sikerhez?

– Jó út, jó referens, jó idegenvezető. És vannak egyedi utasbarát ötleteink – kapcsolódik be András a beszélgetésbe. Egy fotópályázatot hirdetünk évente az utasok élményeiből, 40–60 kép kerül be a katalógusba, ők vásárlási utalványt nyernek. A cég 30. születésnapján a legalább 30-szor velünk utazóknak bármelyik útra 30% kedvezményt adtunk. Nyilván a legdrágábbat választották ki, ezzel akár 200–600 000 Ft-ot- megspórolva. Ilyen nincs a konkurenciánál. Jöttek is szép számmal a törzsutasaink - főleg a párok. Ekkor történt meg, hogy 9.00-kor meghirdettük az utat, és 9.10-re (!) betelt Ausztrália, Skócia, Svájc. De díjaztuk a leghűségesebb, legtöbbször velünk tartó 5 utastársunkat (116 alkalom a nyertes!), 100–500000 Ft-os utazási utalvánnyal.

– Hogy András a céghez kerül az magától értetődő volt?

– Jött velem az Andris az utakra, figyelt, tanult, 15 évesen már kiselőadást tartott az utasoknak egy szlovéniai utazáson, ma meg én hallgatok tőle történelemből újdonságokat – kezdi Péter, majd fia veszi át a szót. 2. osztálytól nagyon szerettem a történelmet, kilencévesen az Egri csillagokat játszottam el, egyik karácsonyra Lego várat kaptam, az apa buszos meséi is érdekesek voltak, így végleg a történelem felé terelődtem. A céges idegenvezetői és utazásszervezői munkámnál ez remekül hasznosul. Szeretünk szép programokat kitalálni együtt. A bejárásainkhoz képest a fotók, videók, esti megbeszélések, válogatások alapján kb. 50% valósul meg tényleges programként.

– Mi a legjobb abban, hogy együtt dolgoznak, s mi nem?

– Minden szülőnek öröm, hogy mellette dolgozik a gyereke és a problémák közös megoldása is ☞

A trulló építmények kisvárosa, Alberobello

Péter és Andris a mindennapi közös munkában is örömöt talál

☞ az, tehát szerencsés vagyok. Semmi rosszat nem tudok mondani. András így összegez: ebbe nőttem bele 10–18 évesen egy-egy apa vezette programon, vagy idegenvezetői bejárásokra vele tartva. Úgy érzem, egy fejlődési út is volt számomra, ami csak jót hozott, meg jelenleg is így van. Nekem sincs benne negatívum.

– Hogy dolgoznak a mindennapokban együtt?

– Öt referensi csoport van 5–6 fővel, egyiket Andris felügyeli a kollégákkal, a szállodákkal, a csoportvezetőkkel, a programokkal foglalkozva. A másik négy csoport ugyan hozzám tartozik, de Andris ezekbe is belelát, ott van minden megbeszélésünkön.

– Szakmai-turisztikai, kamarai díjak sorát nyerték, mégsem ezekre a legbüszkébbek, hanem egy civil eredményre...

– Igen, mert a Nők Lapja magazin mégiscsak az ország legolvasottabb lapjának számít, tehát objektív tükör. Először a vidéki utazási irodák versenyében lettünk az olvasóik szavazata alapján elsők. Utána már nem volt külön csoportosítás, hanem egy összevont országos megmérettetés, és azt is megnyertük.

– Minden más körutazást szervező utazási irodát megelőzően piacvezetők. Hogyan, hová lehet még fejlődni?

– Nem mindenáron cél, hogy elsők legyünk a forgalom szempontjából. Az a legfontosabb, hogy van 25 000 utas, akiknek örömet tudunk szerezni! Folyamatosan minőséget próbálunk adni: meg-megújítjuk a buszparkunkat, ellenőrizzük a szállodák szolgáltatásait, egyeztetünk a partnerekkel, az utasok visszajelzéseit a referensi összesítők és az idegenvezetők beszámolója segítségével nagyon komolyan vesszük. Feljegyezzük a tapasztalatokat és a teendőket a partnerek és saját magunk számára. Kiváló idegenvezetőkkel dolgozunk. Az egy sajátos képzés, hogy rengeteg helyi kiadványunk, nívós könyvtárunk áll a rendelkezésükre, próbaút lehetőséget biztosítunk egy-egy új útvonal betanulására. A kollektívánk összetartozását erősítve évente egyszer tartunk egy karácsonyi bankettet, megköszönve a színvonalas munkát.

– Van egy szívügyük a sok-sok kulturális és sporttámogatás mellett, a fogyatékos fiatalok felkarolása. Hogy jött létre a Fehérvár Travel Alapítvány?

– Jól ment a cég, ezért folyamatosan támogatói felkérést kaptunk, és gyakran patronáltuk a hozzánk fordulóknak. Nem biztos, hogy mindig jó volt a cél, ezért egy karitatív szervezetben kezdtünk el gondolkodni. Ez garancia arra, hogy azokhoz jut el a támogatás, akik a leginkább rászorulnak. Úgy gondoltuk, hogy a fogyatékos embertársaink megérdemlik ezt az odafigyelést, törődést. A Szent Kristóf Ház és a hozzá kapcsolódó lakóotthonok létrehozása a legnagyobb eredményünk. Tervezzük ezek folytatását. Felfigyeltünk a nemrég egy megoldatlan helyzetre, az iskolarendszerből kikerült autista fiatalok ellátatlanságára. Nekik azóta minden hétköznap gyógypedagógiai foglalkozásokat biztosítunk. Fejér megyében (és néha a megyehatárt átlépve) szinte nincs olyan település, ahol már ne segítettünk volna a negyedéves alapítványi támogatásunkkal.

dr. Göde Andrea

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„Az idők és az igények változnak, ahogy a szervezés feltételei is. Jó, hogy a régebbi és az újabb generáció együtt tud dolgozni. Mi átadjuk a tapasztalatot, ők hozzák az új ötleteket. Így tud tovább élni az, amit annak idején közösen elkezdtünk.”

STEINER LAJOS

Nemzetközi Kocsitoló Fesztivál

Immár 26. alkalommal rendeztük meg községünk legnagyobb rendezvényét, a Kocsitoló versenyt és Fesztivált, ezzel is méltó emléket állítva a 15. században, a faluban megalkotott találmánynak. Büszkék vagyunk arra, hogy településünk, az itt élő mesteremberek olyan eszközt adtak a világnak, amely forradalmasította a közlekedést, kényelmesebbé tette az utazást Mátyás király korában, valamint arra, hogy a kocsi kocsi elsőként került be a hungarikumok közé Komárom-Esztergom vármegyéből – köszöntötte a nagysikerű rendezvényen a résztvevőket **Nagy Árpád**, Kocs polgármestere.

KTJ

Devecser

Devecserben az elmúlt évtizedben végre fellendült az ipar, megújultak az intézmények, mégis vegyes érzésekkel tekint vissza **Ferenczi Gábor** polgármester. A növekvő iparűzésiadó-bevételek lehetővé tehették volna a város fejlesztését, a felzárkózást, ám a szolidaritási hozzájárulás és a sikertelen pályázatok miatt többnyire önerőből kellett építkezniük. Szerencsére így is jelentős előrelépésről számolhatnak be.

Cikkünk a 30. oldalon

Ács

Ünnepélyes keretek között adta át Ács Város Önkormányzata a 2026. évi városi kitüntetéseket. Az elismerésekkel azokat köszöntötték, akik hosszú éveken, évtizedeken át végzett munkájukkal hozzájárultak a település fejlődéséhez, közösségi életének gazdagításához és értékeinek megőrzéséhez. A rendezvényen első alkalommal sportolói ösztöndíjakat is átadtak.

Cikkünk a 37. oldalon

Devecser: támogatás híján önerőből, lépésről lépésre építkeztek

Élhető, kertvárosias Devecsert szeretnénk

Devecserben az elmúlt évtizedben végre fellendült az ipar, megújultak az intézmények, mégis vegyes érzésekkel tekint vissza Ferenczi Gábor polgármester. A növekvő iparűzésiadó-bevételek lehetővé tehették volna a város fejlesztését, a felzárkózást, ám a szolidaritási hozzájárulás és a sikertelen pályázatok miatt többnyire önerőből kellett építkezniük. Szerencsére így is jelentős előrelépésről számolhatnak be.

A Berta Kórház újjászületése

– Egyik legfontosabb eredményünk az egykori járási Berta Kórház megmentése. Amikor 2014-ben átvettem a város vezetését, a romos épületegyüttest 68 millió forint svájcifrank-alapú jelzáloghitel terhelte. Az OTP-vel folytatott hosszas tárgyalások után végül ötmillió forintért megválthattuk a tartozást, így az ingatlan ismét a városé lett. Személyesen is fontos nekem ez az ügy: sok környékbelihez hasonlóan, az én szüleim is itt születtek.

– 2018-ban merült fel bennem, hogy ha kórházként nem is nyithatjuk újra, költöztessük ide a szociális szolgáltatásokat. Több mint 120 millió forint pályázati támogatásból – ezt még sikerült elnyerni –2020 szeptemberében átadtuk a felújított főépületet. Ide került a házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása, a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és a szociális étkeztetés. Devecseri Szociális Alapszolgáltatási Központként 2021. január 1-jétől önálló intézményként működik.

– Azóta épületről épületre, lépésről lépésre újítottuk meg az egyhektáros területen fekvő, több mint kétezer négyzetméteres épületegyüttest. 2023-ban közösségi teret, tornaszobát és kiszolgálóhelyiségeket alakítottunk ki, 2024-ben egy másik épületben két orvosi rendelőt. Korszerűsítettük a védőnői szolgálat épületét, napelemeket telepítettünk, felújítottuk a raktárakat és a gépkocsibeállókat. A komplexum mára mintegy hetven százalékban megújult. A parkban japánkert, mediterrán és fűszernövénykert, szenior játszótér, pétanque-pálya és lengőteke kapott helyet. A japán kapukat és a hidat saját asztalosunk készítette; újrahasznosított anyagokat is használtunk, a munkában kollégáink és önkéntesek segítettek.

– A helyi Kivi-REHA Közcélú Egyesülettel fogyatékossággal élő gyermekek és fiatalok nappali ellátását is szeretnénk itt megszervezni; ehhez az önkormányzat ingyenes használatra átadott egy épületrészt. A környékbeli családokra is gondolunk ezzel: ahol a gondozás napi huszonnégy órás feladat, már néhány óra tehermentesítés is óriási segítség. A kialakítást lehetőségeink szerint támogatnánk, de az induláshoz és a fenntartáshoz állami szerepvállalás is kellene.

– Nyolcféle szakrendelést szeretnénk itt újraindítani, de még várjuk a finanszírozási szerződést. A gyógytorna engedélye már megérkezett. Audiológiai, vagyis hallásvizsgálati központot is tervezünk, hogy a devecserieknek és a környékbelieknek kevesebbet kelljen utazniuk az ellátásért.

Gazdálkodás és munkahelyek

– 2014-ben, amikor polgármesterré választottak mintegy százmillió forintos mínuszt örököltem meg. Nem volt pénzügyi irodavezető, még a 2013-as könyvelést sem zárták le az elődeink. Ebből kellett talpra állnunk. Azóta takarékosan, költséghatékonyan működünk; a város bevételeiről és kiadásairól évente nyilvánosan, tételesen beszámolok.

– Szerencsére az adóbevételek, az iparfejlesztés terén azóta sokkal jobban állunk. Személyes kapcsolat révén sikerült ugyanis a nyugati iparterületre hoznunk egy nagyvállalatot, a Hajtó-Mű Kft.-t. A cég 2020 nyarán kezdte meg működését, ma több mint 140 embert foglalkoztat, és 2027-re újabb beruházást tervez, mely reményeink szerint további munkahelyeket és iparűzésiadó-bevételt hoz majd. Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a vezetéssel, kiveszik a részüket a városfejlesztésből.

– A vállalkozások erősödésének, a növekvő adóbevételeknek köszönhetően ma már, ha szerényebben is, de saját forrásból is tudunk fejleszteni. Az egy főre jutó iparűzésiadó-bevétel alapján – ha jól emlékszem – országosan a 41. helyen állunk, ugyanakkor az egy főre jutó támogatások tekintetében valahol az 1600-adikak vagyunk. Az elmúlt öt évben 277 millió forint szolidaritási hozzájárulást fizettünk az államnak, miközben 150 millió forintnál kevesebb pályázati támogatást kaptunk. Ez különösen nagy teher a sok hátrányos helyzetű lakost számláló városnak, ahol korábban éppen az ipar hiánya akadályozta a felzárkózást. Ezért minden forinttal megfontoltan gazdálkodunk.

Sok fejlesztést azért tudunk végrehajtani, mert saját városüzemeltetési csapatunk végzi azt el, mondhatni fillérekből.

Otthonteremtés

– A 2014 és 2019 közötti időszak másik fontos eredménye két, pályázati támogatással épült társasház, összesen hat önkormányzati bérlakással. Mélyszegénységből érkező, gyermekes családoknak akartunk jobb otthont adni, de olyanoknak, akik vállalják a közösségi együttélés szabályait és vigyáznak a lakásra. Így több mint húsz gyermeknek segítettünk, köztük fogyatékossággal élőnek is. Az egyik házat 2020-ban, a másikat 2021-ben adtuk át; az ingatlanok ma is rendezettek.

– Van még egy ugyanekkora telkünk emellett egy hasonló társasházhoz, és szükség is lenne rá, Devecserben ugyanis komoly lakhatási gondok vannak, kevés az önkormányzati bérlakás.

– Térítésmentesen szerettük volna átvenni a Magyar Honvédségtől az egykori laktanya tizennégy kihasználatlan lakását, hogy azokat ilyen célra felújítsuk. Kezdetben volt rá remény, később azonban többmilliós vételárat kértek, amit nem tudunk vállalni. Különösen csalódottak vagyunk azért, mert a terület városi ivóvízhálózatát korábban saját költségünkön építettük ki.

– Alternatívaként a Katolikus Karitász régóta üresen álló Széchenyi utcai épületében további hat-nyolc lakást tervezünk létesíteni, egyfajta fecskelakásként. A fiatalok kedvező bérleti díj mellett takarékoskodhatnának saját otthonra, ami a mai ingatlanárak mellett sokuknak szinte elérhetetlen.

Közlekedés: új kapcsolatok

– A vörösiszap-katasztrófa következtében Devecser északi részén tizennyolc utca semmisült meg, helyükön ma emlékpark áll. Az új lakóterület, a Makovecz-lakópark viszont a város déli részén épült ki, ami jelentősen átalakította a település szerkezetét. Kilencvennégy család él itt, számukra viszont az intézmények, a vasútállomás és az autóbuszos kapcsolatok távol esnek a központtól. Ezért szeretnénk helyi autóbuszjáratokat indítani. Először az iskolások szállításával kezdenénk, ehhez indulásképpen a sportegyesület 28+1 személyes autóbuszát vennénk bérbe. A várossá nyilvánítás harmincadik évfordulójára, 2027-re pedig egy szélesebb járatrendszer kialakításában gondolkodunk.

– A 30-as, 30A és 30Y jelzésű járatokat tervezzük; a számozás szimbolikus, az évfordulóra utal.

– Kezdeményeztük továbbá öt környező település közlekedési társulását is. A devecseri testület már megszavazta, a többiek döntésére várunk. Üzleti reggelik alkalmával a helyi cégekkel is egyeztettünk a dolgozók kiszámítható szállításáról és a költségek megosztásáról.

– Problémát jelent az is, hogy a két járásközpont, Ajka és Devecser között sokan ingáznak, ezért sűrűbb, ütemes buszközlekedést szeretnénk, lehetőleg a vasútállomások összekötésével és összehangolt tarifákkal. A járatok a munkakezdéshez, az iskolai időpontokhoz és a vonatokhoz igazodnának. Ajka és Kolontár képviselő-testülete is támogatta az elképzelést.

– A rossz állapotú buszfordulónál azonban az utasok kulturált fel- és leszállása nincs megoldva, ezért egy kétállásos fordulót és két további buszt fogadni képes megállót terveztünk ide, így egyszerre négy járművet szolgálhatnánk ki. A vízvezeték-kiváltást önerőből elvégeztettük, az építkezés jóváhagyására várunk. Hosszabb távon a vasúti átjárót kiváltó nyugati elkerülő út lehetne a végleges megoldás.

Bölcsőde és közszolgáltatások

– A bölcsődei ellátás fejlesztése különösen sürgető. Egy körülbelül 4500 lakosú városban mindössze nyolc férőhelyünk van. Ezt a minibölcsődét is saját erőből hoztuk létre 2018-ban; korábban egyáltalán nem volt bölcsőde Devecserben. 2025-ben 130 kétévesnél fiatalabb gyermek élt itt, 2024-ben 145, 2022-ben pedig 168. Ezekhez a számokhoz képest nyolc férőhely nyilvánvalóan kevés. Egy újabb csoportszobát szeretnénk kialakítani, az épület tetőcseréjével és fűtéskorszerűsítésével együtt. A napelemrendszer bővítésével részben elektromos fűtést is elképzelhetőnek tartunk. A 2024-ben nyertes pályázatunkhoz azonban a beszélgetésünk időpontjáig még a támogatási szerződést sem kötötték meg.

Fejlesztések saját erőből

– Sok beruházást önerőből végzünk. A városháza tetejének felújítására hétszer pályáztunk, végül négy ütemben, saját forrásból újítottuk fel, mert tovább már nem várhattunk. A színházterem háromszáz székének felújítására egyszerűen felvettünk egy kárpitost, a városüzemeltetőink pedig felcsiszolták a parkettát, és kifestették az épületet. Mindez körülbelül hatmillió forintba került, miközben az elvégzett munka értéke nagyságrendekkel nagyobb lett. Ez a gazdálkodásunk lényege: saját szakembereinkkel, a meglévő erőforrásokból hozzuk ki a legtöbbet.

– Egyik terünk parkolóit, szervizútját és sétányát is saját kivitelezésben újítjuk meg. A közvilágítás kilencven-kilencvenöt százalékát 2024-ben korszerűsítettük, a fennmaradó részeket és a bővítéseket 2027-re tervezzük. Rendezett, jól használható közterületeket szeretnénk.

– Élhető, kertvárosias Devecsert szeretnénk, elérhető közszolgáltatásokkal, a munkába járást is segítő tömegközlekedéssel, rendezett közterületekkel és a meglévő értékek megőrzésével. Hosszabb távon a turizmus felé is nyitnánk. A bölcsőde bővítése, a közlekedés fejlesztése és a kihasználatlan épületek hasznosítása még előttünk áll.

Cseh Teréz

Megemlékezések és XVIII. Magyary Konferencia Tatán

Magyary öröksége ma is irányt mutat

Magyary Zoltán, a magyar közigazgatás-tudomány kiemelkedő alakja előtt tisztelgett többnapos rendezvénysorozatával a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság. A tatai megemlékezések és a XVIII. Magyary Konferencia nemcsak a tudós életművét idézték fel, hanem arra is rámutattak, hogy az emberközpontú közigazgatásról, a közszolgálat felelősségéről és a közösségek fejlődéséről vallott gondolatai napjainkban is időszerűek.

A rendezvénysorozat koszorúzásokkal kezdődött **Magyary Zoltán** életének három fontos tatai helyszínén. A szülőháznál **Michl József** polgármester idézte fel a neves tudós munkásságát és szülővárosához fűződő kapcsolatát. Hangsúlyozta, hogy Magyary közigazgatási reformtörekvései ma is iránymutatást adhatnak egy hatékonyabb, ugyanakkor emberközpontúbb államigazgatás megteremtéséhez.

A Tatai Járási Hivatal emléktáblájánál **dr. Bagó Attila** hivatalvezető-helyettes arról beszélt, hogy a közigazgatás nem önmagáért létezik: feladata az emberek és közösségek szolgálata. A jól működő intézményrendszernek egyszerre kell biztosítania az állandóságot és a megújulás lehetőségét.

A megemlékezés harmadik helyszínén, a Környei úti temetőben **Keresztesi József**, a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság örökös tiszteletbeli elnöke idézte fel a tudós és felesége, Techert Margit tragikus sorsát. A házaspár 1945-ben, a második világháború végének embertelen körülményei között vesztette életét. A síremléknél Döbrentey Ildikó békéről szóló imaverse is elhangzott.

A következő napon a tatai Piarista Rendház adott otthont a XVIII. Magyary Konferenciának. A szakmai találkozó a Magyary-szobornál tartott koszorúzással kezdődött, ahol **dr. Ugodi Andrea,** a Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöke mondott ünnepi beszédet.

Különleges megközelítést választott: a mesterséges intelligencia segítségével kereste a választ arra, mit üzenhet Magyary Zoltán munkássága a 21. század közigazgatásának. Az így született összegzés három alapelvet emelt ki: hatékonyság, jóság és emberközpontúság. A gondolat lényege, hogy a jó közigazgatás nem pusztán szabályok és eljárások rendszere, hanem a polgárok érdekében végzett, felelősségteljes szolgálat.

A konferencia résztvevőit Michl József polgármester és **Borsó Tibor**, a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöke köszöntötte. Mindketten hangsúlyozták, hogy a tudós szellemi örökségének megőrzése és továbbadása közös felelősség.

A szakmai előadások több oldalról közelítették meg Magyary munkásságát és annak mai jelentőségét. **dr. Veres Zoltán** vármegyei jegyző a nemzetközi látókörű lokálpatriótát mutatta be, míg **dr. Horváth József** tatai jegyző a közigazgatási örökség napjainkban is hasznosítható tanulságait elemezte.

A jelenkor kihívásai is helyet kaptak a programban. **dr. Rupp Zoltán** a mesterséges intelligencia közigazgatási alkalmazásának lehetőségeiről beszélt, **Morva Mátyás** a Martosi Rendezvényliget és Népfőiskola közösségépítő munkáját ismertette, **dr. Szabó Máté Csaba** pedig a felsőoktatási tehetséggondozás gyakorlati tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal.

Magyary Zoltán életműve különleges helyet foglal el Tata szellemi örökségében. A tudós nemcsak a közigazgatás elméleti megújításán dolgozott, hanem felismerte a helyi közösségek, a települések fejlődésének jelentőségét is. Munkásságában a korszerű szervezettség, a szakmai felkészültség és az emberek iránti felelősség szorosan összekapcsolódott.

A megemlékezések és a konferencia ismét megerősítették, hogy Magyary öröksége nem csupán történelmi emlék. Az általa képviselt szemlélet ma is fontos üzenetet hordoz: a közigazgatás értékét végső soron az adja, mennyire képes az emberek és közösségeik javát szolgálni.

Forrás:
Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság

Fotók: KTJ

Hat évtizede fedezték fel a vértesszőlősi ősember maradványait

Samu, aki világhírűvé tette Vértesszőlőst

Kevés magyar település büszkélkedhet olyan régészeti lelettel, amely az egész világ figyelmét magára vonta. Vértesszőlős közéjük tartozik: 1965. augusztus 21-én itt találták meg a mintegy 350 ezer évvel ezelőtt élt előember, a közismert nevén Samunak nevezett Homo erectus tarkócsontját. A felfedezés nemcsak a község nevét tette ismertté, hanem az emberré válás kutatásának egyik jelentős európai lelőhelyévé is emelte a Vértes lábánál fekvő települést.

A vértesszőlősi mészkőbánya tudományos értékeire már évtizedekkel a világhírű felfedezés előtt felfigyeltek a kutatók. **Vértes László** régész 1930-ban még barlangkutatóként járt a környéken. Az 1950-es években **Budó Viktor** és **Skoflek István**, a tatai Eötvös József Gimnázium biológiatanárai az édesvízi mészkőben megőrződött növénymaradványok gazdagságát ismerték fel. A területet 1962-ben Pécsi Márton földrajztudós egyetemi hallgatókkal is felkereste.

A rendszeres régészeti feltárásokat Vértes László, a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa irányította. Kutatócsoportjában dolgozott az akkor még egyetemista **Dobosi Viola** is. Az 1962 és 1968 között végzett ásatások során csaknem kilencezer kőeszköz, mintegy száz csonteszköz, valamint számos állat- és növénymaradvány került elő. Ezek segítségével a kutatók a korabeli környezetet, az éghajlatot és az itt élő emberek mindennapjait is rekonstruálhatták.

Az első emberi maradványt 1964-ben Dobosi Viola találta meg: egy hat-hét éves gyermek tej szemfogát. Egy évvel később, 1965. augusztus 21-én került elő egy felnőtt férfi tarkócsontja, amely Samu néven vált világszerte ismertté. A különleges lelet a korai ember európai jelenlétének fontos bizonyítéka lett.

A vértesszőlősi őstelep 1967. október 29-én nyílt meg a nagyközönség előtt, és azóta is a Magyar Nemzeti Múzeum felügyelete alatt működik. A lelőhely és környezete 1976-ban természetvédelmi oltalmat kapott, így a régészeti emlékek mellett a terület természeti értékeit is megőrizhetik az utókor számára.

A feltárásokat vezető Vértes László 1968-ban hunyt el, ám munkásságának emlékét Vértesszőlős máig gondosan ápolja. A község 2010-ben posztumusz díszpolgári címet adományozott neki, melyet Izraelben élő fia vett át. A múzeum alatti parkot róla nevezték el, és emléktáblát is állítottak tiszteletére. Ugyanebben az évben újra megjelent Kavicsösvény című könyve, valamint együttműködési megállapodás született az önkormányzat és a Magyar Nemzeti Múzeum között.

A régész emlékét őrzi a Kavicsösvény túra is, mely **Kisné Cseh Julianna**, a Tatabányai Múzeum főmuzeológusa kezdeményezésére indult. A résztvevők a Turul-emlékműtől a vértesszőlősi kiállítóhelyig vezető út megtételével tisztelegnek a kutató munkássága előtt.

A község egyik legnépszerűbb hagyományává vált a Samu-nap, melyet először 2015-ben, a híres lelet felfedezésének ötvenedik évfordulóján rendeztek meg. Azóta a Magyar Nemzeti Múzeum, a települési önkormányzat és a Tatabányai Múzeum együttműködésével családi programok idézik fel az őskori életet és a régészeti kutatások világát. Tavaly kettős jubileumot ünnepeltek: Samu felfedezésének hatvanadik és a rendezvény elindításának tizedik évfordulóját.

Mint **Zoltánfi Zsuzsanna**, a bemutatóhely gondnoka tájékoztatott, a vértesszőlősi kiállítóhely a téli szünet után 2027. április 1-jén nyitja meg ismét kapuit.

Samu története ma is különleges kapcsolatot teremt Vértesszőlős jelene, és több százezer éves múltja között. A világhírű lelet, a gondosan megőrzött lelőhely és az évről évre visszatérő programok egyaránt azt bizonyítják, hogy a település nemcsak büszke régészeti örökségére, hanem tesz is annak továbbadásáért.

Kiss T. József

Forrás:
Vértesszőlős múltja és jelene című kiadvány

Huszonkét év közösségi összefogással

Új lendület, régi összefogás

A Rácalmási Tökfesztivál mögött ma már az önkormányzat, a városi intézmények és a városvédők közös munkája áll. Steiner Lajossal, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnökével, valamint Kelemen Tiborral, az egyesület vezetőségi tagjával a megújulásról, az egyre nagyobb kihívásokról és az önkéntesség erejéről beszélgettünk.

– Két évtizeden át civilek, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület tagjai szervezték a Tökfesztivált. Pár éve már az önkormányzat és a helyi intézmények is beszálltak ebbe a munkába. Miért volt szükség erre az új felállásra?

Steiner Lajos: – Mivel egy ilyen fesztivál költsége ma már megközelíti a 80–100 millió forintot, a fellépők díja az egekbe szállt – három év alatt a kétszeresére, olykor a háromszorosára emelkedett, vannak zenekarok, amelyek nyolc-tízmillió forintért vállalnak koncertet –, ilyen terheket, és főleg kockázatot az egyesület már nagyon nehezen tudna vállalni. Az nem járható út, hogy magánszemélyek teljes vagyonukkal feleljenek egy ilyen eseményért. Elég egy rossz idő, és máris veszteségessé válhat a fesztivál. Ráadásul nemcsak a produkciók költségeivel kell számolni, hanem ehhez jönnek a szolgáltatások és a rendezvény lebonyolításának egyéb terhei is. Három éve ezért állapodtunk meg az önkormányzattal, hogy közösen visszük tovább a Tökfesztivált.

– Hogyan oszlanak meg azóta a feladatok, és ki hangolja össze a szervezők munkáját?

Steiner Lajos: – Az önkormányzat elsősorban a finanszírozásban vállal oroszlánrészt, az intézmények pedig bekapcsolódtak a szervezésbe, és a pénzforgalommal járó főbb helyszíneket ma már az intézmények működtetik. Mi, városvédők továbbra is mindenütt segítünk, de a mi igazi területünk a tök: a tökdekorációk és velük az utcák feldíszítése. A szervezés így sokkal több emberre, többféle szakértelemre támaszkodhat, és mindezt Bodnár Edina, a Jankovich-kúria igazgatója fogja össze. Ő végzi azt a koordinációs munkát ma már, amelyet korábban az egyesület elnöke, illetve vezetői láttak el.

Kelemen Tibor: – A sportcsarnok és a művelődési ház csapata például a saját területén erősít minket. Évről évre új játékokat, aktív elfoglaltságokat találnak ki a kúria parkjába. Nem egyszerűen ugyanazt ismételjük: mindig próbálunk új tematikát, új élményeket kínálni. Az a tapasztalat, hogy a gyerekeken keresztül a szülőket is meg tudjuk szólítani. Ki ne hozná el szívesen a gyermekét egy különleges „élménycentrumba".

– A fiatalabb generáció bevonása sokáig visszatérő gond volt a városvédőknél. Ebben is fordulat történt?

Steiner Lajos: – Sok éven át keseregtünk azon, hogy nem jönnek a fiatalok az egyesületbe. Néhány éve aztán megtörtént a fordulat, ma már harminc-harmincöt új, nálunk jóval fiatalabb tagunk van, akik velünk együtt dolgoznak a sikerekért. Új ötleteket hoznak, és egyre több feladatot vállalnak. A fesztivál már korábban is magas színvonalú volt, ezért nem könnyű ezt évről évre meghaladni, mindig valami újat mutatni. Most viszont érezhetően új lendületet kapott a szervezés.

Kelemen Tibor: – Persze nemcsak a húszévesekről beszélünk, hanem a korábbi szervezőknél ugyan fiatalabb, de inkább a negyvenes korosztályról, akik idővel átveszik majd a stafétát. Fontos, hogy a tapasztalat és az új szemlélet együtt legyen jelen.

– Közben megmaradt az a különleges közösségi háttér, amelyből a fesztivál annak idején kinőtt?

Kelemen Tibor: – A fesztivál huszonkét éve az egyesület önkénteseire épül. Az önkormányzat az utóbbi három évben lett főszervező, de a közösségi részvétel továbbra is alapvető, önkéntesekre épül. Egy keramikus kiállítónk, aki Kapolcstól kezdve sok fesztiválra jár, éppen ma reggel mondta, hogy sehol nem találkozott ennyi önkéntessel.

Steiner Lajos: – Persze mi is igyekszünk motiválni az önkénteseinket: segítői karszalagot kapnak, sőt egyet a hozzátartozójuk is, és akik az előkészítésben vagy a bontásban is sokat vállalnak, azok további karszalagokat kaphatnak. De ez a lényegen nem változtat: a családok, barátok, helyiek együtt tesznek a rendezvényért. Ez a fesztivál egyik legnagyobb értéke.

– A város utcáin végigsétálva az ember már jóval a kúria előtt belecsöppen a fesztivál hangulatába. Hogyan alakult a tökdekorációk útvonala?

Steiner Lajos: – A főút mentén továbbra is fontosak a díszítések, hiszen már az érkezőket szeretnénk a tökös látvánnyal fogadni. A nagyobb dekorációkat viszont a Millenniumi parkhoz és a tó környékére összpontosítottuk, hogy könnyebb legyen végignézni őket. A tó közelében nyíló utcában ott vannak az intézményeink: az iskola, az óvoda, a művelődési ház, a sportcsarnok és az önkormányzat. Azt szeretnénk, ha a vendégek a tökök mellett ezekben a szép épületekben is gyönyörködnének, városunk büszkeségei ezek. De amúgy is érdemes sétát tenni a városban, akár a Duna-parton, hiszen Rácalmás csodás természeti kincsekkel is dicsekedhet.

Kelemen Tibor: – Az utcai tökdekorációkra viszont láthatóan negatívan hatott, hogy a belépőrendszer is megváltozott. A tavalyi körülbelül 450 helyett idén nagyjából 230

kompozíció készült. A lakók korábban megszokták, hogy a házuk elé kihelyezett tökfigurákat két, minden programra érvényes karszalaggal honoráljuk. Most úgynevezett sétálókarszalagot adunk.

– Mit kell érteni ezen a sétálókarszalagon? Milyen van még?

Steiner Lajos: – Régebben Rácalmáson szinte természetes volt, hogy a karszalaggal nemcsak a fesztivál, hanem a koncertek is ingyenesen látogathatóak. A mai fellépési díjakkal ezt már nem lehet ugyanígy folytatni. Ezért vezettük be a sétáló- és a koncertkarszalagot. Az előbbivel a fesztivál látnivalói, a kiállítások és a gyermekműsorok, -programok látogathatók, a koncertkarszalag pedig az esti zenei produkciókra is belépést ad. Online elővételi lehetőséget és kedvezményeket is kínáltunk. Tudom, hogy a helyiek közül sokan nehezményezték a változást, de a költségek egy részét másképp nem tudtuk volna finanszírozni.

– Milyen koncertekkel várják az idei közönséget?

Steiner Lajos: – A három nap alatt igazán változatos zenei kínálattal várjuk a látogatókat. Pénteken a 4S Street és a Halott Pénz lép színpadra, szombaton Kollányi Zsuzsi, Horváth Tamás és a VALMAR szórakoztatja a közönséget, vasárnap pedig a Parno Graszt és a Bagossy Brothers Company koncertje zárja majd a fesztivált.

– A koncertek fontosak, mert a visszatérő látogatók mellett új közönséget is hoznak, de nem szeretnénk, ha a Tökfesztivál csupán koncertsorozattá válna. A dekorációk, a vásári hangulat, a kézművesek és a kiállítások ugyanúgy hozzátartoznak. Együtt adják azt, amiért érdemes újra eljönni.

– A koncertek mellett milyen további élményeket kínál az idei fesztivál?

Kelemen Tibor: – Minden korosztály találhat magának programot. A színpadon a Lóca Együttes, a Mesekocsi és a Fabula Bábszínház, a Kolompos, a MiaManó Gyerekszínház, az Apacuka és a Band of Streets is fellép, a helyi közreműködők közül pedig többek között a Löfan Mazsorett Csoport mutatkozik be. A kúria parkjában külön játékvilágot alakítottunk ki a gyerekeknek: a TökMag Birodalomban Deimel Petra és a sportcsarnok munkatársai több mint harmincféle játékkal készültek. A látogatók emellett kézműves foglalkozásokon vehetnek részt, kiállításokat tekinthetnek meg, köztük a régi korok világát felidéző, korabeli ruhákat és használati tárgyakat bemutató gyűjteményt. A kirakodóvásár, a népművészeti és kézműves termékek, valamint a tökfaragás és a látványos tökdekorációk mellett a gasztronómiai kínálat is hozzátartozik a fesztivál hangulatához. A hagyományos vásári finomságokon túl természetesen a tökös ételek és sütemények sem hiányozhatnak a kínálatból.

– Vagyis a megújulás közben éppen a fesztivál eredeti karakterét szeretnék megőrizni?

Steiner Lajos: – Pontosan. Az idők és az igények változnak, ahogy a szervezés feltételei is. Jó, hogy a régebbi és az újabb generáció együtt tud dolgozni. Mi átadjuk a tapasztalatot, ők hozzák az új ötleteket. Így tud tovább élni az, amit annak idején közösen elkezdtünk.

Cseh Teréz

Kalandok a képernyőn túl

A háromnapos Rácalmási Tökfesztivál pénteki nyitónapja hagyományosan a gyerekeké, de a hétvégén is számtalan játék és program várja a családokat. Deimel Petra, a Rácalmási Rendezvényközpont és Sportcsarnok vezetője arról mesélt, hogyan és mivel készültek az idén.

– A TökMag Birodalomban idén mi volt a gyermekprogramok központi gondolata?

– A családok megszólítása mindig fontos számunkra. Idén a tavaszi Almavirág Fesztiválon elkezdett gondolatot vittük tovább: szerettük volna megmutatni a gyerekeknek, mennyi örömet adhatnak az offline játékok. A péntek délelőtti csoportokkal több mint négyszáz gyermek érkezett, és amikor megkérdeztem, ki játszik telefonon vagy tableten, nagyon sok kéz emelkedett a magasba. Olyan élményeket szerettünk volna kínálni, amelyekhez nincs szükség képernyőre.

– Milyen játékokkal készültek?

– Több mint harmincfélével, melyek között voltak ügyességi és logikai feladatok, kreatív és nyugodtabb játékok is: tojástartókból építhető vár, célbadobás, fatetris, mágneses kövek, Dolmen építőjáték, mesélőkövek, minigolf, szalmabálákból és tökökből épített labirintus.

– A közös játékok közül a kötélhúzás és a színes ejtőernyővel végzett csapatfeladatok különösen népszerűek voltak. Sok mindent mi magunk készítünk hétköznapi, újrahasznosított alapanyagokból. A kollégáim festenek, fúrnak, faragnak, hogy a lehető legkevesebb ráfordítással minél több élményt adhassunk.

– Kik segítenek ennyi játékállomás működtetésében?

– A három napra ötvenhat külsős önkéntes jelentkezett: általános és középiskolás diákok, valamint nyugdíjasok is. Minden állomáson szükség van valakire, aki segít a gyerekeknek, vagy előkészíti a következő játékot. Nagyon büszke vagyok rájuk. Jó látni, hogy a családok mellett a fiatalabb és az idősebb korosztályt is meg tudjuk szólítani, és együtt dolgozhatunk ezért a rendezvényért.

Régi idők teaháza a Jankovich-kúriában

Nagyné Berzai Márta rácalmási önkormányzati képviselő, műgyűjtő szenvedélyesen rajong a régi tárgyakért és a hozzájuk kapcsolódó történetekért. A Tökfesztiválon évről évre életre kelti a múltat, kiállításain korhű enteriőrök fogadják a látogatókat, akik maguk is belebújhatnak az egykori divatot megelevenítő ruhákba, és kipróbálhatják a hozzájuk illő kellékeket is. Az idei bemutatót egy régi idők világát megidéző különleges teaház teszi teljessé.

– Hogyan lett az egykori, fényképekből, néhány régi tárgyból mára ilyen gazdag kiállítás?

– A régi tárgyak gyűjtése régóta a szenvedélyem. Egy régi polgári házban lakom, ez vonzza a régiségeket, amik lassan kitúrnak minket otthonról!

– A régi korokat bemutató kiállítás, ami mára sorozattá nőtt, egykori helytörténeti fényképekkel kezdődött, egyetlen egy teremben. Az alpolgármester asszony, Németh Miklósné javaslatára aztán egy korabeli enteriőrt is kialakítottunk itt, a fényképekhez illő saját gyűjtésű tárgyaimból. Évről évre bővültünk, nemrég pedig két régi biedermeier szekrényhez is hozzájutottunk, amit egy rácalmási nemesi család sarja, Hattyuffi Kristóf – katolikus lelkész – használt. Sikerült megnyernem az ügynek az önkormányzatot, megvásárolták, és aztán ez adta a Jankovich-szalon alapját, no meg aztán ami még jött hozzá, újabb és újabb tárgyak: ruhák, ernyők, kellékek… Ha valamibe belefogok, azt szeretem igazán jól csinálni, és persze sosem tudom abbahagyni!

– A látogatók nemcsak nézelődhetnek, hanem maguk is részesei lehetnek ennek a világnak.

– Fontos, hogy ne csak nézzék, hanem át is éljék ezt a világot. Folyamatosan gyűjtöm a kalapokat, legyezőket, vállkendőket, ékszereket. A ruhák varratásának finanszírozását az önkormányzat vállalta, és én mindig szereztem ezek mellé plusz darabokat is. A különböző méretű, fazonú gyönyörű ruhákba bele is bújhatnak a hölgyek, a kislányok egy fotózás erejéig.

– Külön szenvedélyem a horgolt ernyők gyűjtése. Régi vázakat keresek, melyekhez ma már nagyon nehéz hozzáértő horgolót találni. Mára mintegy negyvenféle ernyőm van, köztük több eredeti darab is. A vitrinekben pedig valódi régiségek és rácalmási családi emlékek sorakoznak, mindegyik a maga történetével. Az idei tematika középpontjában a régi idők teaháza áll, ahol bárki leülhet, beszélgethet, kérdezhet és persze teázhat is – ettől válik igazán élővé a kiállítás.

– Idén milyen különlegességgel gazdagodott a bemutató?

– Végre sikerült felújíttatni egy Ferenc József korabeli ülőgarnitúrát, amely szintén a kúria múltjához kötődik. Sokáig nem találtunk restaurátort és kárpitost, aki vállalta volna. Aztán egy szakembernek elmeséltem, hogy az édesapám annak idején sokkal rosszabb állapotú darabokat is megmentett, mert becsületbeli ügynek tartotta. Még aznap este visszahívott: neki is becsületbeli ügy lesz! Az önkormányzat támogatásával végül elkészült a felújítás, éppen a fesztiválra. Rengeteg munka van mindebben, de szeretem Rácalmást, és öröm, ha a látogatók rácsodálkoznak ezekre az emlékekre.

Elismerték a városért végzett munkát

Ács kiválóságait köszöntötték

Ünnepélyes keretek között adta át Ács Város Önkormányzata a 2026. évi városi kitüntetéseket. Az elismerésekkel azokat köszöntötték, akik hosszú éveken, évtizedeken át végzett munkájukkal hozzájárultak a település fejlődéséhez, közösségi életének gazdagításához és értékeinek megőrzéséhez. A rendezvényen első alkalommal sportolói ösztöndíjakat is átadtak.

Az ünnepségen a sport, az egészségügy, az oktatás és a közösségi élet területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személyek részesültek elismerésben. A kitüntetettek különböző hivatásokban, más-más területen dolgoztak, ám közös bennük a város iránti elkötelezettség és a közösségért végzett áldozatos munka.

A 2026. évi Ács Város Díszpolgára címet **Csányi Józsefné** vehette át. A város legrangosabb elismerése azoknak adományozható, akik kiemelkedő tevékenységükkel vagy életművükkel jelentős mértékben hozzájárultak Ács fejlődéséhez, értékeinek megőrzéséhez és jó hírnevének öregbítéséhez.

Ács Városért Díjban négyen részesültek: **Gerecsei Judit, Gerecsei Zsolt, Nagy Sándorné** és **Orbán Ilona**. A kitüntetéssel az önkormányzat azok munkáját ismeri el, akik tevékenységükkel a helyi közösséget szolgálják, és hozzájárulnak a város értékeinek gyarapításához.

A helyi sportélet fejlesztésében és támogatásában szerzett érdemeiért Ács Város Sportjáért Díjat kapott **id. Márkus Béla** és **Juhász Gábor**. Az elismerés a sportolók felkészítésében, az egészséges életmód népszerűsítésében és a város sportmozgalmának erősítésében végzett tartós, kiemelkedő munkát méltatja.

Az egészségügy területén tanúsított elhivatottságáért **Kiss Sándorné** és **Nyéki Vincéné** részesült Egészségügyi Díjban.

A 2025-ben alapított kitüntetéssel a város az egészségügyi ellátásban kiemelkedő, a közösség által is elismert tevékenységet végző szakembereket köszönti.

A gyermekek és fiatalok nevelésében, oktatásában végzett áldozatos munkáért Pedagógus Díjat vehetett át **dr. Csekőné Pável Márta, Rigó Rózsa** és **Simon Miklósné**.

Az idei ünnepség újdonságaként az önkormányzat első alkalommal adományozott sportolói ösztöndíj-támogatást, melyben hét fiatal sportoló részesült. Az új kezdeményezés a város sportéletének utánpótlását is előtérbe helyezte.

Az ünnepség nemcsak az egyéni teljesítmények elismeréséről szólt, hanem arról a közösségről is, melyet a díjazottak munkájukkal hosszú időn át formáltak. Példájuk azt mutatja, hogy egy település értékét nem csupán beruházásai és intézményei adják, hanem azok az emberek is, akik tudásukkal, kitartásukkal és tenni akarásukkal nap mint nap gazdagítják szűkebb hazájukat.

Forrás: Kiss Virág, Kiss T. József

Fotó: Nyéki János

Dr. Kiss Klára és az őt befogadó kis közösség a fehérvári Halünnepen

Klárika és Vince közt „csak" 100 év a korkülönbség

Jó hangulat, közös éneklés, meg persze a torta koronázta meg az ünnepet

„Nemcsak a húszéveseké a világ" – énekelte együtt a csapat

Ezreket menthetett meg dr. Kiss Klára 1944-ben

Klárika és Vince közt 100 év a korkülönbség

Illés napja nem pirosbetűs ünnep, viszont egy kis közösség, a Fit Line csapat, nagyon is számontartja ezt a dátumot, mert a legidősebb tagjuk – dr. Kiss Klára – ekkor töltötte be a 100. életévét.

Amikor megismertem a kedves hölgyet, akaratlanul is eszembe jutott a svéd sikerkönyv főhőse, **Allen Karlsson**. „A százéves férfi, aki kimászott az ablakon és eltűnt" (**Jonas Jonasson**) figurája ugyanis épp e jeles ünnepen szökött el a nagy felhajtás elől. Klárika is rögtön azt mondta: *„csöndben akarok maradni, ez akkora szám, hogy csak semmi felhajtás, nagyon szerényen, visszafogottan történjék a köszöntése, mert nem szereti a csinnadrattát."*

Nos, nem ment világgá, pedig volt a Rajzos pincehelyiségében baráti, üzlettársi, sőt polgármesteri köszöntő is! A város nevében **Dr. Cser-Palkovics András** adott át ajándékot.

Farkas Gergő, a Fit-Line cég magyarországi ügyvezető igazgatója és **Vodli Zsolt** President Team vezető sem érkezett üres kézzel, a cég termékeivel lepték meg a Klárikát. A születésnapi köszöntő generációk találkozását is jelentette, hiszen itt volt a legfiatalabb „fogyasztó", Farkas Gergőék Vincéje, a maga pár hónapjával.

A fehérvári csapat lelke **Szigyártó Magdi** és **Ficsku Gizike**. Gizike kertszomszédként ismerte meg dr. Kiss Klárát. A táplálékkiegészítővel is ő ismertette meg kb. 5 éve, de a közösség programjaira már közös volt a meghívás. Az egyedül élő idős hölgy így nem magányos, lassan már mindenkit ismer a társaságból.

A múlt különösen alakult a székesfehérvári Vízivárosban született és dolgozó jogásznő számára. 1944-ben, 18 évesen a Légoltalmi Parancsnokság tagjaként teljesített telefonos szolgálatot, és a szőnyegbombázások megkezdése előtt többször riadóztatta a város lakosságát.

Pezsgős koccintás a barátokkal.

Az ünneplők körében dr. Cser-Palkovics András polgármester is megjelent

„Ez óriási felelősség volt, és azóta is sokszor felidézem azokat a pillanatokat, de megnyugtat, hogy helyt tudtunk állni a város szolgálatában". Diplomáját a Szegedi Tudományegyetem jogi karán szerezte. Ezután szülővárosában, a Vízügyi Igazgatóságnál kezdett dolgozni, a hatósági osztályon, ahol vízforgalmazáshoz kapcsolódó engedélyekkel foglalkozott.

„1971-ben rajtam kívülálló okok miatt, a diktatúra idején Magyarországot el kellett hagynom" – idézi föl a történteket. Egy évet egy ausztriai menekülttáborban töltött, majd egy jótálló levél segítségével menedékjogot kérve Amerikába kerülhetett.

Pennsylvaniában négy hónapot töltött, majd onnan egy református lelkész Chicagóba hívta.

Egy magyar származású vendéglősnél, a Bakery étteremnek könyvelt az iroda magyar nyelvű levelezőjeként. 10 év munkaviszonnyal innen ment nyugdíjba. A honvágya ekkor hazahozta. 1983-ban állami engedéllyel jöhetett vissza édesanyja lakásába, ahol ma is él.

Hazatérése után a múzeum gazdasági osztályára került 1988-ig, 1990–2000-ig a református egyháznál volt alkalmazott. 88-ban vásárolt egy kis kertet a Feketehegyen, ami remek döntésnek bizonyult. *„Van abban a földben valami mágnes: „Gyere ki!" – azt mondja, és csak úgy húz, vonz engem magához"* – meséli mosolyogva.

A meggy, a mogyoró, a szilva, a soksok virág ma már a szomszéd gondoskodása révén fejlődik, mert tulajdonosa a hajolgatást már nem bírja.

Klárika már csak nehezen jut ki oda, legfeljebb taxival egy kis időre, hogy lássa ezt a szépséget. És hogyan él manapság?

„Egyedül maradtam. De hitben élő ember vagyok, azt hiszem, innen kell sok mindent levezetni. Fontos számomra a sport, valamikor kosaraztam, de bármilyen testedzés jó, amit az ember gyakorolhat. Bár kicsit nehezemre esik a gyaloglás, délelőttönként intézem a dolgaimat, járok a templomba, délután már pihenek. Az egészségemet talán a kertemnek, a még tenni akarásomnak köszönhetem. Egyedül vagyok, de ez nem azt jelenti, hogy magányos. Gizike barátsága, meg ennek a közösségnek a kedvessége sokat jelent. Az önkormányzat most hívott a nyugdíjas klubba, fogok majd jelentkezni. Régebben jártam műsorokra, előadásokra, ma már szerényebben élek."

Dr. Göde Andrea

Efrém testvér ünnepélyes fogadalma

Bakonybél – Október 9-én volt a monostor alapító apátjának, Szent Günternek ünnepe, aki 1018-ban Bajorországból érkezett, és Gizella királyné, valamint István király kérésére szerzetesközösséget

hozott létre a völgyben. Az idei ünnep különleges öröme volt, hogy ezen a napon örökfogadalommal kötelezte el magát a monostorban Ungurean Efrém testvér, aki Aradról származik, az ottani minoriták által gondozott Szent Antal-templom közösségében, felnőtt korában tért meg, és öt éve él Bakonybélben.

Advent Rákász Gergely orgonaművésszel

Székesfehérvár – Nyáron kastélytúrákat szervezett a **Rákász Gergely** orgonaművész, legutóbbi Hírlevele pedig arról tájékoztatott, hogy adventi

koncertsorozatával országjárásra indul Szombathelytől Székesfehérvárig. Alba Regia-i műsorát december 8-án 17.30-tól, a Szent István Művelődési Házban láthatjuk. Egy Mozart karácsonyi válogatás a fő produkció, de Bach mű is szerepel a műsorszámok közt.

Két hétig a civileké volt a ház

Tata – 23. alkalommal rendezte meg a térségi Civil Napokat a Tata és Térsége Civil Társulás. Az őszi eseménysorozat programjai szeptember 21-október 3-ig várták az érdeklődőket, a nyitóesemény helyszíne szeptember 21-én az Öreg-tó partján lévő Zöld Piknik volt.

Országos elismerés és nemzetközi kapcsolatok

Fiatalok a fiatalokért – közösséget épít a KEMIFE

Néhány év alatt a vármegye ifjúsági életének aktív szereplőjévé vált a Komárom-Esztergom Megye Ifjúságáért Egyesület (KEMIFE). A fiatalok által létrehozott és működtetett civil szervezet közösségi programokkal, önkéntes kezdeményezésekkel és nemzetközi kapcsolatok építésével dolgozik azért, hogy minél több fiatal találja meg helyét egy támogató, befogadó közösségben. Munkájukat 2025-ben országos elismeréssel is jutalmazták.

A Tatabányán alakult egyesület legfontosabb célja a vármegyében élő fiatalok támogatása, közösségbe szervezése és társadalmi szerepvállalásuk erősítése. Olyan lehetőségeket szeretnének teremteni, ahol a fiatalok nem csupán résztvevői, hanem alakítói is lehetnek a közösségi életnek.

– *Fontos számunkra, hogy a fiatalok olyan közösséget találjanak, ahol meghallgatják őket, kibontakoztathatják képességeiket, és valódi emberi kapcsolatokat építhetnek* – foglalta össze az egyesület törekvéseit **Kerekes Máté István** elnök.

A KEMIFE tevékenysége sokrétű. Kulturális rendezvényeket, ifjúsági napokat, közösségépítő programokat, önkéntes akciókat, érzékenyítő foglalkozásokat és prevenciós eseményeket szerveznek. Kiemelt figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetű fiatalok bevonására, a mentális egészség fontosságára, az elfogadásra és a társadalmi felelősségvállalásra. Programjaik megvalósításában civil szervezetekkel, önkormányzatokkal és intézményekkel is együttműködnek.

Munkájuk eredményességét jelzi, hogy 2025-ben elnyerték az Önként Jöttem Díjat, amellyel az év önkéntes szervezeteként ismerték el a KEMIFE tevékenységét. A szervezet számára azonban legalább ilyen fontos eredmény, amikor egy-egy program révén új barátságok születnek, és a résztvevők tartósan bekapcsolódnak a közösségi életbe.

Az egyesületet Kerekes Máté István vezeti, munkáját **Janovszki Csenge** és **Fodor Titanilla** alelnökök segítik. A rendezvények vizuális megjelenésében és dokumentálásában Szepesi Márk vállal fontos szerepet.

Az elmúlt időszak egyik kiemelkedő eseménye volt, amikor május 8-án **Nagy-Vargha Zsófia** fiatalokért felelős helyettes államtitkár, valamint a Kulturális és Innovációs Minisztérium munkatársai látogattak el a tatabányai Ifjúsági Pontba. A vendégeket az egyesület vezetői fogadták, és bemutatták a szervezet céljait, programjait, valamint az önkéntesség területén végzett munkájukat.

A találkozó Bánhidán folytatódott, ahol a vendégek megismerkedhettek a Bánhidai Majális helyszínével és a rendezvény közösségi jelentőségével. A nap Tata egyik legszebb részén, a Cseke-tónál zárult, ahol kötetlen beszélgetés során a jövőbeni tervekről is szó esett.

A KEMIFE számára a nemzetközi kapcsolatok építése ugyancsak fontos. Májusban Brüsszelből érkezett két fiatal, Miriah és Joseph Tatabányára, hogy megismerkedjenek az egyesület munkájával és a térség értékeivel. A kapcsolat még abból az időszakból ered, amikor Kerekes Máté István az Európai Unió önkéntes nagyköveteként tevékenykedett. Az évek során közös programok, konferenciák és szakmai találkozók mellett személyes barátságok is születtek.

A belga vendégek tatabányai tartózkodásuk során felkeresték a Turul-emlékművet, a Szelim-barlangot és a Tulipános Házat, majd Tata és Budapest nevezetességeivel is megismerkedtek. A fővárosban többek között az Országház, a Citadella, a Szimpla Kert és a New York Kávéház szerepelt a programban. A magyar vendégszeretetből is ízelítőt kaptak: **Klausz Szabina** és **Klausz Titusz** jóvoltából hagyományos magyar ételeket, köztük lángost is kóstolhattak.

– *Hiszünk abban, hogy a nemzetközi kapcsolatok nemcsak szakmai fejlődést, hanem kulturális nyitottságot, kölcsönös megértést és tartós emberi kapcsolatokat is teremtenek* – hangsúlyozta **Szepesi Márk**, az egyesület tagja.

A KEMIFE a jövőben újabb ifjúsági programokat indítana, tovább bővítené önkéntes közösségét, és szeretné elérni, hogy a vármegye minél több településén jelen legyen. Mert ahogy eddigi tevékenységük is bizonyítja, a fiatalok nemcsak a jövő közösségeinek tagjai, hanem már ma is aktív alakítói környezetüknek.

KTJ

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Nagy öröm számunkra, hogy ismét együtt lehetünk ezen a különleges hétvégén, amely egyrészt Bánhidáról, közösségünkről, hagyományainkról, szlovák nemzetiségi kultúránkról szól”

FISCHL GABRIELLA

Nagyot durrant a Tatai Patara

A „Tatai Patara 1597” Török-kori Történelmi Fesztivált immár 18. alkalommal rendezték meg az Öreg-tó partján, történelmi környezetben, középpontban az Öreg várral. A valóságban is itt történt meg, majdnem 430 évvel ezelőtt 1597-ben az a várostrom, amelyben a várat védő törökök kapituláltak, megadták magukat a Pálffy Miklós várkapitány által vezetett keresztény seregeknek. A várostromló seregek nagy segítségére volt egy különleges robbanószerkezet, a patara (petárda), melyet ekkor vetettek be először. A történelmi játékot közel 600 hagyományőrző oszmán és keresztény katona adta elő, és persze a korabeli falvak népe is csatlakozott a fesztiválhoz.

Székesfehérvár

Nagyon különleges meghívót kaptam **Török Esztertől**, a Szent Kristóf Ház igazgatónőjétől. Rendezvényüket azzal a céllal hívták életre a Szent István Művelődési Házban, hogy egy mozgássérülteket is szállítani képes autó megvásárlásához gyűjtsenek pénzt.

Cikkünk a 44. oldalon

Tatabánya

Vannak művészek, akiknek alkotásait nemcsak nézni, hanem megfejteni, átérezni is érdemes. **Jakobi Anna Mária** tatabányai festőművész közéjük tartozik. Képein emlékek és álmok, örömök és fájdalmak, emberi kapcsolatok és társadalmi kérdések öltenek formát.

Cikkünk a 45. oldalon

A kétségbeeséstől a megoldhatatlanságig

Avagy: A miniszter félrelép a Vörösmarty Színházban

Fergeteges szórakozás, vidám hangulat, sok nevetés. Ray Cooney angol bohózata Magyarországon is sikert sikerre halmoz. Mert megunhatatlan, ahogy kacagni tudunk azon, hogy egyre mélyebbre süllyedünk, amikor a megmagyarázhatatlan helyzetből hibát hibára halmozva próbálunk kijutni. A székesfehérvári társulat színészei fürdenek a szerep adta lehetőségekben, a helyzetkomikumok sokaságában.

A titkos légyottnak annyi!

Mi kell a sikerhez? Jöhet egy régi Ray Cooney sikerdarab, jó sztorival, dramaturgiával, pörgős, friss fordítással, kacagtató bohózati elemekkel! A **Mohácsi János-Mohácsi István** alkotópáros gondoskodott a szellemes dialógusokról, a hagyományos vígjátéki konvenciók megújításáról.

Végy egy törtető, ám a látszatra sokat adó nős minisztert! Richard Willeyn (**Egyed Attila**) azt tervezi, hogy az ellenzéki frakcióvezető titkárnőjével, Jane Worthingtonnal (**Decsi Edit**) randevúzik a patinás Westminster Hotelben. Ki gondolta volna, hogy az ódon szálló ilyen veszélyes hely egy légyotthoz? Már ami az ablakait illeti. Azok haláliak, jobban mondva halálosak. Ezt a szobájukban talált hulla tudná igazolni... De ezzel aztán a félrelépés tervük inkább félresiklik. Richard segítségül hívja leleményes parlamenti titkárát, George Pigdent (**Gáspár Sándor**) akivel aztán mind egyre mélyebbre süllyednek a slamasztikában. Lehet tovább rontani a helyzetet? Természetesen! Minden szál összegabalyodik, egyre kínosabb váratlan helyzetekbe sodródnak, hiszen először a hölgy meglehetősen féltékeny férje, Ronnie (**Imre Krisztián**) ront be felbőszülten, majd biztos, ami biztos, a miniszter úr ledér asszonykája (**Váradi Eszter Sára**) is betoppan. A szálloda kezdetben álmélkodva szemlélődő személyzete is bevonódik a történetbe az erkölcscsősz igazgató (**Trokán Péter**) és a (**kevés pénzzel**) nem megvásárolható inas (**Keller János**) alakjával. Hogy a titkár úrhoz is jöjjön egy meglepetés vendég, beállít az édesanyját gondozó, ám titkon Pigdentért epekedő Foster nővér (**Ballér Bianka**). Az eddig is kétségbeejtő helyzet megoldhatatlanná válik, és ebben a föl-föltámadó, el-eltűnő hullának (**Juhász Illés**) szintén szerepe van.

A hulla elrejtése nem is olyan könnyű feladat

A színészek lubickoltak a szerepükben, remekül hozták a karakterüket, játszva és rögtönözve oldották meg az esetleges technikai malőröket, egymáson túllicitálva fokozták a jó hangulatot.

Váradi Eszter Sára és Gáspár Sándor csábító kettőse

A látványról az egyedi jelmezekkel **Remete Kriszta**, a színpadképpel **Khell Zsolt** gondoskodott. Az előadás zenéjét **Kovács Márton** szerezte, dramaturgja és fordítója **Mohácsi István** volt. Rendező: **Mohácsi János**.

A közönség „vette a lapot”, értette a szójátékokat, poénokat, szemlátomást remekül szórakozott. Leggyakoribb reflaktálásként az hangzott el: *„Bármikor szívesen megnézném újra ezt az előadást!”*

Nőkből sosem lehet elég!

Dr. Göde Andrea

Selyemakvarellek az Angyalok és Tündérek Galériában

Lelkem kapujában

Solymosi Lívia „Lelkem kapujában” című kiállításával folytatódott október elején a tatai Angyalok és Tündérek Galéria kulturális programsorozata. A Győrben élő, sokoldalú alkotó különleges, háromdimenziós selyemakvarelljeivel első alkalommal lépett a nagyközönség elé. A tárlat megnyitója nemcsak a képzőművészetről, hanem az alkotás személyességéről és az emberi kreativitás értékéről is szólt.

A kiállítást **Szakál László** galériatulajdonos nyitotta meg, aki bemutatta a művésznőt és alkotásait. Beszédében napjaink egyik aktuális kérdését is felvetette: a mesterséges intelligencia térnyerésének korában mitől válik igazán személyessé egy kép, és mit keres benne a szemlélő?

Mint fogalmazott, a kiállítás különleges lehetőséget kínál arra, hogy a látogatók ne csupán a művekkel, hanem az alkotó emberrel is megismerkedjenek. Megtudhatják, milyen élmények, érzések és gondolatok vezették a művészt, és hogyan formálódtak ezek anyaggá, színekké, virágokká.

Solymosi Lívia életútja több magyar városhoz kötődik. Móron született, Székesfehérváron nőtt fel, diákéveit és felnőttkorának egy részét Pakson töltötte, jelenleg Győrben él és dolgozik.

A művészet szeretete már gyermekkorától körülvette: nagymamája porcelánt festett, édesapja fát faragott, nagyapja zenélt, édesanyja pedig verseket írt. Bár a családban senkinek sem a művészet volt a hivatása, az alkotás öröme nemzedékről nemzedékre öröklődött. Ez a szellemi örökség ma Solymosi Lívia munkáiban él tovább.

A megnyitó ünnepi hangulatát **Kállay Judit** fuvolaművész és **Palotás Anna** hegedűművész fellépése gazdagította. A hivatalos programot kötetlen beszélgetés és szeretetvendégség követte, ahol a látogatók **Juhász Zsuzsanna** galériavezető házi süteményeit is megkóstolhatták.

Az Angyalok és Tündérek Galéria immár huszonegy éve Tata kulturális életének egyik sajátos színfoltja. Az elmúlt több mint két évtizedben számos művésznek biztosított bemutatkozási lehetőséget, különböző művészeti ágakban. Falai között pályakezdő és már ismert alkotók egyaránt helyet kaptak, a kiállítások pedig nemcsak a művek bemutatására, hanem az alkotók és a közönség személyes találkozására is alkalmat teremtenek. Solymosi Lívia tárlata is ezt a hagyományt folytatja: a selyemakvarellek világán keresztül egy személyes alkotói útba enged betekintést, miközben arra is emlékeztet, hogy minden műalkotás mögött ott rejlik egy ember története.

KTJ

Mészáros Attila alpolgármester köszöntője

A versmondáshoz készülve

Az „összintézményi" kórus

Micsoda öröm az együtt zenélés, éneklés!

A palotás táncosai közt feltűnt Török Eszter igazgatónő is

Szülők, barátok és támogatók töltötték meg az elegáns termet

Összművészeti bemutató, kiállítás és vásár

Szent Kristóf-os összefogás egy álomért

Nagyon különleges meghívót kaptam Török Esztertől, a Szent Kristóf Ház igazgatónőjétől. Rendezvényüket azzal a céllal hívták életre a Szent István Művelődési Házban, hogy egy mozgássérülteket is szállítani képes autó megvásárlásához gyűjtsenek pénzt.

A szervező házigazdák – **Török Eszter** és **Lengyel Valéria** – egy összművészeti bemutatót álmodtak meg erre az estére. A program azzal a kitekintéssel indult, hogy a Karitász minden szervezetének lehetőséget adtak arra, hogy bemutatkozzon. Így láthattuk a Székesfehérvári Karitász, a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Ambulancia és a Szent Kristóf Ház kisfilmjét, ppt-jét.

Az önkormányzat képviseletében **Mészáros Attila** alpolgármester mondott köszöntő gondolatokat az áldozatos jószolgálati munkákról. A kiemelt támogatók közt jelen volt a sérült fiatalokat mindig segítő Fehérvár Travel igazgatója, **Ribi Péter**, illetve a Fehérvár Travel Alapítvány kuratóriumának elnöke, **Igari Antal**.

A színes, bár kissé hosszúra nyúló előadások után megelevenedett a színpadtér. Egyéni és csoportos szavalatok, zeneszámok, énekek sorára az összes résztvevőből alakult kórus előadása, majd a palotás táncbemutató tette fel a koronát!

Gondozók és gondozottak több hónapos erőfeszítése, felkészülése tükröződött minden szereplésben. Mennyi közös munka, micsoda türelem, figyelem és szeretet adott erőt ezekhez!

A produkciók szünetében egy vendéglátás mellett volt lehetősége a meghívottaknak arra, hogy a kézműves kiállításban gyönyörködjenek. Lehetett a Szent Kristóf Ház lakóinak festményeire licitálni, de vehettek a meghívottak házi savanyúságot, lekvárt, ékszereket, párnákat, kabalafigurákat, terítőket, apró emléktárgyakat, melyek mindmind a gondozottak és segítőik keze munkáját dicsérik.

Szépen teltek az adománygömbök, és remélhetőleg a bankszámla is gyarapodott olyan módon, hogy a nagy álom, a gépkocsi beszerzés megvalósulhat!

A záró, harmadik egységben a közös táncé, a vidám pillanatoké volt a főszerep. A hónapokon át tartó közös ügyért való munkát az együtt lét, a megkönnyebbült szórakozás öröme váltotta fel.

Dr. Göde Andrea

Jakobi Anna Mária életműkiállítása a Tulipános Galériában

Fantomfájás madárdallal

Vannak művészek, akiknek alkotásait nemcsak nézni, hanem megfejteni, átérezni is érdemes. Jakobi Anna Mária tatabányai festőművész közéjük tartozik. Képein emlékek és álmok, örömök és fájdalmak, emberi kapcsolatok és társadalmi kérdések öltenek formát. A Tatabánya díszpolgára címmel kitüntetett alkotó életművéből „Fantomfájás madárdallal" címmel nyílt kiállítás a Tulipános Galériában, ahol korábban a helyi közönség előtt még be nem mutatott műveivel is találkozhatnak a látogatók.

Jakobi Anna Mária 1949-ben született Tatabányán. Gyermekkorától a művészetek szeretete vette körül, édesanyja, **Neuberger Anna** festőművész révén korán kapcsolatba került a képzőművészettel. A Bányász Képzőművész Körben **Bondor István** szobrászművész és **Krajcsirovits Henrik** grafikusművész segítette első lépéseit. Tanulmányait Budapesten, a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban kezdte, később az esztergomi tanítóképző főiskolán szerzett diplomát.

Életében hosszú időn át párhuzamosan volt jelen a pedagógusi hivatás és az alkotómunka. Huszonnyolc éven keresztül tanított, többek között Tatabánya iskoláiban. A gyermekekkel való foglalkozás, a kíváncsiság és a felfedezés öröme ugyanúgy hozzátartozott mindennapjaihoz, mint a festészet. 2005 óta kizárólag képzőművészettel foglalkozik.

Első önálló kiállítását 1984-ben rendezte, az azóta eltelt több mint négy évtizedben alkotásai számos hazai és külföldi tárlaton szerepeltek, Bécstől Bejrútig. A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének tagja, művészi munkásságát és a város kulturális életében betöltött szerepét Tatabánya 2019-ben díszpolgári címmel ismerte el.

Festészetét sajátos, könnyen felismerhető formavilág jellemzi. Dekoratív, letisztult, mégis összetett szimbolikájú képein a vonalaknak különös jelentőségük van. Alkotásaiban gyakran jelennek meg az emberi kapcsolatok, a szeretet, az elmúlás, a történelem és a jelenkor társadalmi kérdései. Művészete nem a látvány egyszerű visszaadására törekszik: gondolatokat, érzéseket, kérdéseket fogalmaz meg.

Egy korábbi vallomásában így beszélt alkotói szándékáról: *„Szeretném az emberek lelkét legalább megérinteni ebben az egyre jobban elidegenedő világban."* Ez a gondolat talán egész művészetének egyik legszebb összefoglalása. Képei nem kínálnak kész válaszokat, inkább arra hívják a szemlélőt, hogy saját emlékeivel, érzéseivel és tapasztalataival közelítsen hozzájuk.

A Tulipános Galériában rendezett életműkiállítás is ezt a gazdag, érzékeny alkotói világot tárja a közönség elé. A tárlaton olyan munkák is helyet kaptak, melyeket Tatabányán korábban még nem láthattak az érdeklődők. A kiállítást **Tóth Enikő** művészettörténész ajánlotta a megnyitó résztvevőinek figyelmébe.

A Vértes Agorája azzal a céllal indította útjára a Tulipános Galériát, hogy bemutatkozási lehetőséget teremtsen a tatabányai és a városhoz kötődő képzőművészek életművének. Jakobi Anna kiállítása a galéria megnyitása óta a harmadik ilyen tárlat, mely november 3-ig látogatható. A következő kiállításon november közepétől **Szamody Zsolt Olaf** fotóművész alkotásai kapnak helyet.

Jakobi Anna Mária művészete arra emlékeztet, hogy a festészet nem csupán színek és formák harmóniája. A vászonra kerülő gondolatok mögött egy ember egész élete, tapasztalata, öröme és fájdalma húzódik meg. Az életműkiállítás ezért több egyszerű visszatekintésnél: találkozás egy ma is aktív, érzékeny alkotóval, aki évtizedek óta a képek nyelvén osztja meg velünk mindazt, amit a világról gondol.

KTJ

Dr. Csicsor János, a verseny ötletgazdája

Csoportkép a győztesekkel, különdíjasokkal és a zsűri tagjaival

Negyedszer rendezték meg a „Fermentálj a hosszú életért!" országos receptversenyt

Ősi tudás, új ízek, közös élmények

Negyedik alkalommal találkoztak a fermentálás szerelmesei a „Fermentálj a hosszú életért!" országos receptverseny díjátadóján. Az október 31-én, a budapesti LARUS Rendezvényközpontban megtartott eseményen nemcsak a legötletesebb recepteket ismerték el: a résztvevők személyesen is bemutatták és megkóstoltatták alkotásaikat. A rendezvény ismét bizonyította, hogy a hagyományos ételkészítési módszereknek a modern, egészségtudatos konyhában is helyük van.

– *Kinőtte magát az egészséges életmódot népszerűsítő rendezvény. Négy éve, az első díjátadón* – fogalmazott **B. Király Györgyi**, a Kor-Kontroll Társaság vezetője, a díjátadó házigazdája – *alig másfél tucatnyian neveztek a megmérettetésre, most pedig immár mintegy kétszázan ülnek a teremben, és szurkolnak a díjazottaknak, kóstolják a finomságokat.*

A receptverseny ötletgazdája és a zsűri elnöke, **dr. Csicsor János** vegyészmérnök, hatóanyagkutató köszöntőjében felidézte a kezdeményezés megszületését. Mint elmondta, régóta foglalkozik a mikrobiom és a tudatos egészségmegőrzés kérdéseivel. A versenyt az a felismerés hívta életre, hogy nem elegendő beszélni a táplálkozással összefüggő egészségügyi problémákról: olyan gyakorlati lehetőségeket is érdemes megmutatni, amelyekkel az emberek maguk is tehetnek egészségükért.

– *Az volt a kiindulópont, hogyan készíthetünk olyan ételeket, amelyek nemcsak táplálnak, hanem egészségünk megőrzését is támogatják* – fogalmazta meg a kezdeményezés lényegét.

A fermentálás tudománya korántsem új keletű. Az erjesztés évezredek óta része az emberiség étkezési kultúrájának, ám számos eljárása idővel feledésbe merült. Míg Ázsiában sokféle fermentált étel készítésének hagyománya fennmaradt, nálunk leginkább a savanyú káposzta és a kovászos uborka őrizte meg ezt a tudást. Csicsor János számára ezért különösen örömteli, hogy a régi módszerek újrafelfedezésének lehetünk tanúi.

Az idei pályaművek között olyan ötletes megoldásokkal találkozott, amelyek őt magát is meglepték. Külön kiemelte a hagyományos búzaliszt alternatíváit: a köles, a hajdina, a cirok és az amaránt felhasználásával is készülhetnek fermentált kenyerek, tésztafélék. Úgy véli, a verseny fejlődése azt mutatja, hogy a résztvevők nemcsak alkalmazzák, hanem tovább is gondolják az ősi tudást.

A kezdeményezés azonban jóval többről szól a receptek összegyűjtésénél. A versenyzők megosztják egymással tapasztalataikat, segítik és tanítják egymást. A díjátadón elkészített ételek közös kóstolása pedig különleges lehetőséget teremt arra, hogy a receptek ne csupán papíron, hanem valódi gasztronómiai élményként is bemutatkozzanak. Az eddig összegyűjtött mintegy 150 recepthez várhatóan legalább ötven újabb társul a következő kiadványban.

A rendezvényen a szakmai zsűri tagjai is megszólaltak. **Dr. Halmy Eszter**, a Magyar Elhízástudományi Társaság elnöke a túlsúly és az elhízás hazai elterjedtségére, valamint a megfelelő rostbevitel jelentőségére hívta fel a figyelmet. **Erdélyi Alíz**, a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének főtitkára örömmel tapasztalta, hogy az idei pályaművek között több olyan sós fogás és újragondolt hagyományos étel szerepelt, amely a mindennapi étkezésbe is jól beilleszthető. **Füzesi Brigitta**, a Cukorbeteg Egyesületek Országos Szövetségének elnöke pedig a tudatos táplálkozás, a rendszeres testmozgás és az egészséges receptek széles körű megismertetésének fontosságát hangsúlyozta.

A díjátadón a hagyományos savanyúságokon messze túlmutató alkotások is elismerést kaptak, köztük fermentált hajdinából készült gluténmentes kenyér és különleges, érlelt alapanyagokat felhasználó ételek. A versenyzők az ország számos településéről, sőt Erdélyből is érkeztek.

A negyedik receptverseny legfontosabb eredménye talán éppen az, aminek dr. Csicsor János a leginkább örült: egyre többen fedezik fel újra a fermentálást, és az így megszerzett tudást nem tartják meg maguknak, hanem továbbadják családjuknak, barátaiknak és közösségeiknek.

Veér Károly

1. Borgulya Attila

Street food töltött káposzta fekete ribizli ecet fröccsel

2. Treiber Zsuzsa

„Élő kertem hajdinába zárva" - Fermentált céklával, karalábéval és sárgarépával töltött hajdinalepény

3. Lajos Laura

Székelykáposzta gombával, savanykás és füstös ízvilág, amely visszarepít a gyerekkorodba

A könyvbemutató vendégeinek köszöntése

A közönség soraiból mindenki belelapozott az érdekes kiadványba

Warwasovszky Tihamér, dr. Cser-Palkovics András is tiszteletbeli alelnökök a szervezetben

Silye Sándor szerző-Spányi Antal megyéspüspök-dr. Karsai Béla elnök

Újabb színfolt Székesfehérvár helytörténetében

Civilek és egyenruhások a katonaságról

A közelmúlt egyik látványos könyvbemutatója egy civil szervezetről szólt. Silye Sándor újságíró A Honvédség és Társadalom Baráti Kört bemutató képeskönyve a 20., majd 25. évfordulóra megjelent kiadványok folytatásának tekinthető A barátság erejével címmel.

A Honvédség és Társadalom Baráti Köri mozgalom 1994-ben Budapesten indult meg, majd elsőként követve a példát, Székesfehérváron alakult meg egy szervezet **dr. Gyuricza Béla** elnök (1995–1999), valamint **Balsay István**, **Görög István** és **Kollár Endre** kezdeményezésére, 26 alapító taggal 1995. május 18-án.

Célkitűzésük, hogy a katonaváros Székesfehérvár katonái és lakossága közt egyfajta híd szerepét betöltve részt vállaljanak az ifjúság hazafias nevelésében. Rangot adott a szervezetnek, hogy a polgármesterek tiszteletbeli elnöki feladatot vállaltak, illetve a mai napig is vállalnak: **Warvasovszky Tihamér** (1999–2010), **dr. Cser-Palkovics András** (2011–2015).

A jelenlegi elnök **dr. Karsai Béla** azt hangsúlyozta, hogy munkájuk két fontos pillére: az épített örökség védelme, valamint a szellemi munka. A most kb. 150 fős tagság a fiatalok honvédelmi nevelését, valamint a hazafias gondolkodás és a hazaszeretet ügyét tűzte zászlajára harminc éve, s ők ezt az utat járják tovább. Kiemelte, hogy olyan programokat indítottak el, mint a Hazafiság Iskolája, vagy a Kárpát-medencei gyermekrajzpályázat, mindkettő diákok ezreit vonzva. A HTBK helyi szervezetének nevéhez fűződik a pákozdi Katonai Emlékpark kialakítása is, mely mára egyszerű történelmi kiállításból látogatóközponttá nőtte ki magát.

Spányi Antal püspök a könyvbemutatón azt emelte ki, mennyire jó, ha a fiatalokkal kapcsolatot teremtenek. Megtanítják őket hazaszeretetre. Erősítik fizikailag, lelkileg, szellemileg őket annak érdekében, hogy amikor kell, ne csak önmagukról, hanem másokról is képesek legyenek gondoskodni, vagyis: tudják az elesetteket oltalmazni, segíteni.

Az alkotó, **Silye Sándor** (aki maga is vezetőségi tag a HTBK-ban) a könyv születéséről mesélt. A 20. évfordulóra készített könyve inkább tényadatokat, ismereteket rögzített. A negyedszázad-fordulóra az volt a koncepció, hogy 25 meghatározó személyt – magyar, olasz, Erdélyben és Székelyföldön élő emberek, a honvédség és a társadalom összefogásáért dolgozó vezetőket és aktivistákat – szólaltatott meg az Arcok, harcok, emberek, életutak címmel. A 30. évfordulóra készült kiadvány pedig inkább amolyan képeskönyv, amelynek tartalmát az élet különböző területén dolgozó emberek történetei adják.

A köszöntőket a tiszteletbeli elnök-polgármesterek és a jelenlegi elnök írták. Megszólalnak benne művészek – **Simon M. Veronika** festőművész, **Tolcsvay Béla** Kossuth-díjas énekes, zeneszerző, **Meleg Vilmos** nagyváradi színész, a gyergyószentmiklósi **Bajna György** közíró. Beszélnek a közeli történelmi település, Pákozd és Sukoró mostani polgármesterei. A katonák közül **Oláh László** ny. alezredes mesélt KEMPP-es élményeiről, a misszióiról, **Buth Sándor** ny. ezredes a törékeny békéről szólt. **Gianfranco Simonit** a Karszti Barlangkutató Egyesület elnökeként nyilatkozott: az Isonzó menti legvéresebb csaták magyar és olasz katonáinak síremlékét gondozzák, valamint a barlangkutatások során előkerült első világháborús tárgyakból múzeumot hoztak létre. Ezen kívül fehérvári iskolák igazgatói, tanárai, a programokon résztvevő diákok is beszélnek a jelen és a jövő nemzedékének fontosságáról.

Dr. Göde Andrea

Szlovák Nemzetiségi Nap és Szent Mihály-napi búcsú

Hagyományok és közösségi élmények Bánhidán

Két napon át ünnepelt Tatabánya bánhidai városrésze, ahol a hagyományos Szent Mihály-napi búcsú és a Szlovák Nemzetiségi Nap ismét gazdag programokkal várta a helyieket és a környékbelieket. A rendezvényen a nemzetiségi kultúra, a népzene, a tánc és a gasztronómia mellett a közösségi összetartozás is főszerepet kapott.

Bánhida életében évszázadok óta kiemelt jelentőséggel bír a Szent Mihály-napi búcsú, mely a városrész templomának védőszentjéhez kapcsolódik. Az egyházi ünnephez az elmúlt években a Szlovák Nemzetiségi Nap is társult, így a rendezvény ma már egyszerre idézi fel a településrész vallási hagyományait és az itt élő szlovák közösség gazdag kulturális örökségét.

Az ünnepi hétvégén igazi vásári forgatag fogadta a látogatókat. Kirakodó- és kézművesvásár, hinták, csúszdák, népi fajátékok és változatos színpadi programok gondoskodtak a jó hangulatról. A legkisebbek körében különösen népszerű volt a hordóvonat és a Sipos Vidámpark.

A kulturális műsorban fontos szerepet kaptak a helyi gyermekek és fiatalok. A Jókai iskola tanulói, valamint a helyi óvodások és a Szent Erzsébet Óvoda gyermekei nemzetiségi táncokkal, műsorokkal léptek közönség elé. Énekével szórakoztatta a résztvevőket **Gönczy Lilliána, Nagy Viki** és **Lakatos Mira** is.

A szlovák hagyományokat a **Szlovák Dalkör**, az inárcsi **Bazsalicska** és a bajnai **Boróka Citerazenekar** fellépése idézte meg, a jó hangulathoz pedig a **Country Ranch Táncegyüttes** is hozzájárult. A Szlovák Házban ugyancsak egymást követték a programok: a kézműves-foglalkozások mellett nagy sikert aratott a hagyományos szlovák fánk sütése és kóstolása.

Az ünnepségen a házigazdák és a meghívott vendégek is köszöntötték a résztvevőket. **Fischl Gabriella**, a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke örömét fejezte ki, hogy a közösség ismét együtt ünnepelhet.

„Nagy öröm számunkra, hogy ismét együtt lehetünk ezen a különleges hétvégén, amely egyrészt Bánhidáról, közösségünkről, hagyományainkról, szlovák nemzetiségi kultúránkról szól" – fogalmazott, majd köszönetet mondott mindazoknak, akik támogatták a rendezvény megvalósítását.

Köszöntőt mondott **dr. Horváth Endre**, az Országos Szlovák Önkormányzat elnökhelyettese, **Visegrádi József**, a Bánhidai Baráti Kör Egyesület elnöke, valamint **dr. Konczer Erik**, Tatabánya alpolgármestere is.

Visegrádi József felidézte, hogy a Szent Mihály-napi búcsú évszázados hagyomány Bánhidán. Hangsúlyozta: a Bánhidai Baráti Kör Egyesület célja a helyi értékek megőrzése, a hagyományok továbbadása és a közösségi élet erősítése. Ebben fontos partnerük a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, melylyel szoros együttműködésben dolgoznak.

A két szervezet tevékenysége messze túlmutat az évente megrendezett búcsún. Szinte minden hónapban szerveznek nagyobb közösségi eseményeket, kirándulásokat, és évente átadják a Bánhidáért Emlékérmet is, mellyel a városrészért végzett munkát ismerik el.

A kétnapos ünnep ismét megmutatta, hogy Bánhidán a hagyományőrzés nem csupán a múlt felidézését jelenti. A közösen átélt élmények, a nemzedékek találkozása és a szlovák kulturális örökség ápolása ma is meghatározó része a városrész életének.

Kiss T. József

A rácalmási Hibiscus Étterem idén is megjelent a SVÉT-en

Koreai konyhájuk ízeivel érkeztek Tatára

A rácalmási Jankovich Hotel** Hibiscus Étterme idén is részt vett a tatai SVÉT gasztronómiai fesztiválon. A Regio Regia Értékteremtő Partnere ezúttal is különleges, koreai ihletésű fogásokkal várta a látogatókat. A rendezvényen Szabó Attila szállodaigazgatóval beszélgettünk.**

– Milyen különlegességekkel készültek az idei SVÉT-re?

– Ezúttal is a koreai ízvilágot hoztuk el Tatára. Készült kimchi saláta és a kimchiből főzött, csípős koreai leves, a Kimchi Chigea. Emellett hoztunk egy újragondolt kelkáposztafőzeléket is, a Lutya by Hibiszkuszt, mely kellemes kelkáposztakrémmel, fondant burgonyával, sós citrommal, ropogós káposztával, a tetején pedig báránykolbásszal készült. A desszertünk a körte, a kovász és az édes yuzu különleges találkozására épült, melyet a ginnel megbolondított meleg sabayon mártás tett teljessé.

– Milyenek az idei rendezvény tapasztalatai?

– Szerintem régen volt ilyen jó a szervezés. Nagyon jól alakították ki a helyszínt, mindenhol van élet: az emberek kóstolgatnak, beszélgetnek, vagy éppen megpihennek. A zárónap, vasárnap délelőtt még lassabban indult, de aztán szépen megérkezett a közönség, és délutánra már kifejezetten élénk lett ma is a forgalom.

– És milyen nyarat zárt a rácalmási szálloda?

– A Jankovich Hotelben a július és az augusztus meglehetősen csendes volt, különösen a korábbi hónapokhoz képest. Az augusztus 20-i hosszú hétvégére viszont szépen megtelt a szálloda. Azt tapasztaljuk, hogy a belföldi vendégek egyre inkább az utolsó pillanatban foglalnak, ráadásul a hazai nyaralás költségeit sokan összevetik egy horvátországi vagy olaszországi utazásával, ezért nagyon odafigyelünk az árainkra, hiszen nagy a verseny. Hátrány jelent egyelőre, hogy nincs kültéri medencénk, de ennek kialakítása szerepel a tervek között.

– Az ősz viszont már mozgalmasabban alakul?

– Igen, az ünnepi hétvége óta ismét stabil a forgalmunk. Most is teltházból érkeztünk Tatára, pénteken még egy nagyobb, 120 fős ebédet bonyolítottunk le, utána pedig már itt készültünk a fesztiválra. A következő hetekben is lesznek programjaink, Sopronba is készülünk egy gasztronómiai rendezvényre. A második félév nálunk mindig nagyon felgyorsul, szinte észre sem vesszük, és már itt is az ünnepi időszak, ami rendszerint teltházzal telik, hiszen mind a koreai konyhánk, mind pedig a wellness szolgáltatásaink népszerűek. Érdemes tehát időben foglalni.

Cseh Teréz

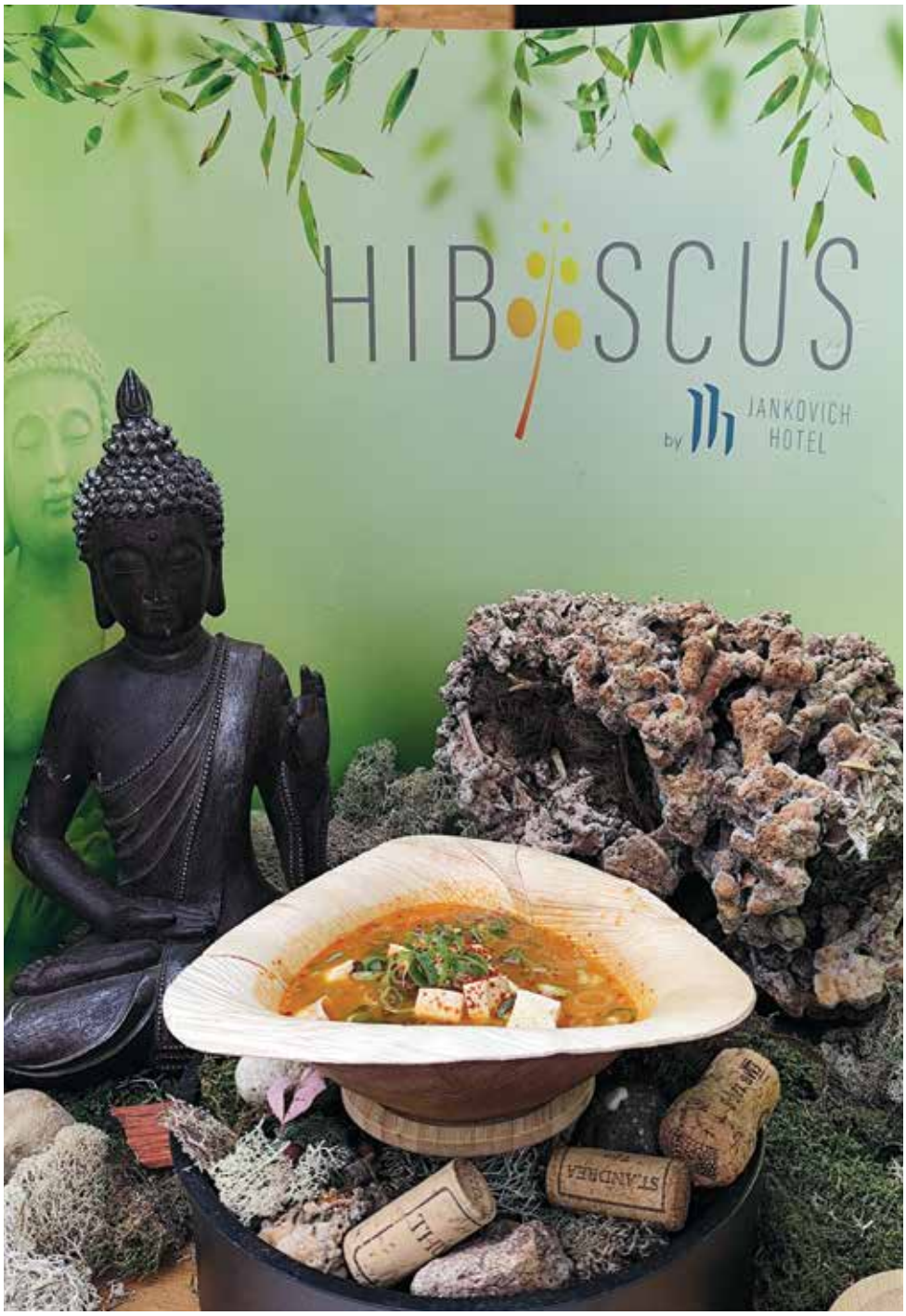

Szabó Szonja emlékkiállítása a tatai Városházán

„Az élet szép, szeretni jó”

Tíz évvel ezelőtt hunyt el Szabó Szonja, Tata sokak által szeretett, különleges tehetségű képzőművésze. A születésétől fogva súlyos mozgáskorlátozottsággal élő alkotó szájjal festett képeivel hazai és nemzetközi elismeréseket szerzett, művészetével pedig az élet szépségét, az örömöt és a szeretetet közvetítette. Halálának tizedik évfordulóján „Mintha angyalt láttam volna...” címmel nyílt emlékkiállítása a tatai Városháza Fischer termében.

Az 1978-ban született **Szabó Szonja** számára a festészet az önkifejezés különleges lehetőségét jelentette. Szájjal készített alkotásainak jelentős része akvarellfilccel, aprólékos pontozásos technikával született, de az olajfestékkel, az akvarellel és a vegyes technikával is kísérletezett. Képein a gondosan megtervezett kompozíciók és a finom részletek egy sajátos, könnyen felismerhető művészi világot teremtettek.

Tehetsége kibontakozásában meghatározó szerepet játszottak tanárai és segítői. A Móra Ferenc Általános Iskolában **Rákász Mihály** figyelt fel képességeire, majd a Jászai Mari Színház Fantázia Műhelyében **Sebestyén J. András** ismertette meg a pontozásos technikával. Később **Szigetvári Krisztina** grafikusművész támogatta művészi fejlődését.

Szonja a Szájjal és Lábbal Festők Nemzetközi Szervezetének tagjaként Magyarország mellett Hollandiában, Prágában és a németországi Gerlingenben is bemutatkozhatott alkotásaival, számos pályázaton ért el sikereket. A művészet mellett a sport is fontos része volt életének: a Tatabányai Humanitás SE bocciacsapatának alapító tagjaként 2011-ben országos bajnoki címet szerzett BC3-as kategóriában. 2013-ban elnyerte a Komárom-Esztergom Megyei Prima Díj közönségdíját.

Az október 5-i kiállításmegnyitón **Michl József**, Tata polgármestere köszöntötte a megjelenteket, köztük Szonja édesanyját, Szabó Helgát és testvérét. Köszönetet mondott a családnak és Szigetvári Krisztinának azért a szeretetteljes, kitartó támogatásért, mely lehetővé tette, hogy Szonja tehetsége kibontakozhasson. Beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a művész életútja mindannyiunkat arra ösztönözhet: éljünk adottságainkkal, és teremtsünk értéket a ránk bízott tehetségből.

A tárlat kurátora, **Kövesdi Mónika** művészettörténész egy rendhagyó alkotó rendhagyó életműveként mutatta be a kiállított műveket. Mint hangsúlyozta, a képek komoly rajzi és festői tudásról tanúskodnak, ugyanakkor egy szeretetet adni vágyó személyiség belső világát is feltárják. Szonja megtalálta a szépséget és az örömöt az életben, a művészet pedig a szeretet kifejezésének eszköze volt számára.

A megnyitón személyes emlékeket idézett fel **dr. Kis Tiborné**, a Tatai Helytörténeti Egyesület örökös tiszteletbeli elnöke, a műsorban pedig Szigetvári Krisztina és **Szűcs József** működött közre.

Fotó: KTJ

Szabó Szonja emlékét Tata az elmúlt évtizedben is gondosan ápolta. Első emlékkiállítását 2017-ben rendezték meg az Új Kajakház Ökoturisztikai Központban, nevét pedig nemzetközi para boccia sporttalálkozó és para-képzőművészeti biennálé is őrzi.

A mostani tárlat egy éven át látogatható a Városháza Fischer termében, a Tatai Közös Önkormányzati Hivatal nyitvatartási idejében.

„Az élet szép, szeretni jó” – vallotta Szabó Szonja. Ez az egyszerű, mégis sokatmondó gondolat nemcsak életének mottója volt, hanem művészetének is legfontosabb üzenete. Képei ma is erről mesélnek mindazoknak, akik megállnak előttük.

TONERBOLT

Tonerbolt Tatabányán!
Minden ami
a nyomtatáshoz kell!

Őrült jó árak!

Eredeti és/vagy utángyártott tintapatronok, tonerek óriási választékban, Canon, Epson, HP, Kyocera, Samsung és Xerox nyomtató típusokhoz.
Cégeket, magánszemélyeket is kiszolgálunk.
Várjuk kedves új és visszatérő vásárlóinkat.

A tatabányai Tonerbolt a Teleki László utca 11. szám alatt lévő üzletházban található, bejárat az udvar felől!

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8-16 óráig, szombaton 8-12 óra között.
Elérhetőségeink: Telefon: 34/510-785, illetve mobilon 0620/941-0945.
e-mail: galgoczi@t-online.hu.

ANDREA
FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

Szakmai nap

AZ ERŐSZAK ARCAI

FELISMERÉS SEGÍTSÉG REINTEGRÁCIÓ

Veszprémi Érseki Főiskola
8200 Veszprém, Jutasi út 18/2.

2026. november 20.
9:00–13:00

A rendezvény ingyenes, de regisztrációhoz kötött.
A regisztráció elérhető a qr kódon.

Felnőttképzési nyilvántartási szám: B/2024/000701